PAZAR
2
AGUSTOS
1936

TAN EVİ
İstanbul Ankara caddesi
TELEFON : 24318, 24319, 24310.
TELGRAF : TAN, İSTANBUL
İKİNCİ YIL — No. 463
5 KURUŞ

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

2 incide : Muhabir mektubu - Takvim - Siyaset âlemi
3 üncüde : Çocuklarla mülâkat — Resimli makale
4 üncüde : Acı Hakikatler —Sağlık Öğütleri— Hayat içinden
5 incide : Elif Nacinin makalesi - Tayyarecilik makalesi
6 ıncıda : Spor — Radyo — Yesarinin romanı: Gece yarısı
7 incide : Sıcaklarla aranız nasıl - Mari Antuvanet
8 incide : Memleket — 3 İstanbul
9 uncuda : İzlandaya Türk akını - Hikâye - Dert ortağı

Bir haftalık tarih

Memleketimiz için bu haftanın en mühim hâdisesi, Büyük Millet Meclisinin fevkalâde bir toplantı yapması ve Boğazlar mukavelesini tasdik etmesidir.

Meclis Boğazlar hakkında konuşmalarına, pek tabiî bir minnet ve şükran vazifesini görmekle başlamıştır. Bugün dünya yüzünde Türk unvanına lâyık hiç bir fert yoktur ki Montröde elde edilen zaferi Atatürkün dehalı önderliğinin Türk vatanına temin ettiği yeni bir nimet diye telâkki etmesin ve kalbinin derinliklerinde minnet, hayranlık ve bağlılık hisleri duymasın. Büyük Millet Meclisi, Atatürke şükran arzına karar vermekle bütün milletin kalbinden taşan duyguları ifade etmiştir.

Türk diye dünya yüzünde daima göğüs kabarmış olarak, daima ileriye doğru yürürken hepimizde, tükenmez bir emniyet ve inşirah kaynağından gelen bir his var: Önderimiz başımızdadır. Ilerisini görerek milletin mukadderatına en doğru istikameti veriyor. Bütün ihtimalleri düşünüyor ve daima isabetli yolu tutuyor.

Bizim yolumuz, sulhün yolu

Başbakanımız Ismet Inönü yalnız kuvvetli ve dürüst bir devlet adamı ve iyi bir kumandan değil, ayni zamanda büyük bir san'atkârdır. İsmet İnönünde hayret verici bir seziş kudreti vardır. Türk milletinin ruhumu pek yakından görmek ve duymakla kalmaz. Bütün dünyanın hâkim duygu ve ihtiyaçlarını bir san'atkâr gözüyle sezer. Hem milletimizin, hem de iyi şeylere susamış olan milletlerarası âlemin duymak ihtiyacında olduğu en güzel sözleri bulur, hem fikirlere, hem de kalplere hitap ederek en dürüst bir şekilde bunları ifade eder.

İsmet İnönü cuma günkü nutkunda Boğazlar mukavelesi hakkında kendi cephemizden şöyle dedi:

"Muahedeler devirlerin ifadeleridir. Bu itibarla Boğazlar mukavelesi 1923 tenberi yeni Türkiye devletinin siyasetini ve varlığını gösteren bir vesikadır. Biz korkuya müstenit siyaset bilmeyiz. Beynelmilel beraberlik ve sulh hayatında kin ve intikam da tanmayız. Sulh davasında haysiyetli ve kudretli olarak beraber yürümek taraftarıyız.„

Ismet İnönünün haricî âleme hitap ettiği sözlerde de, ahlâkî müeyyit kuvvetlere dayanan ve bugün için eşsiz olan bir sulh siyasetinin temiz havasını teneffüs etmek mümkündür. Başbakan diyor ki:

"Türkiyenin yolu sulh yoludur. Bu yolu hoş görenler bizimle çalışmaktan istifade edeceklerdir.„

Bugün Türk milletinden başka hiç bir millet, gittiği yolun doğrudan doğruya sulhün yolu olduğunu ve sulhün dostu olan her milletin kendisinin tabiî ve samimî dostu ve yoldaşı olduğunu bu kadar haklı surette iddia edemez.

Montrö zaferinin cephe mücadelesini yapmış olan Doktor Tevfik Rüştü Arasa Ismet Inönü güzel bir unvan vermiştir: Beynelmilel sulh davasının yorulmaz yolcusu...

Doktor Aras meclis huzurundaki nutkunda sulh yolunun nekadar samimî bir yolcusu olduğunu şu sözlerle ispat etmiştir:

"Kendimiz için iyi olan şeyi dostumuz için de, başkaları için de isteriz. Hakkımızda nâreva olan şeyi kimse için istemeyiz!„

Bu sözlerde milletlerarası siyasetin en yüksek düsturu saklıdır. Her millet kendisi ve başkaları için ayni ölçüyü kullanmaya razı olduğu gün insanlık kurtulmuştur.

İspanyol karışıklıkları

Kendi memleketimizde bu hazlı birlik ve ahenk havasını teneffüs ederken ve ancak birliğin temin ettiği muvaffakıyetlere kavuşurken, İspanyadaki acı vaziyetten dolayı İspanyollar hesabına ve insanlık hesabına derin iztıraplar duymamak mümkün değildir. İspayol dahilî mücadelesi kararsızca devam edip gidiyor. Taraflardan biri muvakkat surette ağır bassa bile hükmü yoktur. Hastalık müzmin haldedir.

Daha fenası komşular için ihtilât ve sirayet ihtimalleri de gösteriyor. Avrupada bütün barutlar ortaya serilmiş bulunuyor. Bazı memleketler hükûmete, bazıları âsilere yardım etmekte ileri giderlerse küçük bir kıvılcım bu barutlara ateş vermeye ve dünyayı kana boğmaya kâfidir.

İspanya işine hariçten teskin edici bir unsur karışmaması ve yalnız yangına petrol dökmekle uğraşılması iztırap verici bir manzaradır.

Beşler birleşecek

Buna mukabil İngilterenin, Londra içtimaından sonraki resmî tebliğle açtığı umumî sulh tarruzu iyi bir hava içinde inkişaf ediyor. Bazı bedbinlerin tahmini hilâfına olarak Almanya da, İtalya da anlaşma için konuşmalara girişmeyi istekle kabul etmişlerdir. İtalyada normal dünya münasebetlerine girişmek, Habeşistan lokmasını sükûnetle hazmedebilmek için arzular var. Almanya da millî programının ilk merhalesini kısmen gürültü ile, kısmen gürültüsüzce tahakkuk ettirmiştir. Müstemleke meseleleri ve ham madde kaynakları hakkında tatmin edilecek olursa bir müddet için dünya ile beraber yürümeyi hoş görebilir. Böylece Avrupa davasını halletmek değilse bile bir müddet için pamuklukleri ile bağlamak imkân dairesinde görünmektedir.

Ahmet Emin Yalman

Büyük Millet Meclisinin evvelki günkü tarihî toplantısı — İsmet İnönü ve Vekiller Mecliste — Meb'uslar İsmet İnönünü dinliyorlar

Fransa endişede

Asilerle Mussolini arasında bir anlaşma olduğu söyleniyor

Faşist hükûmetinin yardımına mukabil âsiler Balear adalarında İtalyaya bir liman vermeyi teklif etmişler

Londra, 1 (TAN) — İspanyada ihtilâl devam ediyor. Fakat ihtilâlin bugün için en şayanı dikkat safhası şu veya bu tarafın galip gelmesinden ziyade Faşist İtalyanın, İspanyol âsilerine açıkça yardım etmesi ve bu yardımın, isyana karşı bitaraf kalmak azminde bulunan Fransa ve İngiltere gibi memleketlerde bir heyecan uyandırmış olmasıdır. İtalyan tayyarelerinin, âsilere yardım etmesi, bilhassa Fransada büyük bir akis bırakmıştır. Fransız sol cenah gazeteleri yalnız bir tarafa yardım edilmesi meselesini şiddetle tenkit etmekte ve İtalyanın, ecnebi bir devletin dahilî kavgalarına açıktan açığa karıştığını kaydederek: "Acaba Mussolini ile isyan reisleri arasında bir anlaşma mı var?„ sualini sormaktadırlar.

Bu hâdise Fransada okadar nahoş bir tesir bırakmıştır ki, Pariste bazı tahminlere yol açmış ve hattâ âsi İspanyol Generali Franko ile Mussolini arasında bir anlaşma ihtimali mevcut bulunduğu haberi de şayi olmuştur. Bu anlaşmaya göre Minork Adasının merkezi olan Port Mahon İspanya tarafından İtalyaya terkedilecek ve bu suretle Marsilya ile Cezayir arasındaki münakalât tehlikeye maruz kalacaktır.

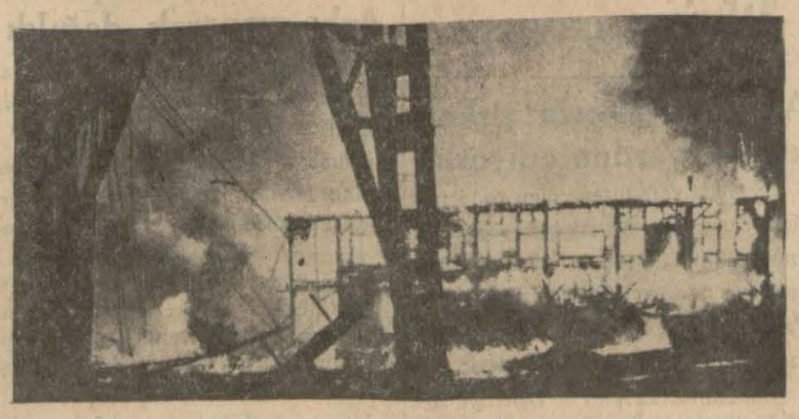

Barselon şehri yanarken

Bu haber hiçbir taraftan ne yalanlanmış ve ne de teyit edilmiş olmakla beraber İtalyanın, âsilere yaptığı yardımın bitaraf kalmak istiyen devletlerde doğurduğu akisleri göstermek itibariyle şayanı dikkattir. Fransa ötedenberi İspanyada meşru hükûmetin, Madritteki Cümhuriyet hükûmeti olduğu kanaatindedir.

[Tafsilât 10 uncu sayfamızdadır.]

Montrö mukavelesinin tasdiki münasebetiyle evvelki gün fevkalâde bir toplantı yapan Büyük Millet Meclisinde kıymetli Başvekilimiz İsmet İnönü, Montröde elde edilen muvaffakıyeti anlatırken

— Büyük Millet Meclisinde nutuk söyliyen diğer meb'uslarımızın resimleri 6 ıncı sayfamızdadır —

Beşler konferansı iyi bir yolda

İtalya ve Almanyanın iştiraki Londrada memnuniyetle karşılandı

Londra, 1 (TAN) — İtalya ile Almanyanın Lokarno konferansına iştirak etmeye hazır olduklarına dair verdikleri teminat, Londra siyasî mahafilinde çok müsait bir tesir bırakmıştır.

Ancak konferans toplanmadan evvel, her iki taraf, ruznameye geçecek meselelerin diplomatik kanalla iyice tetkik ve müzakere edilmesini istemektedir.

Fransız Hariciye Nazırı Delbos Fransız meclisinde söylediği bir nutukta İtalya ve Almanyanın konferansa iştirakini memnuniyetle kaydederek demiştir ki:

Yakında toplanacak olan Lokarno konferansının gayesi, yeni bir Lokarno misakı akdetmek ve Avrupaya ait meseleleri tanzim eylemektir. Geçenlerde Londrada bir içtima akdetmiş olan üç devlet, kendi arzularını başkalarına zorla kabul ettirmek niyetinde olmadıkları gibi beş devletin bir araya gelerek bir diktatörlük vücuda getirmek fikrinde de değildirler.

Esrarengiz bir mulâkat haberi

Avusturya - İtalya Almanya arasında görüşmeler olmuş

Paris, 1 (A.A.) — Matin gazetesinin Venedikteki hususî muhabiri dün akşam Venedik veyahut Pologne yakininde Italyanlarla Almanlar ve Avusturyalılar arasında esrarengiz ve son derecede gizli bir görüşme yapılmış olduğunu haber vermektedir. Şuşnig, dün Venedikte idi. Ve Görünüşte resmî oldukları anlaşılan birtakım Alman otomobilleri gece hudu du geçmişler ve süratle İtalyaya doğru yola düzülmüşlerdir.

Berlin Olimpiyatları

Dün 100 bin seyirci ve sporcu önünde Hitler tarafından açıldı

Olimpiyat münasebetiyle baştan başa donanan Berlinden bir manzara

— Tafsilât 6 ıncı sayfamızdadır —

Türkiye - İngiltere arasında dostluk

Lordlar Asurîlerin iskânı işini görüşürken bir daha bunu teyit ettiler

Londra, 1 (Tan) — Lordlar Kamarasının son celsesinde Kenterbiri başpiskoposu, Irak ile Suriye hududunda bulunan Asurîlerin iskânı hakkında hükûmetin tevasut ve yardımını istemiştir. Asurîlerin böyle yüz üstü brakılmasının doğru olmıyacağını söyliyen başpiskopos, bu meselenin halli için Türkiye ile İngiltere arasındaki dostluğun faydalı olabileceği fikrini ileri sürmüştür.

Lord Lloyd

Lord Loyd, Türkiyede yapmış olduğu seyyahati esnasında gördüklerine nazaran, Türk hükûmetinin İngiltereye karşı beslediği hislere vâkıf olduğunu ve kabilse böyle bir kolaylık göstereceği kanaâtini izhar etmiştir.

Bundan sonra, hükûmet namına cevap veren Lord Stanhop, Türkiyenin hakikaten İngiltereye karşı dostluk hisleri beslediğini kabul etmiş ve birkaç sene evvel tesviyesi gayrikabil olan bu meselenin, bu dostluk sayesinde, şimdi belki halledilebileceğini söylemiştir.

İngiltere - İtalya deniz anlaşması

Berlin, 1 (Tan) — Romadan bildirildiğine göre, pek yakında İtalya ile İngiltere arasında bir deniz anlaşması aktedilecektir.

İstanbulda 40 gün, 40 gece

Şenlikler bugünkü at yarışları ile başlıyor

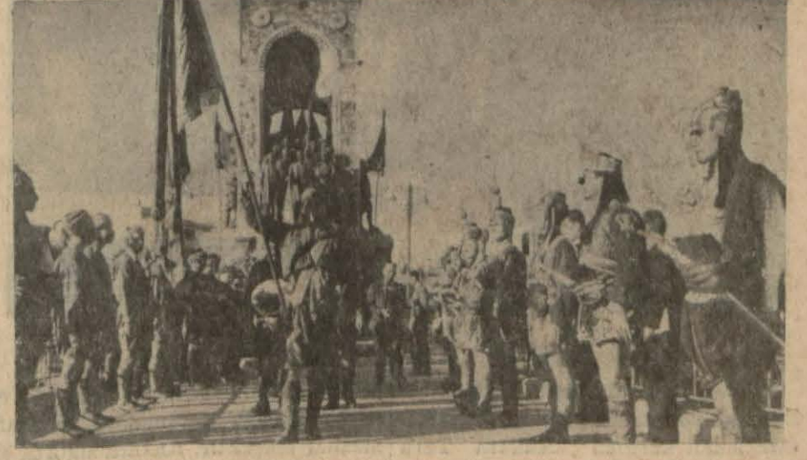

Geçen sene yapılan festivalden bir intiba: Zeybekler Taksim abidesinde

"Istanbulda 40 gün, 40 gece„ nâmı altında tertip edilen şenlikler, bugün, Veli efendide at yarışları ile başlıyacaktır.

Vali ve belediye reisi Muhittin Üstündağ, dün beyanatta bulunarak İstanbulun seyyah şehri haline getirilmesi için icap eden bütün tedbirlerin almacağını söylemiştir. Bunun için yakın şark memleketleri ile Balkanlarda ve Çekoslovakyada geniş mikyasta propaganda yapılacaktır. Muhittin Üstündağın bu mesele hakkındaki beyanatını 10 uncu sayfamızda bulacaksınız.

Bir İngiliz Lordunun dileği

Türkiye asurileri yeniden kabul etsin!

Londra, 29 Temmuz (Hususî Muhabirimizden) — İngiliz Lort Kamarasında çok hararetli bir müzakere... Hergünkü müzakereleri İngiliz gazetelerinde bir sütun yer tutan Lort Kamarası Asuriler meselesi hakkında tam bir buçuk sütunluk konuşuyor. Varılan netice de Türkiyenin Asurîleri yeniden topraklarına kabul etmesini dilemektir.

Lort Kamarasının Asurîlere bu kadar alâka göstermesi dikkate değer bir meseledir. Kamaranın tabiî ve dâimî âzasından biri Canterbury başpis koposudur. Bu başpiskopos Asurîleri adêta evlât edinmiştir. Sık sık Asurîlerden bahseder, Süryanî kilisesi patriğinden aldığı feryat mektuplarını lort arkadaşlarına okur. Onlar da Asurî meselesine derinden derine alâka gösterirler.

Her tarafta para akıyor

Bu alâka semeresiz kalmamıştır.Milletler Cemiyeti harekete getirilmiştir. Cemiyet Asurîlerin yeni bir yurt sahibi edilmesine ait teşebbüsler için 80,000 İngiliz lirası tahsisat ayırmıştır. İngiltere ve Fransa da ayrıca para koymuşlardır.

Hepsi iyi, hoş amma, bu yurt nerede olacak?

Evvelâ Irak düşünülmüştür. Fakat Asurîler ile Iraktaki ahali bir türlü iyi geçinememişlerdir. Devamlı kavgalar, gürültüler...

Bunun üzerine şu fikir hatıra gelmiştir: (Suriye) arazisinde (Gap) çölü havalisi var. Buraları sulama tarikiyle ve diğer tedbirlerle ziraate müsait hale konulabilir. Ausrîler de buralarda yerleşir. Kendilerine yardım edilir. Yavaş yavaş başlarının çaresine bakacak hale gelirler.

Artık hal çaresi bulunmuşturya, Lort Kamarası geniş nefes alıyor. Milletler Cemiyeti oh! diyor. Bir müddet Asurî feryatnamelerinin arkası kesiliyor.

(Gap) projesi yürümüyor

Sonra birdenbire acı feryatlar: (Gap) projesi yürümüyor. Niçin? Fransa buna teknik sebepler gösteriyor: Dağlara alışmış Asurîler çölde barmamıyacaklar. Zaten çöldeki çiftçilik tasavvurları da müşkülâtla karşılaşıyor.

Fransızlarla münakaşalar devam ediyor.NihayetFransızlar itiraf ediyorlar ki bütün söyledikleri talî sebeplerdir. Hepsine çare bulunabilir. Asıl sebep şudur: İngiltere Irak mandasından vazgeçmiş. Irakı Iraklılara bırakmıştır. Fransa da bunun aynini Suriyede yapmayı düşünüyor. Tam bunu yapacağı sırada Asurîleri nasıl himayesi altına alsın? Bu yükü yeni millî Suriye hükûmetine nasıl miras bıraksın?

Lortlar Kamarasında bu işten ileri, geri konuşuluyor. Çare yok, yok... Irakta Asurîler ahali ile geçinemiyor. Suriye işi olmuyor. Harpte İngiliz kuvvvetlerine bu kadar yardım eden Asurîler açıkta mı kalsın?

Türkiyeye başvursak?

Cereyan eden müzakereler esnasında Lort Lloyd diyor ki:

"Türkiye hükûmetile olan münasebetlerimiz iyileşmiştir. Ingiltere hükûmetini razı edelim, Türkiye yeniden konuşsun ve asurilerin Türk arazisinde iskânı meselesi hakkında müzakereye girişsin. Asûriler Türkiyeye sadık adamlar olduklarını isbat edeceklerdir. Ingiltere hükûmeti, durup dinlenmiyerek Türkiye hükûmetinden bu meselenin hallini dileme - lidir.,,

Diğer bir lort bu fikri hoş görmekle beraber netice hakkında çok bedbinlik göstermiş ve Asurîlerin Irakta yerleştirilmesine çalışmak daha amelî olacağını anlatmıştır.

İngilizler çok garip insanlardır. Aralarında Canterbury başpiskoposun dan ve lortlardan başka da bu Asurî işini diline dolayanlar vardır. Lortlar Kamarası müzakeresinden sonra bunlardan biriyle konuştum. Bana dedi ki:

— Maziyi unutup ta bu Asurîleri alsanız ne olur?

Tecrübe bakımından mazi

Dostuma vereceğim cevap ancak maziye tecrübe zaviyesinden bakmak yolunda olabilirdi. Şöyle mukabele ettim:

— Biz kin ve intikam bakımından maziyi unutmaya hazırız. Fakat tecrübe bakımından maziyi unutamayız. Asurîler, ana vatanlarına arkadan silâh çektikleri için memleketimizde barmamamışlar ve harice kaçmışlar dır. Yurt alâkası bakımından böylece tabiî bir tasfiye olmuştur. Yeni Türkiyenin en büyük istinat noktalarındanbiri de mütarekeden sonra kendi kendine husule gelen istıfa ve tecanüstür. Böyle olduğuna göre tarihin acı tecrübeleirne neden göz göre avdet edelim? Asurî meselesi hakkında bulunacak çare, herhalde Türk topraklarına avdetlerinden başka ve hariç bir çare olmalıdır.

İp canbazı seyrederken...

Bir yankesici dün 7,5 ay hapse mahkûm oldu

Kadirga meydanı hıncahınç dolu... Yüzlerce meraklı; biribirlerinin omuzlarına abanmış; ip üzerinde oynıyan cambazı seyrediyorlar. Numaralar, öyle heyecanlı ki, kalabalık arasında:

— Eyvah, düştü!..

— Aman gidiyor!...

— Tepesi taklak gelecek!.. gibilerden, sesler duyuluyor. Hüseyin isminde biri de seyircilerin içine karışmış, ağzı iki karış açık, gözlerinde korku, dikkat, alâka, telâş ve heyecan ifade eden bakışlarla, cambazların ipte yaptıkları marifeti takip ediyor.

Tam bu sırada, Todori adlı biri, yanına yaklaşıyor, o da Hüseyin kadar, meraklı ve alâkalı.. Onun da Hüseyin gibi ağzı hayretten iki karış açık... Bağrışanlara, alkışlıyanlara o da iştirak ediyor. Hattâ, bir aralık, tanımadığı halde, Hüseyini dürterek dikkatini cambazlara çekiyor:

— Aman bak!. bak!... Vay canıma! Az kalsın gidiyordu!..

Biraz sonra, Hüseyin, elini cebine sokunca, gidenin canbaz değil, para cüzdanı olduğunu anlıyor. Kalabalık ta Todoriyi arayıp buluyor.

Beraberce karakola gidiyorlar.

Suçlunun sulh ceza mahkemesinde duruşması dün neticelendi. Mahkeme suçu sabit görerek, Todoriyi yedi buçuk ay hapse mahkûm etti.

İtfaiye çavuşu

Ailesine sigorta şirketleri de yardım ediyorlar

Tepebaşı yangınında ölen ve itfaiyenin emektar mensuplarından bulunan Şükrü Çavuşun ailesine dün belediye namına sekiz yüz, Dahiliye Vekâleti namına iki yüz lira olmak üzere cem'an bin lira verilmiştir.

Bundan başka Vali ve Belediye Reisi Muhittin Üstündağ,Reasürans şirketi müdürü Refi Celâl Bayara müracaat etmiş ve Şükrü çavuşun ailesine sigorta şirketleri namına bir yardımda bulunulmasını rica eylemiştir.

Refi Celâl Bayar, dün Muhittin Üstündağa gönderdiği bir mektupta yangında hayatını feda eden Şükrü Çavuşun ailesine sigorta şirketlerile müştereken Millî Reasüransün bin beş yüz liralık bir yardım tahsis edeceğini ve bu paranın belediye emrine âmade olduğunu bildirmiştir.

Vali Üstündağ, Refi Celâl Bayarın bu hareketinden çok mütehassis olmuş, şehir ve itfaiye ailesi namına teşekkürlerini bildirmiştir.

Esnaf Bankasının tasfiyesi işi uzayıp gidiyor

Tasfiye halinde bulunan esnaf bankası umumî heyeti 24 ağustosta toplanacaktır. Bankanın tasfiye heyeti istifa etmiş ve yerine seçilen heyet âzaları da bu vazifeyi kabul etmemişlerdir. 24 ağustosta yeni tasfiye heyeti seçilecektir.

Taksimde itfaiye şenlikleri

İtfaiyenin 226 ıncı yıl dönümü için hazırlık yapılıyor

İstanbul itfaiyesi, 22 Ağustosta 226 ıncı yıldönümünü kutlulıyacaktır. Bu münasebetle Taksim stadyomunda büyük şenlikler yapılacaktır.

Üç aydanberi devam eden hazırlıklar neticesinde zengin bir program hazırlanmıştır. Gösterilerin yapılması çok külfetli olduğu için gelecek senelerde bu derece geniş merasim yapılmıyacaktır.

Tesbit edilen programa göre, Taksimdeki şenliklerde evvelâ modern itfaiye piyadesi tarafından bir resmi geçit yapılacak, bunu o zamanki kıyafetleri ile Yeniçeri tulumba takımı takip edecektir. Daha sonra, eski kule nöbetçileri, mahalle tulumbacıları, askerî itfaiye ve nihayet belediye itfaiyesi canlandırılacaktır. Ayrıca, itfaiye efradının spor hareketlerine ve maske, merdiven talimlerine geniş yer ayrılmıştır.

En son olarak ta eski askerî itfaiyesi ile eski mahalle tulumbacılarının yangınlardaki mesai sistemleri Taksim stadyomunda yangın çıkartmak suretiyle ayrı ayrı gösterilecektir.

Tütün kongresi

Dün son bir toplantı daha yaparak dağıldı

Tütün alımının doğrudan doğruya ekicilerden yapılması hakkındaki kanunun tatbikatına ait bazı ihtilâflar dolayısiyle bir tütün kongresi toplanmasına lüzum görülmüştür. Tütün mıntakaları ve inhisar idaresi mümessillerinin iştirakiyle toplanan bu kongre, dün iktısat vekâleti dahilî ticaret umum müdürü Mümtazın başkanlığı altında son bir toplantı yapmış ve faaliyetini bitirmiştir.

Kongre tetkikatının vardığı neice, bu kanunun tütüncülüğümüzün tekâmülünde büyük faydası görüldüğü merkezindedir. Gerek inhisar mümessilleri, gerek tütün mıntakalarından gelen mümessiller bu hususta tam bir ittifak göstermişlerdir. Kanunun ekici lehine en büyük semerelerinden biri, yalnız Ege mıntakasında bu sene köylünün eline geçen paranın, kanunun tatbikına takaddüm eden mevsime nazaran üç milyon fazla olmasıdır.

Kongre, kanunun her noktadan mükemmel olduğunda ittifak etmiş, sade birinci, ikinci ve üçüncü maddelerin tatbikatta bazı ihtilâflara yol açtığını nazarı dikkate alarak bu maddelerin izahını muhtevi bir metin hazırlamıştır. Kongrenin kararları hakkındaki rapor, Mümtaz tarafından vekâlete götürülecektir.

Son Posta yedi yaşında

Son Pasta refikimiz, dünkü sayısile altıncı yaşını bitirmiş, yedi yaşına basmıştır. Arkadaşımızı tebrik eder, uzun ömürler dileriz .

Kliring anlaşmaları

Yunanistana iktısadî bir münakaşa

Son zamanlarda Yunan hükûmeti tarafından alman ve ticarî mübadelelerin sıkı kontrole tabi tutulması yolundaki bazı tedbirler, Yunanistanda büyük münakaşalara yol açmıştır. Hattâ Yunan iktisadî mahafili, bu hususta hükûmet nezdinde protestoda bulunmuştur.

Verilen malûmata göre, Yunan hükûmeti protesto esasları üzerinde tetkikler yaptıktan sonra âli iktisat meclisini bu mesele hakkında bir rapor tanzimine memur etmiştir. Raporun hazırlanması, bu meclis tarafından sabık İktisat ve Maliye Vekillerinden Jorj Pesmazoğluna verilmiştir.

Eski vekile göre, yalnız Yunanistan değil, bütün dünya bile Kliring anlaşmalarına bir mecburiyet tahtında dahil olmuştur. Nazır, raporunda, milletler arasındaki takasın bir mecburiyet olduğu, bu gibi tedbirler alınmadığı takdirde bugün bile açık olan Yunan müvazenei hesabiyesinin feci neticeler verebileceği neticesine varmıştır. Yunanistanı Kliring muahedesi yapmaya icbareden, kendisinden birçok mal ve bilhassa tütün ve üzüm satın alan Almanya olmuştur. Buna rağmen Yunanistanın Almanyadan 28 milyon mark (14 milyon Türk lirası) alacağı vardır. (Hatırlardadır ki, bir ay evvel Alman İktisat Vekili Doktor Şaht, Atinayı ziyaret etmiş ve bu meselenin halli, Yunanistanın Almanyadan yapacağı siparişlerin tanzimi için müzakereler yapmıştır.)

Eski İktisat Nazırı raporunu şu suretle bitirmektedir:

" — Kliring muahedelerinin bizi muayyen memleketlerden ve yüksek fiatlerle mal almaya icbar ettiği doğru ve muhakkaktır. Fakat bugün, Yunanistan için yapılacak başka birşey de yoktur. Dünyadaki tabiî ve iktisadî şartların avdetinden evvel, serbestii ticaret sisteminin tatbikine imkân yoktur. Bu itibarla Yunanistan da Kliring muahedeleri siyasetinden ayrılmamalıdır. Bence, Yunan ekonomisi, mallarının sürülüşünü temin edecek olan yeni piyasalar peşinden koşmalıdır.,,

Yunan İktisat Vekâleti, bu rapora büyük bir ehemmiyet vermiş ve vaki şikâyetlerin doğru olmadığı neticesine varmıştır. Hükûmet, milletler arasındaki ticareti inkişaf ettirmek için umumî bir takım yeni tedbirler alacaktır.

Türkkuşunda motörlü uçuşlar

Türkkuşunun Inönündeki yüksek yelken uçuşları kampı devam etmektedir. Türk Hava Kurumunun motörlü uçuşlar için Almanyaya sipariş ettiği iki kişilik tayyare Ağustosun onunda şehrimize gelecektir. Bu tayyare ayni gün Inönüne gönderilecektir.

Siyaset âlemi

Fnşizm - Sosyalizm kavgası ve Ispanyadaki dahilî harp

Ispanyadaki son ihtilâl, dünya efkârıumumiyesini Italyan - Habeş ihtilâfından daha ziyade alâkadar etmeye başlamıştır. Çünkü ihtilâl Avrupanın içindedir. Ve Doğu Afrikasındaki çorak Habeş iklimi değil, asırlardanberi medeniyete sahip bulunan koca bir devletin âkibeti mevzubahstir .

Buradan başka asıl esaslı mesele rejim davasından çıkmaktadır. Şimdiki halde Ispanyol ihtilâli dahilî bir harp olmaktan uzaklaşmış sağlarla sollar arasında faşistlerle sosyalistler arasında umumi bir mücadele mahiyetini almıştır .

İşte Avrupadaki en büyük endişe bundan doğmaktadır. Bir iki günden beri muhtelif mahreçlerden alınan havadisler her tarafta heyecanla karşılanmıştır. Bu havadislere göre faşist Italya, kral taraftarı olan âsilere yardım etmektedir. Hattâ bu maksatla Ispanyaya tayyareler bile gönderilmektedir.

Bu taktirde vaziyet şudur: Sosyalist hükûmeti mevki iktidarda tutan Fransa Sosyalist Madrit hükûmetine yardım ediyor. Diğer taraftan Faşist Italya da ihtilâlcileri tutuyor.

Eğer iki tarafın da bu yardımları doğru ise Avrupa yeniden büyük bir mesele karşısında bulunuyor demektir. Faşist Italyanın âsilerle anlaştığı ve Minork adasının merkezi olan Port Mahon'un Ispanyaya terkedileceği haberi daha ziyade şayanı dikkattir. Çünkü Minork Balear adaları arasında en mühimlerinden biridir. Italya bu adayı elde etmekle Maltaya doğru gelebilecek İngiliz kuvvetlerinin yolunu kesmiş olacaktır.

Italyanın burasını bir hareket üssü olarak kullanacağından asla şüphe edilemez. Bu taktirde sağ ve sollar mücadelesile beraber Akdeniz meselesi yeniden ortaya atılıyor demektir. Bu itibarla İspanyanın vaziyeti beynelmilel huzur ve sükûn bakımından son derece şayanı dikkat sahalar arzetmektedir.

Kuduz vak'aları var

Son günlerde şehrimizde gene kuduz vakaları görülmeğe başlamıştır. Bir yolcu, Cağaloğlunda kuduz olduğu anlaşılan bir köpek tarafından ısırılmış ve tedavi altına alınmıştır.

[Her evin her günlük derdi yemek seçmektir. Evde herkes bu işi başkalarının üzerine atmağa bakar. (TAN) bu her günlük zahmeti azaltmak için hergün bu köşede iki takım yemek tavsiyesinde bulunacaktır. Haftada bir defa kadın ve ev sayfalarımızda da alaturka ve alafranga yemek tarifleri bulacaksınız.]

Hafif yemekler: Cızbız köfte, kuşhane bamye, sütlâç

Ağır yemekler: Tas kebabı, İmam bayıldı, meyve

Sigortacılığımız inkişaf yolunda

Ankara sigorta şirketi dün faaliyete geçti

Refik Celal Bayar ilk muameleyi imzalarken

İş Bankası, Etibank, Adapazarı Bankası ve Anadolu sigorta şirketi tarafından kurulan "Ankara Türk anonim sigorta şirketi,, dünden itibaren mesaisine başlamıştır.

İlk muameleyi Millî Reasürans direktörü Refi Bayar yapmış ve Ayaspaşadaki evinde bulunan eşyaları 5.000 liraya sigorta ettirmiştir. Bu merasimde, birçok davetliler hazır bulunmuşlardır.

Yeni şirketin sigortacılık âleminde şimdiden hazırlanan mevkii, en kısa zamanda tekâmül ve inkişafa mazhar olacaktır. Ankara sigorta şirketinin göstereceği en büyük yenilik, Türk sigortacılığını memleket haricinde bir varlık haline getirmektir. Yakın bir zamanda, muhtelif Avrupa merkezlerinde, bu şirketin şubeleri açılacak ve genç olmasına rağmen rüştünü ispat eden Türk sigortacılığı faaliyet sahasını bu suretle beynelmilel âleme de teşmil etmiş olacaktır.

Bugünkü hava

Bugün hava, dünkü karakterini muhafaza edecektir. Sabit hava vaziyeti, henüz sürmektedir. Sıcaklık derecesi aşağı yukarı ayni nispette kalacak, hava açık olacak ve yağmur yağmıyacaktır. Ancak, rüzgârın düne nazaran süratini bir parça arttırması ihtimali vardır. Rütubetin sıcaklık derecesiyle imtizacından doğan sıkıcı, bunaltıcı bir havanın bugün de hissedilmesi muhtemeldir..

Dünkü hava

Hava, dün de evvelki vaziyetini muhafaza etmiştir. Hararet derecesinde mahsus bir tenezzül kaydedilmiştir.

Dün sabah saat yedide tazyik 752 milimetre, hararet derecesi asgarî 24,5, azamî 30 dur. Rütubet miktarı 23,5 tur. Rüzgâr şimali şarkîden saniyede 0,4 metre süratle esmiş, akşam saat 17 den sonra bu hızda küçük bir tezayüt görülmüştür.

Ağustos 1936

Pazar	P tesi	Salı	Çar.	Per.	Cuma	C. ert.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

8 inci ay Gün: 215. Hızır: 89

1355 Hicri Cemaziyelevvel 14 — *1352 Rumi Temmuz 20*

Güneş: 4,57 — Öğle: 12,20 — İkindi: 16,15
Akşam: 19,25 —Yatsı: 21,14 — Imsak: 2,56

Geçen sene bugün

Barometre 751 milimetre, azamî hararet 28,3, asgarî hararet 20,3 santigraddır. Güneşte hararet azamî 60 dereceye çıkmıştır. Rütubet vasatîsi 18,5 derece kaydedilmiştir. Rüzgâr şimali şarkîden esmiş, hava açık geçmiştir. Yağmur yağmamıştır.

Avrupada hava

Avrupanın muhtelif yerlerinde müthiş sıcaklar hüküm sürmektedir. Yunanistanda hararet derecesi dehşetli yükselmiştir. Fransada, Italyada bunaltıcı sıcaklar vardır.

Yalnız Almanyada birden şiddetli bir yağmur başlamıştır. Bilhassa Berlinde yağmur çok şiddetli olmuş Olimpiyatlarda bulunan halk fazla ıslanmıştır.

Şimalî Avrupada hava kapalı geçmiştir. Bulgaristanda da bunaltıcı sıcaklar hüküm sürmektedir. Avrupa istasyonları sıcakların bir müddet daha devam edeceğini ve belki de şiddetleneceğini haber vermektedirler.

Vekâletlerin Resmi Dairelerin

Nazarıdikkatine

Maarif cemiyeti, resmî ilânların neşrine tavassut için, Heyeti Vekileden aldığı kararda aynen: "... İlânların neşri hiç bir suretle teahhüre uğramamak ve hazinece bu tarzda verilen ilânlardan daha fazla ücret itasına mecbur kalınmamak ve istenildiği zaman bu şekilde ilân vermek şıkkına nihayet vermek..." şartlarını üzerine almıştır.

Şu hâle göre ilânlarını gazetemizde neşrettirmek ve taahhura uğratmamak isteyen resmî daireler bu ilânlarını münhasıran " Resmî ilânlar Türk limitet şirketi " ne göndermelidirler.

Şirketin adresi: İstanbulda Ankara caddesi, Karamanzade hanı üçüncü kat.

Telefon : 20960

SON HABER

Dahiliye tayinleri

Kararnameye göre yerlerini değiştiren dahiliyecilerimiz

Ankara, 1 (Hususî muhabirimizden) — İç Bakanlık tayin, tahvil ve becayişleri hakkındaki kararname, yüksek tasdika iktiran etmiştir. Nakil tayin ve becayişleri aynen bildiriyoruz:

Valiler

Balıkesir valisi Salim Bolu, Bolu valisi Salih Cemal Maraş, Maraş valisi Adlî Kayseri, Kayseri valisi Nazmi Sıvas, Erzurum valisi Etem Balıkesir, Yozgat valisi Baran Erzurum, Erzurum vali vekili ve mülkiye müfettişi Hasip Kırklareli valiliklerine tayin edilmişlerdir.

Vali muavinleri

Samsun vali muavinliğine mülkiye müfettişi Orhan Sami, Malatya vali muavinliğine Pulatlı kaymakamı Kudrettin, Kastamonu vali muavinliğine Keskin kaymakamı Abdülkadir, Konya vali muavinliğine Konya kaymakamı Ferit tayin olunmuşlardır.

İdare heyeti azaları

Vilâyet idare heyeti azalıklarına tayin edilenler şunlardır: Manisaya Konya valî muavini Sezai, Sıvasa Manisa idare heyeti azasından Vehbi ve Adana idare heyeti azasından Necip.

Mektupcular

Mektupçular arasındaki değişiklikler şöyle olmuştur:

Kocaeliye Vakfıkebir kaymakamı Fehmi, Giresuna Afyon mektupçusu Aziz, Afyona Gediz kaymakamı Aziz, Muğlaya eski Şavşat kaymakamı Hayri, Çoruha Rize mektupçusu Cemal, Rizeye Arpaçay kaymakamı Mes'ut.

Kaymakamlar

Kaymakamlar arasındaki değişiklikler şunlardır:

Nevşehir kaymakamlığına Uşak kaymakamı Besim, Seferihisar kaymakamlığına Taşköprü kaymakamı Şerif, Divrik kaymakamlığına Eruh kaymakamı Hayri, Yeşilova kaymakamlığına Alaca kaymakamı Sırrı, Gölköy kaymakamlığına Murat, Taşköprü kaymakamlığına Lüleburgaz kaymakamı Kemal, Zağra kaymakamlığına Mutki kaymakamı Bedii, İsklip kaymakamlığına Nevşehir kaymakamı Necip, Doğu Bayazıt kaymakamlığına Şileden Bahir, Pertikten Sait Kangala, Sarıyerden Rauf Fatihe, Bolvadinden Rıza Beşiktaşa, Muradiyeden Nureddin Çivrile, Çivrilden Eşref Muradiyeye, Karaburundan Muzaffer Patnasa, Ercişten Vasfi Karaburuna, Fenikeden Mazlum Ahlata, Ahlattan Ata Şükrü Dataçaya, Erdekten Esat Garzana, Kangaldan Bedri Erdeğe, Göynük kaymakamı Eşref Beytüşşebap kaymakamlığına, Beytüşşebap kaymakamı Cenap Aksaray kaymakamlığına, Aksaray kaymakamı Salâhattin Kargı kaymakamlığına, Korkudeli kaymakamı Cevdet Eleşkirt kaymakamlığına, Eleşkirt kaymakamı Pertev Korkudeli kaymakamlığına, Bozdoğan kaymakamı Kemal Gümüşhacıköy kaymakamlığına, Gümüşhacıköy kaymakamı Akif Bozdoğan kaymakamlığına, Elmalı kaymakamı Salâhattin Siverek kaymakamlığına, Adıyaman kaymakamı Cemal Elmalı kaymakamlığına, İspir kaymakamı Nureddin Pazarcık kaymakamlığına, Pazarcık kaymakamı Nami Gediz kaymakamlığına, Bayburt kaymakamı Zeki Çarşamba kaymakamlığına, Çarşamba kaymakamı Hamdi Bayburd kaymakamlığına, Hizandan Yahya Ömer Söke kaymakamlığına, Datçay kaymakamı Hüseyin Fenike kaymakamlığına, Sürüç kaymakamı Kâmil Alaca kaymakamlığına, Fatih kaymakamı Nihat Çankaya kaymakamlığın, Eski Midyat kaymakamı Rifat Sürüç kaymakamlığına, eski Karaköse kaymakamı Şevket Adıyaman kaymakamlığına, İzmir emniyet direktörü Kadri Bolvadin kaymakamlığına, İstanbul maiyyet memurlarından Şahap Hizan kaymakamlığına, İstanbul belediyesi ve idarei hususiye memurlarından Mahmut Nedim Ünye kaymakamlığına, Celâl Tire kaymakamlığına, 1 nci umumî müfettişlik emniyet müşaviri Azmi Kemah kaymakamlığına, Kemah kaymakamı Akif Midyat kaymakamlığına, Divriki kaymakamı Adil Uşak kaymakamlığına, Çoruh mektupçusu Hüsnü Hekimhan kaymakamlığına, Suphi Arpaçay kaymakamlığına, Kangal kaymakamı Cemal Ardahan kaymakamlığına, Sait Gündoğmuş kaymakamlığına, Muğla mektupçusu Sabri Pertek kaymakamlığına, eski Kartal kaymakamı Hamdi Yenice kaymakamlığına, Kuşadası kaymakamı Haşim Eyüp kaymakamlığına, İstanbul sicilli tica memuru Nail Kuşadası kaymakamret memuru Nail Kuşadası kaymakamlığına, Beyşehir kaymakamı Talât Manyas kaymakamlığına, Menemen kaymakamı Rebii Gölcük kaymakamlığına, Ergani Osmaniye kaymakamı Emin Menemen kaymakamlığına, Söke kaymakanı Niyazi Meriç kaymakamlığına, Tire kaymakamı Şefik Ergani Osmaniye kaymakamlığına, Zanapa nahiye direktörü Hakkı Çermik kaymakamlığına, Adnan Beyşehir kaymakamlığına, Ilgın kaymakamı Salâhaddin Göynük kaymakamlığına, hukuk mezunlarından Bedri Ilgın kaymakamlığına, Silifke kaymakamı Recai Sarıyer kaymakamlığına, Beşiktaş kaymakamı Şevket Adalar kaymakamlığına tayin edilmişlerdir.

Mahallî idareler umum direktörlüğüne takip umum direktörü Faik, nüfus umum direktörlüğüne mülkiye müfettişlerinden Muhtar, mahallî idareler dördüncü şube direktörlüğüne Adana umuru hukukiye direktörü Dilâver, seferberlik direktörlüğü birinci şube şefliğine Lice kaymakamı Celâl, ikinci şube şefliğine Akhisar kaymakamı Halil tayin edilmişlerdir.

Eleşkirt kaymakamlığından Korkudeli kaymakamlığına naklen tayin edilen Pertev, vekâlet emrine alınmıştır.

Emniyet tayinleri

Emniyet işleri umum direktör muavinliğine mahallî idareler umum direktör muavini İzzettin, Afyon emniyet direktörlüğüne emniyet müfettişlerinden Şükrü Saip, İstanbul emniyet üçüncü şube direktörlüğüne emniyet müfettişlerinden Mehmet, İstanbul emniyet birinci şube direktörlüğüne emniyet müfettişi İzzeddin, emniyet umum direktörlüğü ikinci şube direktörlüğüne İstanbul emniyet direktör muavini Kenan, üçüncü sınıf emniyet müfefttişliklerine İstanbul emniyet direktörlüğü üçüncü şube direktörü Ekrem, beşinci şube direktörü Sait, İstanbul emniyet yardirektörlüğüne Istanbul emniyet direktörlüğü 1 nci şube direktörü Kâmran, Erzincan emniyet direktörlüğüne Bingöl emniyet direktörü Zekeriya, İzmir emniyet direktörlüğüne Kartal kaymakamı Salâhattin, Maraş emniyet direktörlüğüne Trakya emniyet müşavir muavini İzzet, Trabzon emniyet drektörlüğüne Urfa emniyet direktörü Nureddin Urfa emniyet direktörlüğüne Eskişehir emniyet direktörü Fehmi, Eskişehir emniyet direktörlüğüne Hakâri emniyet direktörü Kerim tayin olunmuştur.

Vakıflar nizamnamesi

Ankara, 1 (Hususî muhabirimizden) — Yeni vakıflar kanununun tatbik şeklini gösteren vakıflar nizamnamesi, yüksek tasdika iktıran etmiş ve bugün resmî gazetede çıkmıştır.

Leon Blum Belgrada geliyor

Sofya, 1 (Tan) — Bulgar gazetelerine bildirildiğine göre, Fransız Başvekili Leon Blum, yakında Belgradı ziyaret edecektir. Bundan evvel Belgrada bir Fransız ticaret heyeti gidecektir. Belgratta, Fransa ile Yugoslavya ticaretinin kuvvetlendirilmesi görüşülecektir.

Çocuklarla mülâkat

Küçük Erdemin dünyayı görüşü

"Olimpiyatta güreşlerde yüzdeyüz kazanacağız fakat futbolu bilmem,,

Yazan: Suat Derviş

Onun evini bulmak pek kolay olmuyor. Adresi yanlış vermişler... Ve ben gölgede sıcaklığı 34 dereceyi geçen bir günde güneşli yollarda onun evini arıyorum.

Hem öyle yollar ki bütün evlerinin perde, pancur, kafes nesi varsa hepsi örtülmüş ve sakinleri sıcaktan sinmiş... Yalnız sokakta tektük çocuklar var... Onlardan birinin yanına yaklaşıyorum :

— Yavrum bu sokakta Muvaffak Talu'nun evi varmış, biliyor musun?

— Bilmiyorum teyze.

— Recaizadenin torunu...

Bu defa cevap ta yok. Küçük çocuk omuzlarını silkiyor.

— Canım ,diyorum, burada bir yerde oturuyormuş. Bir de oğlu varmış, Erdem...

— Erdem mi?.. Şu kaleci Erdem.

— Ne kalecisi?.

— Bebek Yılmazın kalecisi... Meşhur Erdem'in babası mı? Futbolcü Erdem...

— Hayır oğlum. Yanlış olacak. Ben küçük Erdem'i arıyorum.

Minimini muhatabım omuzlarını kaldırıp göğsünü şişiriyor:

— Pek o kadar küçük değil, diyor. Benim kadar bir şey..

— Evet.. Evet, ta kendisi, diyorum.

— İşte şu tam karşıdaki beyaz apartman.

•

Bir dakika sonra güzel, nazik ve genç bir ev sahibinin sonsuz bir nezaketle beni kabul ettiği küçük bir odadayım. Karşımda bir iskemlede kırmızı beyaz şık bir süveterle o oturuyor. Güneşten yanmış bir teni, ince ve çevik bir vücudu var. Uzun kirpikli kara ve zeki gözlerile beni süzüyor:

— Senin ismin nedir yavrum, diyorum.

— Erdem.

Diyor.

— Erdem Talu, diyorum.

Tashih ediyor:

— Erdem Ekrem Talu.

— Kaç yaşındasın?

— Yedi yaşındayım.

Duvarda bulunan bir resmi gösteriyorum:

— Bu kimin resmi?..

— Recai Efendinin resmi...

— Recai Efendi kim?

— Benim dedem... Ercüment babamın babası.

Recaizadenin toronunun oğluna soruyorum:

— Büyükbaban ne iş yaparmış senin?

— Bilmem.

Genç anne itiraz ediyor:

— A.. oğlum, büyük şair olduğunu bilmiyor musun?..

— Öyle söylüyorlar. Ben okumadım.

— Sen büyüyünce ne olmak istiyorsun?

Erdem Normandinin plânını tetkik ediyor ondan büyük bir gemi yapacak

— Normandi diye bir Fransız vapuru var ya. Vapurların en büyüğü. Şimdi İngilizler ondan daha büyük bir vapur yapmışlar. Ben büyüyünce İngilizlerin yaptığı vapurdan daha büyüğünü yapacağım... Dünyanın en büyük vapuru Türk vapuru olacak..

— Çok güzel bir iş intihap etmişsin Erdem.

— Evet, güzel bir iş değil mi?.. Ben denizi severim, çok seyahatler yaptım. Türkiyenin her tarafını biliyorum. Vapurla gezdim. İtalyaya da gittim.

— İtalyayı beğendin mi, sevdin mi?

— İtalyayı sevdim ama, şimdi sevilecek gibi değil.

— Neden?

— Duyuyorum. Onlar bizi sevmiyorlarmış. Biz onları sevmiyor değiliz ama onlar bizi sevmeyince biz onları nasıl severiz. İtalyayı nasıl beğendik deriz. Böyle dersek küçüklük olur sonra...

— Peki, bizim dostumuz olan milletler hangisi?..

— Şimdi Yunan bizim dostumuz, Rus dostumuz, Amerika da dostumuz zannediyorum...

— Sen onları seviyor musun?

— Onlar bizi sevdikten sonra ben neden sevmiyeyim.

— Hitleri, Mussoliniyi biliyor musun?

— Biliyorum.

— Seviyor musun?

— Türk değiller ki seveyim... Ben Atatürkü seviyorum.

— Atatürkü neden seviyorsun?

— Neden sevmiyeyim. Onun yaptığı iyiliği bize kim yaptı. Evvelâ muharebe etti. Düşmanı memleketten kovdu. Şimdi de Boğazları kapattı.

— Boğazların kapanması iyi mi oldu?

— Elbette.

— Neden?

— Çünkü artık düşmanlar gelip bizi korkutamıyacak, öldüremiyecek. Muharebe edemiyecek.

— Sen muharebeyi sevmiyor musun?

— Muharebe iyi şey değil ki seveyim.. Muharebe Atatürkün yaptığı gibi düşman kendi memleketine gelince yapılır. Ama başka insanların memleketine gidilmez.

— Neden?

— Ayıp ta ondan..

— Sen muharebe etmez misin?

— Düşman gelirse tabii! Onu kovmak için muharebe ederim. Ama gelmese daha iyi olur. Çünkü muharebe fenadır. Ama ben başka insanların memleketine gidip muharebe etmem.

Biraz susuyor, sonra:

— Benim annemin babası muharebe etmiş. Şimdi kolu sakat, sol ayağı da tahtadan. Tahta bacakları olmayınca koltukdeğneğile geziyor. O zahmetle yürüdükçe ben çocukluğumda ona acırmışım da ah.. ah baba dermişim. Büyüyünce bunu kısaltmışım. Şimdi ağa baba diyorum.

— Senin için meşhur futbolcü diyorlar, doğru mu?

— Daha meşhur değilim ama futbole çok merakım var. Kalecilik yapıyorum.

— Bizim sporcuları tanıyor musun?

— Evet. Galatasaraylı Gündüzü tanıyorum. Zekiyi, Bekiri, Nihadı biliyorum. Kaleci Avniyi, Cihadı, Safayı, Cahidi biliyorum.

— Şimdi bizim sporcular olimpiyada gittiler, haberin var mı?

— Evet, Almanyaya gittiler, biliyorum.

— Kazanacaklar mı? Ne dersin?

— Güreşte yüzde yüz kazanırlar. Öteki sporlarda bilmiyorum. Futbolde Norveçlilerle karşılaştılar. Belki onu yenebilirler. Fakat futbolü muhakkak İngilizler kazanacak... Basketbolde Şili ile karşılaşıyoruz. Onu yeneriz. Basketbolde iyiyiz. Atletizmde Yunanlılar iyi. Yelkende zannederim yenileceğiz. Avrupalılar bizden daima daha iyi..

— Neden.

— Neden olacak, daha iyi idman yapıyorlar. Ama güreşte neden bizi yenemiyorlar, anlamıyorum.

— İyi sporcu olmak için ne yapmalı Erdem?

— Çalışmalı, cimnastik yapmalı, iyi yemek yemeli, sigara, içki filân içmemeli.

— Bizimkiler içiyor mu?

— Nihadın çocuğu benim arkadaşım. Babası sigara filân içmiyormuş. İşte onun için iyi sporcu. Nihat kaptan biliyorsun değil mi? Ben de büyüyünce kaleci olacağım. İyi bir kaleci.

— Anneni mi daha çok seviyorsun, babanı mı?

Küçük Erdem yaman bir sporcudur

Resimli makale

FELEK

Zavallı peştemal

Şubat! Sevgilim. Senin kadrini bilmiyenler bir yaz treninin kompartımanına düşsünler inşallah.

32 derece! 4 kere sekiz 32 eder. Küçük iken öğrenmiştik. Bu 32 nin ne büyük bir tesiri olduğunu termometroda görmeden anlıyamazlar. Ne redesin bizi paltolarımıza sıkı sıkı büründüren soğuk günler.

Aklıma neler geliyor. Habeşistan. Adisababada bir meydan. Başı açık, çıplak çocuklar, Arafat dağında hacılar, bir transatlântik ateşçileri, kireç ocağı, Kasımpaşa iskele meydanı, Şap denizinde bir şilep, Sudanda bir kervan, Fastaki ihtilâl.. Keselim. Galiba oynatacağım..

Kadın hakkı Bulgaristanda çok geniş imiş. Değil yalnız dairelerde bütün tarlalarda, harmanlarda çalışmak ta onlara düşüyor.. Bizde henüz bu kadar genişlemedi. Günün birinde kadın erkekle hak müsavatının tabiî neticesi olarak vazife paylaşmasına da mecbur kalınca madalyanın ters tarafını görecekler. Acaba beğenecekler mi? Şimdi sorarsanız şüphesiz hepsi:

— Tabii bir şey! Seve seve yaparız. Diyeceklerdir. Çünkü kadınlar mağrurdur ve bu gurur yalnız insanın dişisinde vardır. Gurur diğer hayvanların hep erkeklerinde görülür. Horoz, boğa, koç, teke, aygır ve baba hindi gibi...

Kadın neden mağrurdur?. O da olmazsa ne yapsın canım. Gerçi süs, tuvalet, koku ve endam ondadır. Lâkin az istisnasile kumanda, hüküm erkektedir.

Nasrettin Hoca ile Timurlenk hamamda imişler; Timurlenk sormuş.

— Hoca şu halimle ne ederim?..

Nasrettin Hoca cevap vermiş:

— Üç akçe!

— Be hoca. Yalnız belimdeki peştemalım üç akçe eder.

— Demek iyi tahmin etmişim. Demiş hoca .

Peştemal diyince aklıma geldi. Peştemallı bir muharrir, herkesin beline dolanır diye hakir görmüştü. Zavallı peştemal herkesin ayıbını örtmiye çalıştığı için mi böyle hakir görürler, o olmasaydı.

B. FELEK

— İkisini de.

— Ben bir çocukla konuştum. O babamı seviyorum, dedi. Çünkü babası ekmek getiriyormuş.

— Baba ekmek getiriyor ama, anne de çocuğu doğuruyor.

— Kadın spor yapabilir mi Erdem?

— Bizim Türk kadınlarımız yapamıyor, kof oluyorlar, kuvvetsiz oluyorlar. Zaten ben dikkat ediyorum. Kadınlar her işi yapıyorlar, fakat dört işi yapamıyorlar. Spor, resim çıkarmak ,askerlik, izcilik. İzciliği biraz yapıyorlar ama, pek beceremiyorlar. Bir kere borazan öttürmesini bilmiyorlar, öttüremiyorlar. Ben izciliği çok severim. Müzik severim. Gramofonumuz var, çalıyorum. Ama alafranga seviyorum.

— Piyano da çalıyor musun?

— Piyanoda yalnız "Çıktık açık alınla" nın yarısı çalıyorum. Ama onu yalnız ben bilmiyorum, Türkiyede nekadar çocuk varsa hepsi biliyorlar. Bir de Yunan olmadığım halde Yunan marşını da biliyorum ama, zannedersem Yunanlılarla dost olduğumuz için bunu öğrendim.

— Istanbulu seviyor musun?

— Seviyorum ama yolu yok. Yolu olsa daha severim.

— Başka kusurları da var mı?

— Var. Ağaç yetiştirmiyorlar, olanları da kesiyorlar. Ziyan ediyorlar. Yalnız işittim ki asma köprü yapacaklarmış.

— Nereye?

— Nereye olduğunu bilmiyorum.

— Acaba asma köprü ile Istanbul güzel olacak mı?

— Görmedim ki bileyim?

— Istanbulu güzel yapmak için plân hazırlıyorlarmış, duydun mu?

— Hayır, duymadım. Şimdi siz söylüyorsunuz.

— Sence Istanbulu güzelleştirmek için ne yapmalı?

— Evvelâ şu Kuruçeşmedeki kömür depolarını kaldırmalı.

— Teşekkür ederim Erdem diyorum. Artık konuşmamız bitti.

— Bitti mi, nasıl biter? Siz bana en çok neyi yemesini sevdiğimi sormadınız ki.

— Sen o büyük gemiyi yaptığın zaman gazeteciler gelip sana yediğin yemeği de sorarlar belki. Fakat şimdi bu lâzım değil. Ama maamafih söyle bakayım, en çok ne yemesini seversin?

— Dondurma yemesini severim. Diyor.

Suat DERVİŞ

BÜYÜK TÜRK İNKILÂBI

Acı Hakikatler

No. 2 Yazan : Ziya Şakir

Bu miting, mütarekedenberi yapılan mitinglerin dördüncüsü oluyordu

Saltanatın, son günlerde ıstınat ettiği (kara kuvvet)... (Hürriyet ve İtilâf fırkası erkânı bir içtimadan dağılırlarken..)

Gencin sesi, birdenbire kesilmişti. Arkadaşları, büyük bir felâketin önü ne geçmek için onu susturmak mecburiyetini hissetmişlerdi... Fakat hal kın asabiyet ve galeyanı, son hadde gelmişti. Her taraftan tehditkâr bir homurtu yükselmişti. Ve Rıza Tevfik Bey; gizli bir volkan gibi kaynıyan bu tehdidin,bir an içinde kendi sini yakıp ve mahvetmek istidadı gösterdiğini hissetmişti. Birdenbire şaşkın bir hale gelmişti. Yüzünün bütün sinirleri, büyük bir korku ile gerilmişti. Hiçbir hitabet kürsüsünde işitilmemiş olan bir ses yükselmişti:

— Efendiler!... Ben size, şaka söyledim.. Şaka.. .

Demiş,,, Ve derhal kürsüden inerek kürsünün arkasında duran miting tertip heyeti ile, zabıta kuvvetlerinin arasına karışıvermişti.

Daima ve daima; Türk milletinin en felâketli anlarında o felâketin ıztıraplarile e ğ l e n m e y i şiar ittihaz etmiş olan Rıza Tevfik Beyin boş bırakarak kaçtığı kürsüyü, bir Türk kadını işgal etmişti.

Solgun çehresi üzerinde heyecandan titriyen dudakları, hazin ve tannan sadasile; hakikî Türk duygula rını ifade eden bu hanımın hitabesi; Rıza Tevfik Beyin Türk kalplerine serptiği zehir ve ateşi bir dereceye kadar tadil eylemiş.. Miting te hitama ermişti.

*

Bugün burada yapılan bu miting, mütarekedenberi yapılan mitinglerin dördüncüsü idi. İstanbulun Türk ve müslümanları; tam üç defa, islâmın bu iki büyük mabedi arasına toplanmışlar.. Meşru ve mukaddes hakla rının kendilerine bahşedilmesi için Cenabı Hakka yalvarmışlar; galip devletlerin de lûtfuna, şefkat ve merhametlerine sığınmışlardı. Fakat her defasında da acı bir hayal inkisarı karşısında kalmışlardı. Buna rağmen; bugün de dördüncü defa toplanıyorlar; ve yine Allahtan ve galiplerden lûtuf ve şefkat niyazında bulunuyorlardı... Acaba bugünkü içtima ve niyaz, bir fayda temin edebilecek mi idi?..

Buna inanmak için, hiç şüphesiz ki çok fazla safderun olmak gerekti. Çünkü galipler, son sözlerini söylemişler; ellerindeki kanlı kılıçlarını terazinin gözüne atarak:

— Veyl, mağlûplara... k

Demişlerdi.

— Eee, şu halde?..

Evet; şu halde bu miting niçin tertip edilmişti?..

Ve.. bu mitingi tertip etmek için önayak olan Hürriyet ve Itilâf Fırkası erkânının hepsi de, bu derecede safderun mu idi?..

Hayır!.. Onlar; safderun olmadıkları gibi, bu mitingin tertibi de safderunluktan ileri gelmemişti. Bilâkis epeyce yüksek bir zekâ eseri idi.

Çünkü...

Padişah Vahdettin.. Onun sadrazamı Damat Ferit Paşa.. ve taraftarları; (Sanremo) da esasları kararlaştırılan ve Pariste de son şeklini alan sulh şartnamesini tetkik etmişler; şu maddeleri kabule karar vermişlerdi:

1 — Garp hududunuz,Çatalcadır. Oradan ötesi, — (Edirne) de dahil olduğu halde — Yunanistana verilebilir.

2 — Şark hududumuz; Antep, Mardin, Urfa şehirlerile Musul vilâyetini hariçte bırakarak eski hudutla birleşir.

3 — Trabzon, Van, Bitlis vilâyetlerinde, bir Ermenistan hududu tayin ve kabul edilecektir.

4 — İzmir, Ödemiş, Akhisar, Berma ve bütün adalar; sureti kat'i Yunanistana verilecektir.

5 — Boğazların idaresi: beynelmilel ve müstakil bir komisyona havale edilecektir.

6 — Edremit civarından itibaren Edremit, Mihalıç, İznik, İzmit, ve havalisi; bu komisyonun idaresine girecektir.

7— Kürtler isterlerse; bir sene sonra, ayrıca bir Kürdistan teşekkül edebilecektir.

8 — Suriye, Irak, Filistin, Hicaz kıt'aları Osmanlı Hükûmetinden alâkalarını keseceklerdir.

9 — Ordu ve donanmaya lüzum yoktur. Osmanlı ordusu; ancak dahilî asayişi temin edebilmek için 35 bin jandarma ile 15 bin gönüllü ve maaşlı askere (1) inhisar edecektir. Deniz kuvveti ise, birkaç gambota indirilecektir.

10 — Ecnebi bir komisyon, muhtelit bir adliye usulü projesi yapacaktır.

11 — Osmanlı Hükûmeti; ecnebi tabiiyetindeki müslümanlar üzerinde bütün kaza ve hükümranî haklarından sarahaten feragat edecektir.

12 — Istanbulda ve sair Osmanlı memleketlerindeki (ecnebi komisyonlar), harp esnasında hıristiyanlara yapılan tehcir ve taktile ait şikâyetleri dinliyecek ve bunlara dair verecekleri kararları, Osmanlı Hükûmeti de kabul ve tatbik eyliyecektir.

13 — Hükûmetin maliyesini murakabe için bir komisyon yapılacaktır. Meclisi Meb'usan tarafından bütçe hakkında verilen kararlar, bu komisyon tarafından kabul edilmedikçe; muteber olmıyacaktır .

14 — Kapitülasyonlar, ilga edilmemiştir. Itilâf Devletleri grupuna dahil olan hükûmetlerin tebaası, kapitülâsyonlardaki imtiyazlardan, bol bol istifade edebileceklerdir.

15 — Trabzon civarından Erme î nistana bir mahreç verilecektir... Ayni zamanda; Istanbul ve Haydarpaşa limanları da (serbest liman) haline ifrağ edilecektir.

Ancaaaak.. Bütün bunlara mukabil;

16 — Istanbul şehri kemakân, (Payı.. tahtı.. saltanatı.. seniyye) olarak kalacak ve (zatı şahane.. Istanbulda ikamet buyuracaklar) dır.

İşte; en acı hakikat, burada başlıyordu. Padişah Vahdettin saltanat makamında kalmak, ve Istanbulda oturmak pahasına olarak koca imparatorluğun bir anda dağılmasına rıza gösteriyor.. Her avuç toprağı, binlerce Türkün hayatına mal olan koca kıt'aları, hovarda mirasyediler gibi, şuna buna peşkeş çekiyordu.

Sarayda, bu karar verilmişti. Hükûmet, bu şartları resmen kabul edecekti.

Fakat, dünyanın hiçbir tarihinde yeri yurdu olmıyan bu zilleti tatbik edebilmek için hükûmeti mazur göstermek elzemdi. İşte, bu vazifeyi de — Damat Ferit Paşa hükûmetinin zahiri olan — Hürriyet ve Itilâf Fırkası deruhde etmişti.

Buna binaen bu miting; zekâ oyununa müstenit, bir komediden başka bir şey değildi. Ve bu komedinin baş aktörlüğü de, bizzat ve bilfiil, (Rıza Tevfik Bey) tarafından kabul edilmişti.

*

Istanbulda, bu fecaati hisseden zümre, derin bir matem içinde idi. Asil, necip, yurt ve millet sevgisine merbut olan Türkler: kıyılara, bucaklara çekilmişler.. Bu felâket karşısında gözyaşları dökmekteler.. Ve sebep olanlara da lânet etmektelerdi.

Fakat.. Diğer bir zümre daha vardı ki; bunlar da artık bütün benliklerini ve şuurlarını kaybetmişler; Türk milletinin temiz ahlâkını ifsat etmek suretile de bu milletin hayatına kasdetmek istiyenlerin açtıkları mülevves cereyanlara kapılıver mişlerdi.

(Verangel ordusu), kızıl Rus ordusunun kahir darbesi altında son ve kat'i hezimete uğramış; perişan bir halde dağılmıştı... Istanbula müthiş bir (beyaz Rus akını) başlamıştı.

Beyaz Ruslar, servetlerinden pek az bir şey kurtarabilmişlerdi. Bunların büyük bir ekseriyeti, sefalet içindelerdi... Midelerinin acı ve ıstırap ve ihtiyaçları baş göstermişti. Hayatlarını zevk ve sefahet içinde geçiren bu insanlar, birdenbire düştükleri bu uçurumun derinliklerinde şaşkın bir hale gelmişlerdi. Yaşamak için, her şeye baş vurmuşlardı. Fakat, çorak bir çöl kadar iş hayatından mahrum olan Istanbulda, kendilerini doyurabilecek esaslı ve devamlı geçim yolları bulamamışlardı.

Arkası var

(1) İtilâf Devletleri, kur'a ile askerlik usulünü lâğvetmek; bu suretle de, Türkler deki askerlik ve muhariplik kudret ve kabiliyetini imha eylemek istiyorlardı. Z. Ş.

SIHHİ ÖĞÜTLER

Deniz suyunda neler var?

Geçen gün deniz suyu içilir mi, diye soran okuyucumuz bu sefer de, deniz suyunda neler var? diye soruyor. Bu okuyucumuzun böyle üst üste sualler sormasına göre, mektep tatillerini deniz kenarında geçiren ve işsizlikten canı sıkıldığı için hiç olmazsa beni imtihana çekerek eğlenmek istiyen bir mektep hocası olduğunu sanıyorum. Bu zat her kim olursa olsun, benim yaşımda öyle suallere karşı gelmek, gençlik yaşını hatırlatacak keyifli bir şey olduğundan bu imtihanda sıfır almamaya çalışacağım:

Okuyucumuzun bu sualine cevap vermek bir taraftan pek kolaydır, bir taraftan da pek güç yahut pek uzundur.

Pek kolaydır, çünkü dünyanın kara kısmında her ne varsa deniz suyunda da mutlaka ondan vardır. Karalarda akan sular yolları üzerinde rasladıkları eriyebilecek cisimlerin bir kısmını erittikten sonra er veya geç, mutlaka denize dökülürler. Karalarda bulunan cisimlerin arasında da mutlak surette hiç erimiyecek cisim bulunmadığından, deniz suyunda karalarda bulunan cisimlerin hep sinden az veya çok mutlaka bulunur. Meselâ deniz suyunun bin litresinde — on beş miligram miktarında olsun — altın bile vardır.

Cevabın güçlüğü yer yüzünde bulunan cisimlerin hepsini saymaktan gelir.Bir kere, her türlü suyun içerisinde — vaktiyle fennî şiir söylemek istiyen bir şairin dediği gibi — "oksijenle idrojen,, bulunduğunu bilirsiniz. Deniz suyunda da birincisinden yüzde 85,8, ikincisinden 10,67 nispetinde vardır. Yüzde üst tarafına gelince, cevabın güçlüğü asıl bura dadır. Deniz suyunda nekadar madenî cisim varsa, hepsinin nispetlerini söylemek başınızı ağrıtacağından yalnız yüzde bir nispetten yukarı miktarda bulunan ikisini miktarlariyle söyliyeceğim. Klor yüzde 2,07; sodium yüzde 1,14. Üst tarafının da sadece adlarını hatırlatacağım: mağnezyum, kükürt, kalsium, potasium, karbon, brom, azot, rübidium, silis, çelik, gümüş, fosfor, flüor, iyot, bor, bakır, bitium, altın, arsenik, torium, çinko, en sonra da yüzde sıfır, virgül ve on bir tane sıfırdan sonra 14 nispette olarak radium.

Bunlardan sonra deniz suyunda birçok gazler vardır. Bunları da saymak gerçekten içinizi sıkacağından — hocaya da numaramı biraz kırmak için fırsat vermek üzere — gazlerin adını tekrar etmekten vazgeçiyorum.

Zaten deniz suyunda bulunan en mühim şey hayattır. Deniz suyu adeta canlı bir cisimdir. Vakıâ, deniz suyundaki hayat, madenî cisimler gibi yüzde nispetlerle ölçülmez. Fakat hayatın bulunduğu ispat edilir. Meselâ kandaki beyaz kürecikler — nakıs 0,56 derecede donacak nispete götürülmüş — deniz suyu içinde yaşarlar. Bunun gibi bir köpeğin tekmil kanı çıkarıldıktan sonra deniz suyu gene o nispete götürülerek köpeğin damarlarına doldurulursa hayvan gene yaşar.

Onun için bütün hayatın denizde başladığını iddia edenlerin sözleri büsbütün boş bir lâf değildir.

Lokman HEKİM

HAYAT İÇİNDE

Telefon dedikodusu

Daldan dala

— Allo... Allo, kimi istiyorsunuz, iyi anlıyamıyorum efendim.

— Bayan Şükranı istiyorum.

— Şükran benim efendim.

— A, Şükran sen misin? Alamadım sesini yavrucuğum...

— Siz kimsiniz efendim. Ben de sesinizi tanıyamıyorum.

— Ben Seza. Seza, anlamadın mı?

— Allo... Seza, sen misin.. Ne o?. Hayırdır inşallah.. Daha şimdi biribirimizden ayrıldık... Bir şey mi var?

— Hiçbir şey yok.. Eve bu kadar erken döndüğüme pişman oldum. Kocam daha gelmemiş, yapayalnızım evde. Bugün hizmetçi de izinliydi. Ortalık kararmağa başlayınca içime evham çöktü. Canım da sıkıldı. Seni aradım.

— Pek iyi ettin.. Gördün ya!.. Ben sana o kadar söyledim. Şu çayı hepimize zehrettin. Çabuk gidelim, çabuk gidelim diye.

— Oyle söylüyorsun Şükran ama, sen de itiraf edersin ki çaylar artık demode oldu. Çaya misafir davet etmek bilmiyorum ki, Süheylânın nereden aklına geliyor. Çayda hem eğlenilmiyor vesselâm. Bir türlü saatler geçmiyor.. Insanın öyle güzel bir köşkü, öyle güzel bir bahçesi varken çay verir mi?..

— Ya ne verir?

— Kokteyl parti yapar.. Hem kokteyl partilere rağbet daha ziyade. Insan daha şık elbiselerle gidiyor.. Uzun etekli tuvaletlerle... Hem de kokteyl içmek fena mı?

— Bugünkü davetlilerden biri diyordu.. Kadınlar içkiden anlamaz.... Ne içmesinden, ne de hazırlamasından diyordu..

— Çok şükür ayyaş değilim ama, bir kokteylin iyi veya kötü olduğunu anlıyacak kadar dilimde hassasiyet vardır. Hele hazırlamasından pek iyi çakarım.

— Vallahi benim de kendi kokteyl tertiplerim var. Tadarsan bayılırsın. Hele bir tane var, bir vermut kadehi vermutun içine onun yarısı kadar cin karıştırdıktan sonra bunu yarım limonata bardağı portakal suyu içine boşaltıp içine buz atıyorum. Iyice soğuduğu zaman içilince bu sıcak gün ve geceler için en mükemmel içki oluyor.

— Mademki böyle marifetlerin var, bu akşamların birinde bize bir kokteyl parti yapsana.. Senin yerin de pek münasip... Yalnın rıhtımında otururduk. Şimdi bu sıcaklarda tam Boğaziçinin mevsimi.

— Sus canım.. Boğaziçi diyorsun, işte hava karardı. Ufak bir rüzgâr bile esmiyor... Sahi, sizi şu Balkan festivalinin kayık alayı gecesi davet edeyim... Alayı seyrederdik. Fevkalâde olacakmış.

— Doğrusunu istersen ben o gece alaya iştirak etmek istiyorum. Bir kayık tutarak ve yaşmak takınıp ferace giyerek... Vallahi o gece binbir gece masalından bir gece olacak..

— B e n a l a y a i ş t i r a k i düşünmedim. Yalıda oturur, bütün alayı rıhtımdan seyrederim, diyordum.. Hem yaşmak ferace giyemem ben. rüküş gibi olurum..

— Allah, Allah... Kostüme balolara hiç gitmedin mi? Kıyafet değiştirmedin mi?..

— O başka, bu başka... Bu ferace.. Benim de boyum kısa..

— Neden başka olacakmış. Bütün bunların ne ehemmiyeti var..

— Ferace ve yaşmakla dolaşırsam bana orta oyununda zenneye çıkmışım gibi gelecek...

— Darılma ama ben buna züppelik derim, niye böyle söylüyorsun?

— Ne dedin?..

— Niye böyle söylüyorsun dedim.. Allo, allo... Anlamıyor musun?.

— Anlıyorum canım. Ama telefon tatlı tatlı giderken ne oldu bilmem.. Allo.. Niye böyle söylemiyeyim?..

— Çünkü, bir kere kostüme balolarda envai kılıklara girersin, sonra da sesini çıkarmadan sırtına Avrupa terzilerinin bize çizdikleri ve ekseriya tarihî bir devrin kıyafetlerinden aldıkları moddelleri seve seve sırtında taşırsın. Meselâ bu sene mükemmel surette Direktuvar modasındayız.. Hem bir şey öğrendim.. Bir şey öğrendim ben terzimden... Ne olduğunu bilsen bayılırsın..

— Nedir, söyle de bayılayım..

— Söyliyemem, çünkü kadına söylemiyeceğime yemin ettim.

— Allah Allah, beni merakta bırakma, söyle kuzum. Vallahi kimseye söylemem.

— Müthiş bir şey.. Evvelâ ben yapmak istiyorum. Kermeste giyeceğim. Sonra hepiniz yaparsınız.

— Söyle kuzum. Sana vaadediyorum, Kermese kadar ne olsa yapmam.

— Öyle ısrar ediyorsun ki, söyliyeyim.. Terzim Paristen geldi ya, orada görmüş. Bu sene sonbahar tuvaletlerinin altına büyük annelerimizin giydiği eteği bol farbalı fronfronlu dedikleri tafta iç eteklikleri giyeceğiz.. En büyük moda bu olu yormuş. Ben ise sonbaharı beklemiyorum, öyle bir etekliği şimdiden yaptırıyorum.

— Senin terzin bunu yalnız sana mı söyledi? Ve bunu senin terzinden başka kimse bilmiyormuymuş..

— Evet ya ne zannettin. Yalnız o biliyor, ve en iyi müşterisi olduğum için bu havadisi de evvelâ bana söyledi... Ah şekerim, düşün bir kere böyle bir etekle dansetmek, bilhassa vals yapmak.. Fron - fronun tatlı hışıltısı içinde dansetmek, inşallah kadınlara karşı pek arkadaş davranan zamanımızın erkeklerine bu ses eski erkeklerin hassasiyetini, inceliğini ilham eder.

— Fakat ruhum, sana şaşıyorum ki, bu havadisi yalnız senin terzinin bildiğine ve bu havadisi yalnız sana verdiğine eminsin. Ben Aliyenin düğününde giymek üzere yaptığım tuvaletin içine bu eteği yaptım bile... Bu etekler bir sır değil, herkesçe malûm...

— Yok canım, böyle bir iç eteklik yapmadım... Bundan haberin bile yoktu. Şimdi benden duydun, hemen yapmağa karar verdin ve bana yaptım diyorsun..

— Teessüf ederim, beni böyle mi zannediyorsun? Dur, dur... Bir dakika, bekle telefonda, aksini ispat edeceğim..

— Allo. Allo.. Nereye gidiyorsun, ne var?.. Kuzum ne oldun?

— ...

— Neredesin Allah aşkına.. Allo.. Allo..

— ....

— Yavrum nereye gittin... Allah, Allah..

— Allo.. Allo.. Hâlâ orada mısın?

— Evet, ne var?

— Sözüme inanmıyordun, dinle: "Telefonun içinde bir tafta hışıltısı duyulur,, işitiyor musun?

— ....

— Allo.. Allo.. Duydun mu?..

— "Hırçın bir sesle,, bir şey duymadım. Nedir?..

— Bir hışıltı duymadın mı, tafta hışıltısı.. Fron - Fronların sesi.. Tafta etekliği telefonun önünde sallıyorum..

— Duymadım ama, mademki söylüyorsun elbette inanırım.. Yaptırmışsın, güle güle kullan o antika iç etekliğini...

— Sesine ne oldu, iyi işitilmiyor, az kısık geliyor..

— Aman, bu telefon da ne münasebetsiz icat.. Hiçbir şey anlaşılmıyor. Allo, allo.. Bununla bir çift lâkırdı konuşmağa imkân yok ki..

— Hakikaten öyle,... Berbat icat vesselâm..

— Allaha ısmarladık şekerim. Yoruldum bu menhusta lâf anlatmaktan. Yarın Veliefendi koşularında görüşürüz, oradasın değil mi?.. Fikrinden caymadın ya?.. Değil mi?.

— Hayır, hayır caymadım.. Gideceğim. Allaha ısmarladık şimdi, yarın görüşürüz.

(Telefon kapanır.)

Sinemalar Tiyatrolar, faydalı adresler ve telefon numaraları

* HALK OPERETI : Taksim Bahçesinde bu akşam 21,45 te, matine 17,30 da (Deniz Havası), büyük poeret 3 perde. Pek yakında (Babalık), Soter 75, 50, 30 meşrubatla beraber. Yarın akşam Kadıköy Süreyya bahçesinde (Bay Bayan).
* ÜSKÜDAR HALE : (Aşk Bandosu)
* Bağlarbaşı Hâle Bahçesi : (Sekoya Kaplan Kız).

İtfaiye Telefonları

İstanbul İtfaiyesi	24222
Kadıköy İtfaiyesi	60020
Yeşilköy, Bakırköy, Büyükdere, Üsküdar İtfaiyesi	50625
Beyoğlu itfaiyesi	44644

Büyükada, Heybeli, Burgaz, Kmalı mm takaları için telefon santralındaki memura yangın demek kâfidir.

Müracaat yerleri

Deniz yolları acentesi	Telefon 42362
Akay (Kadıköy iskelesi)	43732
Şark Demiryolları Sirkeci	23079
Devlet Demiryolları Haydarpaşa	42145

Çabık sıhhî yardım teşkilâtı

Bu numaradan imdat otomobili istenir	44993

... telefonları

Cerarhpaşa hastanesi	21693
Gureba hastanesi Yenibahçe	23017
Haseki kadınlar hastanesi	24553
Zeynep Kâmil hastanesi Üsküdar	60179
Kuduz hastanesi Çapa	22142
Beyoğlu Zükûr hastanesi	43341
Gülhane hastanesi Gülhane	20510
Haydarpaşa Nümune hastanesi	60107
Etfal hastanesi Şişli	42426
Bakırköy Akıl hastanesi	16,60

Darüşşafaka mezunları Cemiyeti kongresi dün toplandı

Darüşşafaka mezunları cemiyeti kongresi, dün saat 15 te Eminönü Halkevinde toplanmıştır. Heyeti umumiye, eski idare heyetinin istifasını kabul etmemiş, cemiyetin nizamnamesine aykırı hareket eden iki azanın çekilmeleri istenmiştir.Neticede eski idare heyeti ipka edilerek iki azanın yerine yenileri seçilmiştir.

Mes'ut bir düğün

Giresun Saylavı Hakkı Tarık ve Artvin Saylavı Asım Us'un kız kardeşlerinin kızı ve Bay Hüseyin Avni Kadayifçinin kızı Bayan Feyziye ile Ziraat Bankası Istanbul şubesi memurlarından Bay Nadir Göretin düğünleri dün gece Sipahi Ocağı salonlarında yapılmıştır. Saadetler dileriz.

Müessif bir ölüm

Kuduz hastanesi kâtip ve idare memuru Yümnü, iki gün evvel dizanteriye tutulmuş, evvelki gün de Gureba hastanesine kaldırılmıştır. Vazifesine merbut olduğu kadar da gazeteci dostu olan Yümnü hastanede vefat etmiş ve dün cenazesi kaldırılarak Topkapıdaki aile makberesine defnedilmiştir. Yümnünün ölümü, kendisini tanıyanları çok müteessir etmiştir.

Bir tevkif

Emniyet birinci şube eski müdür muavini hakkında tahkikat

Emniyet birinci şube eski muavini Sadullah, vazifesini suiistimal ve irtikâp suçlarından dolayı sorgu hakimliğine verilmiştir. İstintak hâkimi, evrakı tekemmül ettirerek suçluyu nöbetçi ceza mahkemesine sevketmiştir. Sadullahın dün üçüncü ceza mahkemesinde duruşması yapılmış ve hakkında sorgu hakimliğince verilmiş tevkif kararı olduğundan doğruca tevkifhaneye gönderilmiştir.

Kudüste bir yangın çıktı

Kudüs, 1 (A.A.) — Irak ile Bura arasındaki petrol borusu kesilmiştir. Bunun üzerine bir yangın çıkmıştır. Bu işi Arapların yapmış olduğu zannedilmektedir.

İngiliz Kralı Yunanistanı ziyaret edecek

Atina, 1 (Hususî) — Yunan hükûmeti Ingiliz kralının Yunanistanı ziyaret edeceği hakkında malûmat almıştır.

Yunan gazetelerinin fiati

Atina, 1 (Hususî) — Yunan hükûmeti gazete fiatlerinin iki drahmi ye çıkarılmasını kabul etmiştir. Yalnız gazetelerin ikramiyeler vermeleri menedilecektir.

TAN

ABONE VE ILAN ŞARTLARI

	Türkiye için	Dışarı için
Bir aylık	1 50	— —
3 "	4 —	8 —
6 "	7 50	14 —
1 yıllık	14 —	28 —

İlân için İlâncılık Şirketlerine müracaat edilmelidir.

Küçük ilânlar doğrudan doğruya daremizce alınabilir.

Küçük ilânların 5 satırlığı bir defalık 30 kuruştur. 5 satırdan fazlası için satır başına 5 kuruş alınır. Bir defadan fazla için yekûndan % 10 kuruş indirilir.

Günü geçmiş nüshalar 5 kuruştur

TAN

Gündelik gazete

Baş muharriri
Ahmet Emin Yalman

Tan'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimî olmak, kariin gazetesi olmaya çalışmaktır.

Günün meseleleri

Ressamların festivali

Bin bir gece masallarından örnek alan festivalde ressamların da resmi geçidi var. Güzel San'at - ler Akademisinde bir sergi açılacak ve bu sergi Türk resminin tarihini hülâsa edecek.

Burada beyaz saçlı san'at, delikan lı eserlerle kolkola cümbüş yapacak, Her biri ayrı bir kanaatin yavrusu olan gruplar burada bütün iddia - larından ferağat ederek bir çatı al - tında toplanacaklar. Bir kostümlü ba loyu andıracak olan bu sergi, Aka - deminin genç müdürü Bürhan Top - rağın enerjisinden doğuyor. Bu te - şebbüsü nasıl alkışlamamalı ki, bir a - vuç ressamla, bir tutam heykeltraş- tan ibaret olan san'at dünyamız par- çalanmış, ayrı ayrı gruplar halinde dağılmış iken her türlü davalarını u- nutarak festivalin kırk gün kırk ge- cesinde buluşuyorlar. İtiraf etmeli ki, bu ayrılıklar, her grupun açtığı sergilerin günden güne cılızlaşması- na mâni olamıyordu. Şimdi toplulu - ğun kuvvetini ve güzelliğini taşıya - cak olan bu sergi nekadar daha zen- gin ve iddialı olacaktır diye düşünü- yorum. Ayni zamanda seyircinin mü kayese imkânını bulabileceği bu ge- niş teşebbüs, biraz da san'atkârların bir imtihanı, bir bakaloryasıdır. Al - kışlarız. Her sene böyle güzel bir an- laşmanın tekerrürünü de candan di- leriz.

Yalnız eğer her biri bir kanaatin evlâdı olan gruplar büyük hüsnüniye- tin içinde eriyerek benliklerini kay- betmeseler.

Zira hareket te bereket te bu ay - rılıkların, bu iddiaların çocuklarıdır. Zira anlaşmamazlıkların anlaşması nekadar güzelse davası olmıyan san at te o kadar çirkindir.

Elif NACİ

Sadabad İhya Ediliyor

Tarihi sevenleri sevindirecek bir haber. Belediye Kâathanedeki eski sarayları almış, bunları tamir etti- recek, parklarını düzelttirecek ve es- ki Saadabad alemlerini yeniden can- landıracakmış.

Belki seyyah celbi maksadile düşünülmüş bir tedbir. Fakat bizim tuhafımıza gitti doğrusu. Niçin mi diyeceksiniz ? Bakın size anlatalım.

Sadabad âlemlerinin yapıldığı Kâathane bugün Istanbulun en ha- vasız, en boğunuk yeridir. Oraya giden denizyolu fabrikalarının ve bil hassa mezbehanın etrafa yaydığı pis koku ile geçilmez bir hale gel- miştir. Hiç bir ecnebî bu pis yoldan geçirilerek oraya götürülemez.Kara yolu bozuktur. Saraylarla beraber bu yolu da asfalt yapmak lâzımge- lecektir. Bundan başka eski Sada- bad âlemlerinin ihyası yüz binlerce lira ister.

Halbuki Istanbul Belediyesi daha Istanbulun su meselesini bile hallet- miş değildir. Gelen ecnebîlere Taş- delen suyu diye kokulu karışık su içirecek olduktan sonra onu bura- ya çekmenin imkânı var mıdır.

Biz ihtiyaçları bir tarafa bırakıp lüks işlerle meşgul olmaktan ne dense zevk alıyoruz.

Istanbul Sadabada değil, temiz suya, temiz süde, temiz havaya, te- miz ekmeğe, temiz sokağa, temiz gıdaya hasrettir. Evvelâ onun has- retini giderelim, ondan sonra lükse kapılabiliriz.

Bu yıl kıtlık var

Türkiyede değil, dünyada kıtlık var. Biz de dünyanın bir parçasıyız, biz de bu kıtlıktan mütessir olabi- liriz.

Bu yaz dünyanın buğday istihsal olunan mıntakalarında kuraklık ol- du, mahsul ya kurudu, ya bozuldu. Beklenen mahsul alınamadı. Yal- nız Amerika Birleşik Devletlerinde kuraklık yüzünden bu sene her yıla nispetle 60,000,000 bushel noksan buğday istihsal edilmiştir.

Dünyanın bir yıllık buğday ihti- yacı 5,298,800,000 busheldir. Bu se- ne istihsal edilen buğday mikdarı i- se 4,639,726,000 busheldir. Mevcut buğday stoku 635,000,000 bushel kadardır.

Binaenaleyh mevcut stok da tü- kendiği halde ihtiyacı karşılayacak kadar buğday bulunamıyacaktır.

Biz şimdi kendi buğdayımızı ken- dimiz yetiştiriyoruz. Hariçten buğ- day getirtecek değiliz. Sonra bizde buğday mahsulu diğer memleketler- de olduğu kadar kuraktan mütes- sir olmamıştır. Fakat ne de olsa hariçte buğday fiatlarının yüksel- mesi bizde de hiç olmazsa ekmek fiatlarının yükselmesine sebep ola- bilir.

Halka pahalı ekmek yedirmemiş olmak işiç şimdiden tedbir alamaz mıyız?

r—gö ?şB0şb

Sulhte harp mi? Harpte sulh mü?

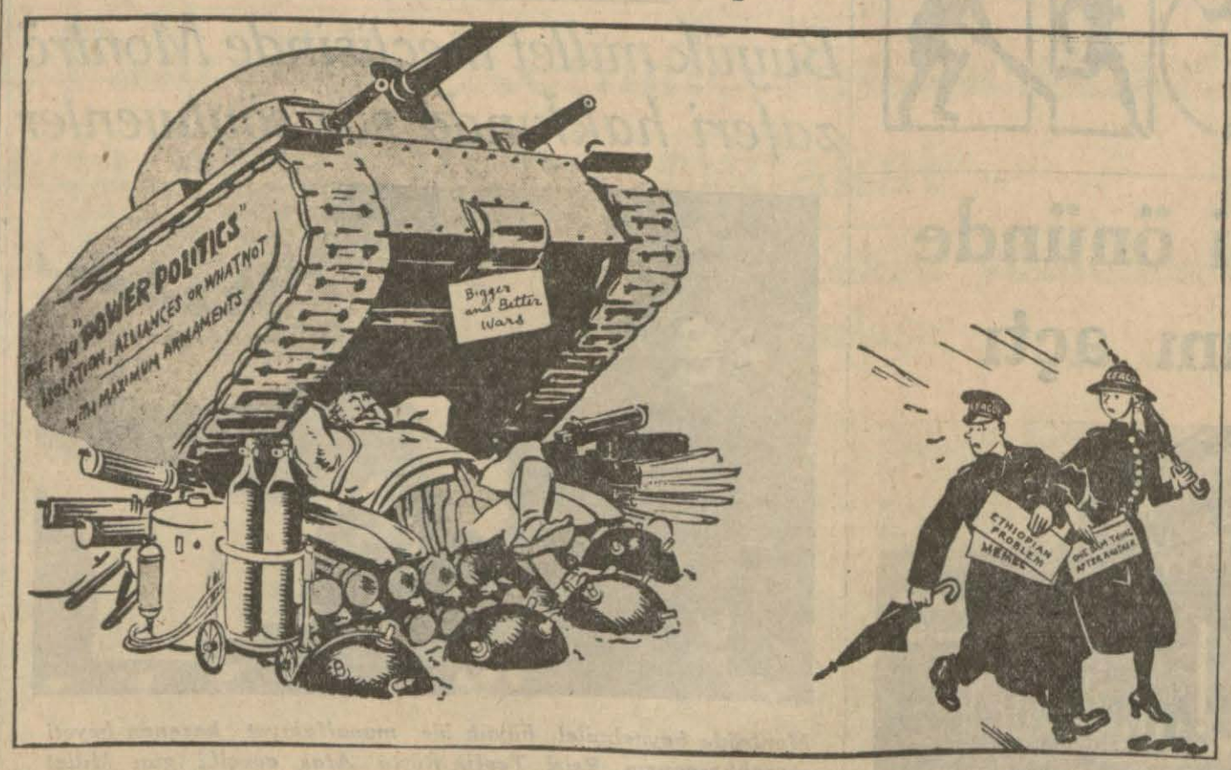

— Ingiliz karikatürü —

İhtiyar harp ilâhının Milletler Cemiyetine bir tavsiyesi:
— Sulh zamanında harp korkusiyle vakit geçirecek yerde harbe girişip sulh ümidiyle sevinmek daha doğru değil mi?

Memlekette millî tayyare endüstrisinin büyük ehemmiyeti

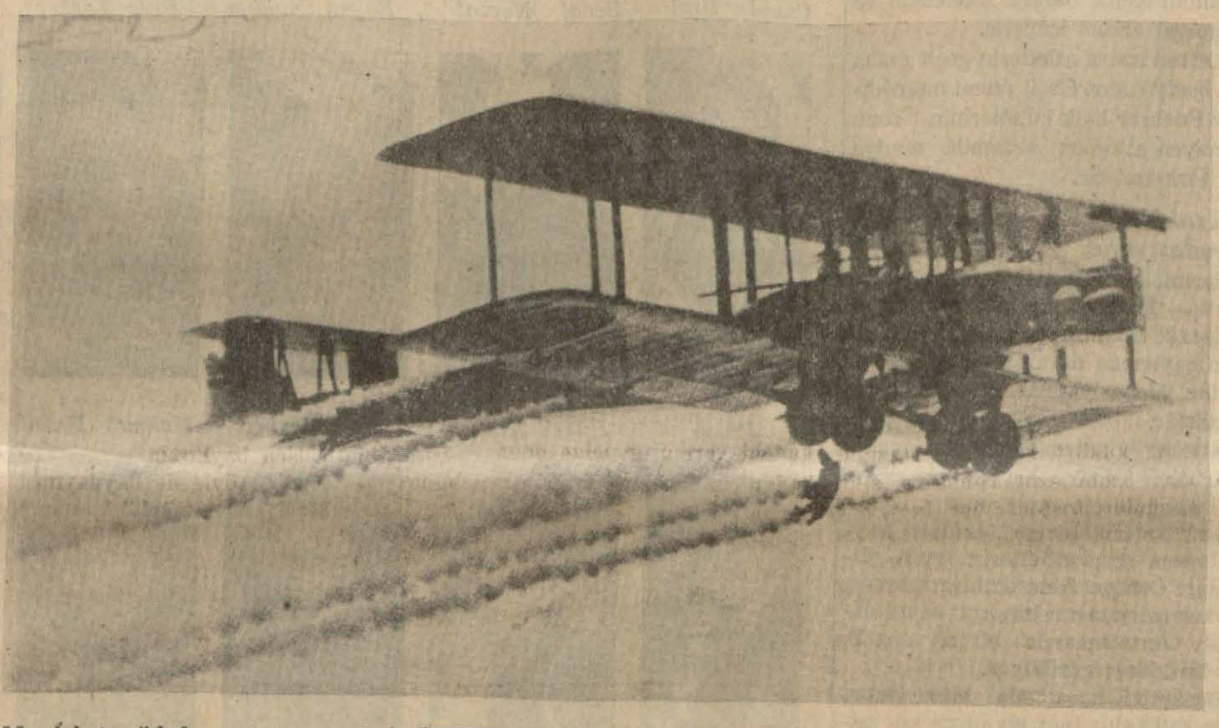

Memleket müdafaasında havacılığın ne kadar büyük bir rol oynadığını takdir etmeyen artık bir tek fert kalmamıştır.Havadan ölüm yağdıran çe lik kanatların dehşetini anlatmağa çalışmak, güneşin mevcudiyetini is- bata uğraşmak kadar lüzumsuz kal- mıştır.

Bu amansız silâh bugün o kadar tekemmül etmiştir ki ona karşı yer- den bir şey yapabilmek tamamen imkânsız olmuştur.

Sekiz dokuz bin metre yüksekten gelen bir bombardıman filosunu ne göz görebilir ne de en mükemmel din- leme aletleri işitebilir. Esasen görül- se de böyle yüksekte sür' atle giden bir hedefe karşı en modern topların isabet ihtimali sıfırdır.

Buna mukabil tayyarelerdeki bom- bardıman nişan aletleri fevkalâde tekemmül etmiş, bombalar en az bir inhirafla hedeflerine isabet edecek şe- kilde etüd edilmiştir. Kaldı ki koca- man hedefler teşkil eden şehirler ü- zerine, 9000 metreden, görülmeden, işidilmeden gelen bir bombarduman filosu,motörlerini kesip alçaldı mı,da fi bataryalar neye uğradıklarını an- layıncaya kadar, her tayyare taşıdığı bir ton bombasını, zehirli gazlarını dö- ker ve baş döndürücü bir sür' atle kaçıp gider.

İşte bu feci manzarayı kendimiz görmemek, onun tadını düşmana tat- tırmak, onu sindirmek istersek çok uçağımız, yüksek vasıflı uçağımız ol- ması lâzımdır.

Bunu da bize ancak ulusal bir uçak endüstürisi temin edebilir.

Uçak endustrisi

Ulusal uçak endüstrisini birçok

Biz de eğer göklerimizden bu yırtıcı kuşları uzak tutmak istiyorsak onların karşısına onlardan daha yırtıcı kuşlar salabilmeliyiz. Bunda muvaffak olabilmek için de yurtta millî tayyare endüstrisini bir an evvel kurmak lâzımdır.

kimseler sırf iktısadî cepheden mütalâa ederler. Filhakika her sene avuç dolusu paramızın yabancı memleket- lere akmasını ben de hoş görmem, ben de isterim ki boğazımızdan kese- rek arttırıp göklerimizi korumak için verdiğimiz paralar yabancı fabrika- törleri, yabancı işçileri doyurmasın, Türk işçisini yaşatsın.

Fakat bu endüstrinin ehemmiyeti yalnız bu değildir. Onun askeri ehem- miyeti yanında bu iktisadî faideleri tamamen tâli kalır.

Bu gün diyebiliriz ki ulusal bir ha- vacılık endüstrisine malik olmayan memlekette havacılık yoktur.

Bir memleketin havadaki kuvveti sulh zamanında uçan uçaklarının sa- yısile değil, savaşta endüstrisinin yaratma ve yapma kabiliyetile ölçülür.

Uçak tekniği

Uçaklar bu gün nasıl baş döndürü- cü bir sür' atle mesafeleri yutuyor- larsa, uçak tekniği de ayni hızla ile- riye gitmektedir. Bu koşuda geri ka- lan milletlerin vay haline...

Filân memlekette saatte 400 kilo- metre yapan bir uçak çıkmış diye duyduğunuz zaman biliniz ki onu ya- pan fabrikada, kimsenin gidemediği, gizli kapalı bir köşede bir saatte 450 kilometreye ulaşacak kanatlı cana- varın son hazırlıkları yapılıyor. Yine ayni fabrikanın merdivenlerini çıkar- sanız, camları buzlu uzun bir odada, kocaman masalara abanmış bir çok insanların sessiz sadasız birtakım a- caip resimler çizdiğini, hesaplar yap- tığını görürsünüz, bunlar da altmış dakikada 500 kilometre uzağa ölüm götürecek çelik kuşun plânlarını ha- zırlıyorlar.

İşte düşman uçakları geliyor, sığı- naklara kaçın seslerini duyduğunuz zaman tepenize bomba, zehir yağdır- maya gelecek uçaklar o, resimleri, plânları hazırlanan canavarlardır, yoksa bu gün bize satmağa yeltendik- leri leylekler değil..

Gökleminizi korumak

Biz de eğer göklerimizden bu yır- tıcı kuşları uzak tutmak istiyorsak, onların karşısına onlardan daha yır- tıcı kuşları salabilmeliyiz.

Başbakan "500 uçak isterim" bu- yurdular.

Bu demek değildir ki 500 uçak a- lalım, bir kenara koyalım sırası ge- lince kullanırız.

Beş yüz uçaklık bir hava kuvveti demek, her an beşyüz, her an için en yüksek vasıflı beş yüz uçağa malik bir ordu demektir, beş yüz tayyare yaratabilecek bir endüstri demektir.

Türkün yurduna gözünü diken bir düşman bu güze. topraklara saldırdı- mı, onun kanatlı canavarlarından ge- ri kalmayan beş yüz Türk kartalı o düşmanın tepesine ölüm yağdırmalı- dır. O düşman bilmelidir ki gözünü yukarı kaldırdıkça tepesinde daima beş yüz uçak görecek. Her kanadı kı- rılan kartalın yerini, daha yırtıcı yeni bir kartal alacak. O düşman anlama- lıdır ki, Türk'ün kuvveti önde,başını eğip kaçtı mı yine 500 uçak onu gel- diği yere kadar kovalıyacak ve ken- di ininde kafasını ezecek.

Ulusal uçak endüstrisinin ehem- miyeti işte budur. Beş yüz uçağımı- zın havada uçtuğunu gördüğümüz gün bilmeliyiz ki fabrikalarımızda mühendislerimiz, işçilerimiz, makine- lerimiz, o gördüklerimizden daha mü- kemmel beş yüz yeni uçağı yapmak için yalnız bir emir bekliyorlar.

Ancak bu endüstriyi kurduğumuz gün başbakanın dileğini yapmış olacağız.

Mühendis - Tayyareci
Selâh ALAN

GÜNÜN İÇİNDEN

Aslan ve tilki

Malûm ya Habeşler aslana çok me- raklıdırlar. Armalarında aslan, bay - raklarında aslan, her şeylerinde as- lan vardır. Hattâ Negüsün Italyan - Habeş harbi esnasında Italyanlara karşı bile aslan sevkettiği bildiril - mişti.

Bu sevgi, bu aslan iptilâsı Negü- sün küçük ve zarif kızı Zahaide de vardır. Bakın size Zahainin ufak bir hikâyesini anlatayım:

Genç Prenses Londrada hayvanat bahçesini gezmeye son derece me - raklıdır. Ekser günler öğleden son- ra zamanlarını burada vahşî hayvan ları seyretmekle geçirir. Kim bilir belki de bu suretle daüssilasını avu- tuyordur.

Işte geçenlerde yine bir gün Pren- ses Zahai Ingiliz mürebbisile beraber bu hayvanat bahçesini dolaşırken bir kafesin önünde durur. Ve der ki:

— Kim bilir bu aslan eğer konuş- ma bilse idi şimdi bana ne söylerdi?

Cevap vermemek olmaz. Mürebbi hemen gayet nezaketle şunları söy- ler:

"— Eğer bu konuşma bilseydi, za- ti âsilânelerine kendisinin bir aslan değil, bir kaplan olduğunu hatırlatır- dı...

Doğrusu Prenses Zahai de Habeş- lerin bu kadar sevdikleri ve tanıdık- ları aslanı tanımazsa, Habeşler, memleketlerinde hiç eşine tesadüf etmedikleri tilkileri nasıl tanırlar?.. Nasıl ayırt ederler?

Çorap ve bacak

Çorap meselesi üzerinde bu son günlerde hayli yazı yazıldı. Çoraplar ın hilelisini yapıyorlarmış. Içine pa- muk karıştırıp ipek diye satıyorlar - mış. Velhâsıl hileli çorap sürüyorlar mış...

Kılıcım, kılıcını Orkinosa takıp kı- lıç diye halka yutturan açık gözler karşısında çorabın ipeğine pamuk ka rıştıranlara diyecek sözümüz var mı bilemem...

Yalnız benim de burada ufak bir notum var. Kadınlar filhakika çora- bın sahtesinden şikâyet ediyorlar, fakat o sahte olmıyan ipek çoraplar altındaki bazı çirkin bacakları güzel göstermek suretile yapılan estetik sahtekârlığına ne demeli?..

Dikkat ediyorum. Ipek çorap mo- dası meydana çıktı çıkalı çirkin ba - caklar da ortadan kaybolmaya baş- ladı, bundaki hikmeti başka türlü i- zaha imkân var mı?

Yıldız

Bilmem nerede bir adam bazı gü- zel genç kızları "sizleri filim yıldızı yapacağım. Sinema güneşi yapaca - ğım, Greta Garbo yapacağım.., diye baştan çıkarıyormış. Tulûat kum- panyasına sokuyor, o salaştan o sa- laşa sürüklüyor, velhâsıl sürtük ya- pıyormuş.. .

Ah sinema yıldızı olmak hevesi, şimdiye kadar kaç genç kızın yıldızı- nı söndürmüştür!

Yıldız arayıp gökte nice turfa münec cim
Gaflet ile görmez kuyuyu rehgüze rinde

Güzel sözler

— Tehalükle aranılan şey servet, en çok korkulan şey de fakirliktir.

— Nezaket, ihtiyatkârlıktır. Ka - balık hamakattir. Nezaketsizlik insa- na faydasız, birçok düşman kazan - dırır. Nezaket,kıymetsiz bir nevi kalp paradır ki, veren kat'iyyen mu tazarrır olmadığı halde alan mem - nun kalır. Bu kalp parayı müsrifane ibzal etmek, selim ve makul bir fik- re dalâlet eder .

— Yavaş giden yorulmaz ve çok vakit yürümeye müktedir olur. Fa- kat her kaidenin müstesnaları var - dır. Süratli hareketler ve sıçrayış - larla yorulmıyan, muvaffakiyete vâ- sıl olan dâhiler de vardır.

— Zarif, nazik, halûk bir kadın, hiçbir vakit ihtiyar olmaz. Her iyi- lik bir güzellik verir.

— Kadının kıymet ve meziyeti hastalık, tehlike ve müşkülât zaman- larında anlaşılır.

Bilginizi yoklayınız

Sorular

S — Eski Çinliler, mahsur kalan şehirler arasında nasıl muhabere e- derlerdi? Çinlilerin bu nevi muhabe- relerde kullandıkları şey nedir?

S — Sokakları tenvir etmek usulü kaçıncı asırda ve nerede başladı? Be lediyeler kurulduktan sonra umumî tenvirat en evvel petrolle nerede ya- pıldı.?

S — Piyano kimin tarafından ve ne zaman icat olunmuştur?

S — Sokakların sulanması usulü, en evvel nerede ve ne şekilde ihdas olundu .

Dünkü soruların cevapları

S — Havai fişekler ne zaman icat olunmuştur. En ziyade nerede rağbet görmüştür?

C — Havai fişek 15 inci asırda i- cat olunmuştur. bilhassa o zaman - larda Fransız saraylarında çok rağ- bet görmüştür.

S — Tüfeklerin ucuna süngü tak- mak usulü kaçıncı asırda ihdas e- dilmiştir?

C — 17 inci asırda.

S — Tahtelbahirle seyahat etmek fikri ne zaman, kimin tarafından dü- şünülmüştür?

C — Bu fikri, evvelâ, on altıncı a- sırda Istormiyos nâmında bir Alman düşünmüş, hattâ bu uğurda birçok teşebbüs ve tecrübeler yapmıştır.

Bilâhara Holandalı bir mühendis işe biraz daha fazla ehemmiyet ver - miş ve küçük bir sefine yaptırmış - tır. Bu yolda hakikî muvaffakıyet, ancak dört asır sonunda kabil ola- bilmiştir.

S — Şemsiye kimler tarafında icat edilmiş ve ne maksatla kullanıl- mıştır? Yağmurdan korunmak için istimali kaçıncı asırda olmuştur?

C — Şemsiye, en evvel Çinde icat olunmuş ve ilk önce, yalnız güneşe karşı ve ihtişam için Yunanlılarla Ro malılar tarafından kullanılmıştır. Bü yültülerek yağmura karşı istimali 18 inci asırda başlamıştır.

Okuyucularımızdan

Bir emlâk işi

"Gayrimübadiller komisyonunca yapılan emlâk müzayedelerine işti - rak ettim.Burgaz adasındaki bir fı- rının beşte bir hissesi 2900 gayrimü- badil bonosuna uhdemde kaldı. Usul veçhile bedeli müzayedeyi teslim e - derek ferağ muamelesinin yapılması nı istedim .

Aradan bir ay geçtikten sonra, fı- rının emniyet sandığına merhun ol- duğunu ve Sandık tarafından bilmü zayede satıldığını haber verdiler. Bu vaziyet karşısında paramın iadesini istedim ve bir müddet sonra geri al- dım.

Bu sıralarda, belediye, 72 liralık tellâliye için evime bir ihbarname gönderdi. Şaşırdım. Belediyeye baş vurdum. Devlet Şûrasının bir kara - rından bahsederek tellâliyeyi ver - mek mecburiyetinde olduğumu söy- lediler.

Halbuki, uhdemde kalan bu malı, ben almamazlık etmedim. Ve kendi- liğimden caymadım. Kendine ait ol- mıyan bir malı satışa çıkarmakla ha ta gayrimübadiller komisyonundadır. Ve sattığı malı, ferağ edemiyen odur. Bu vaziyeti, gayrimübadiller komis- yonuna anlattım, "işten ben vazgeç- mediğime göre, tellâliye ücretini si- zin vermeniz lâzımgelir.., dedim. Ra- zı olmadılar.

Tellâliye ücretini ödemekliğim, bi- lâhara Maliye Vekâleti aleyhine da- va açmaklığım tavsiye edildi.

Hülâsa,hiç sun'u taksirim olmadığı halde bu parayı ödemeye mecbur ka lıyorum. Ve bunu geri almak için de aylarca uğraşmak lâzımgelecek. Alâ kadar makamların nazarı dikkatini celbetmenizi rica ederim..,

Suadiye Bağdat Cad. No. 400
Galip Özlü

Yakacık otobüsleri

Yakacıktan bir okuyucumuz yazı- yor:

"Yakacık ile Kartal arasındaki oto büs fiatleri pek pahalıdır. Aradaki mesafe pek uzun olmadığı halde 15 kuruş otobüs parası istenmektedir. Her gün işine gidip gelenler için şüp- hesiz bu mühim bir masraftır. Hal- buki, Yakacığın imarı ve buranın rağ bet bulması için otobüs ücretlerinin de indirilmesi lâzımdır. Alâkadarla- rın Yakacık otobüs tarifelerini tet - kik etmelerini bekliyoruz..,

Spor

Hitler dün 100 bin kişi önünde Berlin Olimpiyatlarını açtı

Berlin, 1 (Tan) — Aylardanberi bütün dünya tarafından heyecan ve alâka ile beklenen 11 inci beynelmilel olimpiyat, bugün, saat 16 da Hitler tarafından muazzam bir törenle açılmıştır.

Daha günlerce evvel muhtelif milletlerin bayrakları ile baştanbaşa donanmış olan Berlin ve Olimpiyat köyü, bugün, tamamen ayaklanmış ve halkın coşkunluğu son dereceyi bulmuştur.

Yunanistandan getirilen Olimpiyat meşalesi, yüz binlerce halkın alkışları arasında saat 12 de Olimpoyat köyüne varmıştır.

Beynelmilel Olimpiyat komitesi âzaları, başlarında kont Bayye Latur ve Pier de Kuberten olduğu halde, ilk evvel general Göring tarafından kabul edilmişler ve bilâhara hep beraber, Başvekâlet binasında Hitleri ziyaret etmişlerdir.

Havanın pek müsait olmamasına rağmen, Başvekâlet binasının önünde toplanmış olan halk, komite âzalarını şiddetle alkışlamıştır. Komite başkanı kont Bayye Latur Alman meçhul asker âbidesine bir çelenk koymuştur.

Şansölye Hitler, komite azalarından sonra, Olimpiyatta hazır zulunmak üzere Berline gelmiş olan İtalyan veliahtı prens Hümbertosu, İsveç veliahtı Prens Güstav Adolfu ve Yunan veliahtı Prens Polu kabul etmiştir.

500 İtalyan talebe şenliklere iştirak etmek üzere bugün, hususî tren le Berline gelmişlerdir.

Hitler Olimpiyadı açıyor

Berlin, 1 (Tan) — Şiddetli bir yağmurun altında, olimpiyat stadında toplanmış olan 100,000 kişinin önünde Hitler,

— 11 inci Olimpiyat açılmıştır, ilân ediyorum,,

Sözlerile, halka hitap etmiştir.

Bu münasebetle 30,000 güvercin uçurulmuştur .

Bundan sonra 1936 olimpiyad marşı çalınmış ve hazır bulunanların hepsi bu marşı ayakta olarak dinlemişlerdir.

Alman bayrağı ile beş halkalı olimpiyad bayrağı çekilmiştir.

Olimpiyad çanı, olimpiyad oyunlarının açılmış olduğunu haber vermek için çalmağa başlamıştır.

Bundan sonra hemen atletlerin geçit resmî başlamış en başta Yunan takımı geliyordu. Bu takım Yunan olimpiyad komitesi reisi Yunan veliahdı Prens Paul'un önünden geçmişti. Veliahtın yanında 1896 olimpiyadlarının Maraton galibi olan büyük koşucu Spiridon Louis bulunuyordu. Yunan takımından sonra, Mısır, Efgan ve Arjantin takımları gelmişlerdir. Onları, Belçika, Bolivya, Bulgaristan takımları takipetmiş ve arkalarından Şili ve Çin takımları gelmiş ve bundan sonra gelenler alfabe sırasiyle gelmişlerdir.

Her bayrağı hamil olan, hükûmet tribününün önünden geçerken bayrağı indirmek suretiyle selâm vermiştir.

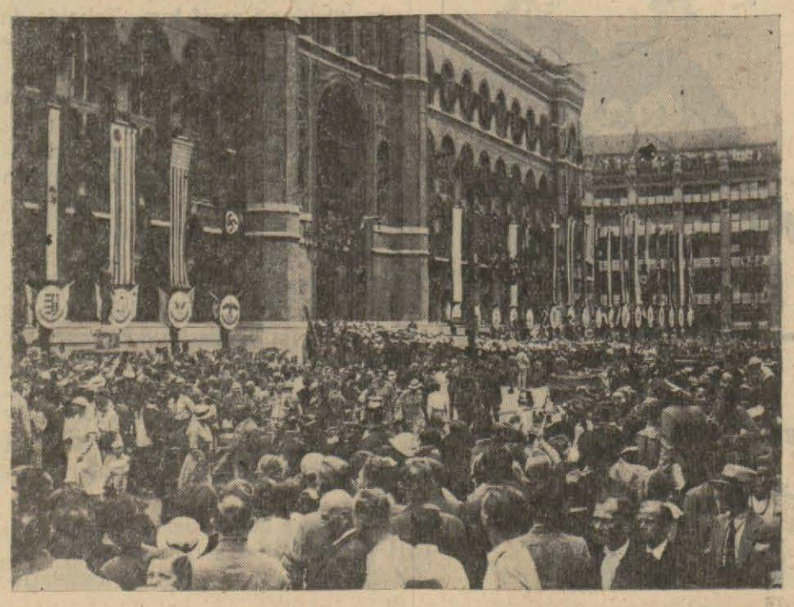

Amerikan güreşçilerine Berlin belediyesinde yapılan resmi kabul

Alman atletleri bu beynelmilel geçidin en sonunda gelmişlerdir.

Yaşa sesleri ortalığı çınlatıyordu.

Birdenbire ortalığı bir sükût kapladı. Hoparlörler Baron Decoubertin bütün milletler namına bir hitabe irad edeceğini ilân etmiştir.

Mumaileyh, söylemiş olduğu bu hitabede şöyle demiştir:

— Olimpiyad oyunlarında gaye kazanmak değildir. Bu oyunlara iştirak etmektir. Esas fütuhata nail olmak değil iyi bir surette mücadelede bulunmaktadır.

Bundan sonra Hitler söz almıştır.

Bütün hazır bulunanlar ayağa kalkmışlardır. Hitler 1936 olimpiyatlarının açılmış olduğunu söylemiştir.

Orkestra çalıyordu Olimpiyat bayrağı stadyomun en yüksek direğine çekilmiş, toplar atılmış ve bu esnada olimpiyad oyunlarına iştirak edenlerle bu merasimde hazır bulunan zevatın mensup oldukları milletleri selâmlamak üzere güvercinler uçurulmuştur. Olimpiyad marşı yeniden çalmağa başlamıştır. Muzikayı RişarŞtravs idare etmekte idi. Orkestranın nağmelerine bir çok kadın ve erkek mugannilerin sesleri karışmakta idi.

Alman atleti Şilkin, olimpiyat meşalesini ateşlemiştir. Bundan sonra Yunan koşucusu Spiridon Louis ilerilemiştir. Kendisinin elinde bir zeytin dalı vardı.

Stadyomun her tarafında büyük bir sükûn hüküm sürmekte idi.

Spridon - Louis ta Yunanistandan getirmiş olduğu zeytin dalını Fuehrer'e uzatmış ve aşağıdaki sözleri söylemiştir.

Size Olempinin bu zeytin ağacı dalını bir aşk ve sulh timsali olarak getiriyorum. Biz milletlerin daimî surette ve münhasıran bu gibi muslihane mücadeleler sahasında karşılaşmalarını arzu ediyoruz.

Şili takımı ile 7 Ağustosta karşılaşıyoruz

Berlin, 1 (Hususî muhabirimizden) — Futbolcularımız, maçın oynanacağı sahanın yanındaki antrenman çayırında devamlı olarak çalışıyorlar. Maçın yapılacağı saha biraz küçüktür.

Atletlerin antrenmanlarını seyretmek, düne kadar, herkes için esaslı bir meşgale olmuştur. Bütün sporcular, Amerikalıların akıllara hayret veren zenci atletlerne gıpta ediyorlar. Ortaya Amerikalılar çıkınca, herkes çalışmasını bırakıp seyre dalıyor. Antrenmanda birçok rekorlar kırdıkları görülüyor.

Basketbol kurasında bize isabet eden Şili takımının bir hayli kuvvetli olduğu görülüyor. Basketbol karşılaşması ayın yedisinde yapılacaktır.

Tehir edilen maç

Eminönü Halkevinden:

Evimiz Spor komitesi tarafından gayrifedere klüpler arasında tertip edilen futbol final maçlarının finale kalan Altınhilâl - Bozkurt maçının 2-8-936 Pazar günü yapılacağını bundan evvelki tebliğde bildirmiştik. Fakat Fatih İdman klübü tarafından verilen bir itirazname münasebetiyle bu maçın yapılmasına nizamen mâni olduğunu bildirerek itirazname nin incelenmesinden sonra verilecek karara göre bu maçın yapılacağı tarihi diğer tebliğimizle bildireceğiz.

Mukavele tasdik edilirken

Büyük millet meclisinde Montrö zaferi hakkında söz söyliyenler

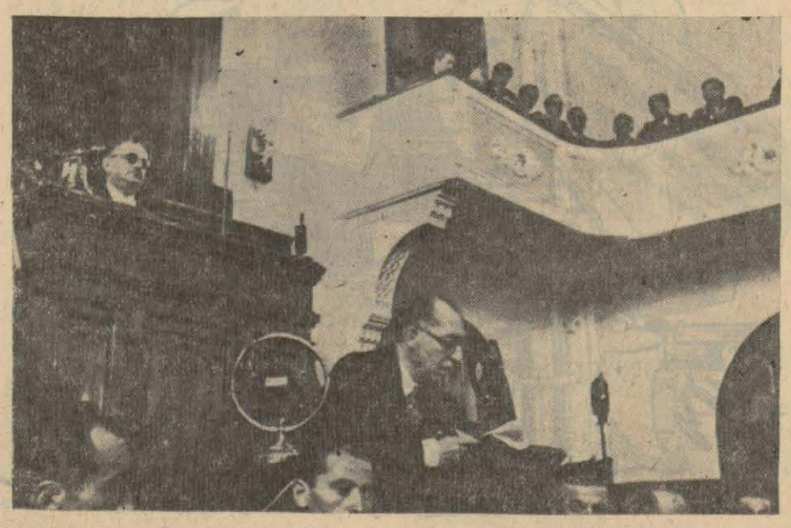

Montröde beynelmilel büyük bir muvaffakıyet kazanan heyeti murahhasamızın Reisi Tevfik Rüştü Aras evvelki gün Millet Meclisinde bir nutuk söylerken

Cavid Ural

Benal Nevzat

Bayan Nakiye

Berç Türker

Rasih

Hüsnü Kitapçı

Ziya Gevher

Mehmet Emin

Şeref

Muhittin Baha

Mazhar Müfit

Nazım Tokat

Süreyya

Aka Gündüz

Yahya Galip

Refik Şevket

Radyo

Bugünkü Program

Istanbul

12,30 Muhtelif plâk neşriyatı ve Halk musikisi, 18,— Taksim Bahçesinden nakil, 20,— Gitar solo, (plâk), 20,30 Stüdyo orkestraları, 21,30 Son haberler. Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

Viyana

Viyana: Muoâ; Dans 19: 20,10: Eelenceli musiki; 20,30: Berlin olimpiyatlarından nakil; 21,05: Karuzonun öldüğünün 15 inci yıl dönümü; 22: Aşk, sevişme ve teessüs sözleri (musikili); 23: Çift keman ve piyano konseri; 24,25: Dans

Budapeşte

19: Dans plâkları; 20,35: Piyano refakatile viyolonsel konseri; 21,10: Olimpiyat haberleri; 21,40: Operet musikisi (orkestra); 23,30: Çigan musikisi; 24,20: Dans plâkları.

Bükreş

12,40: Orkestra; 13,25: Sözler; 13,40: Konserin devamı; 14,15: Haberler; 14,30: Konserin devamı; 15: Köylü programı; 16: Orkestra; 16,45: Köylüye haberler; 19: Aktüalite; 19,15: Cazbant; 21: Küçük orkestra; 22,05: Şarkılar; 22,55: Plâk.

Varşova

18: Viyolonsel solo ve şarkı - piyano; 18,30: Berlin olmipiyatlarından nakil; 19,05 Küçük orkestra; 20,55: Keman konseri; piyesi; 21,45:Radyopiye 21,25: Muhtelif konuşmalar; 21,45: Saksofon (plâk); 22,30: Berlin olimpiyatlarından nakil; 22,35: Dağ şarkılarile dansları; 24: Plâk.

Moskova

18,30: Konser; 20: Koro konseri; 22: Almanca neşriyat; 23,05: İngilizce; 24: Almanca; 1: İspanyolca neşriyat

Belgrat

20,30: Millî neşriyat; 20,50: Halk şarkıları; 22,10: Radyo orkestrası; 23: Berlin olimpiyatlarından reportaj; 23,15: Haberler; 23,30: Radyo orkestrası; 24: Konser nakli.

Prag

20,05: Salon kuarteti; 20,35: Radyo sohbeti; 20,50: Konuşmalar; 21,05: Bir perdelik komedi; 21,40: Çek halk şarkıları; 22,45: Olimpiyat haberleri; 23,25: Plâk; 23,30: Almanca haberler; 23,35: Plâk.

İngiltere - Mısır

Sudan işinde anlaşma oldu

Londra, 1 (Tan) — Ingiltere ile Mısır arasında yapılmakta olan konuşmaların ikinci safhası da muvafakiyetle neticelenmiş ve Sudan hakkında bir anlaşma hasıl olmuştur. Bu anlaşma bu akşam "parafe" edilecektir.

Kapitülasyonların lâğvına müteallik konuşmalar devam etmektedir.

Köycülük şubesinin tetkikleri

Ankara, 1 (Hususî muhabirimizden) — Iç Bakanlık köycülük şubesi, muhtelif Avrupa memleketlerinin köy işlerine müteallik mevzuatını getirtmiştir. Bu mevzuat tetkik edildikten sonra lüzumlu görülen kararlar alınacaktır.

Yunanistan Vehip Pş. yı Atinayı terke davet etti

Atina, 1 (Hususî) — Aneksartitos gazetesinin yazdığına göre İtalya hükûmetinin talebi üzerine Yunan hükûmeti Vehip Paşayı Atinayı terke davet etmiştir.

Gece Yarısı

No. 2 *Mahmut YESARI*

— Vapurla geleymişim, yetişecek mişim! Yolda, amma da vakit geçirmişim!

Rıhtıma koştu, motörün ağır ağır uzaklaştığını gördü; buna, canı sıkıldı, bağırdı:

— Hey... Durun, yahu!

Motörden kalın bir ses sordu:

— Kim o?

— Benim... Celil Mahir...

Bir kadın sesi, cevap verdi:

— Celil, ne var?.

— Özdemir, orada mı?

Bir an, ne ses, ne cevap veren olmadı. Celil Mahir, tekrar bağırdı:

— Özdemir...

Motörden, hep bir ağızdan bağırdılar:

— Burada değil... Tiyatroda... Tiyatroda...

— Kalamışta mı?

— Hayır... Kadıköyde... Yeni tiyatroda...

Celil Mahir, geniş bir soluk almıştı, Özdemiri, yakalıyacaktı. Motörden tekrar seslendiler:

— Gelmek istiyor musun?

— Hayır! Tiyatroya gideceğim!

— Sen bilirsin.

Motör, ağır ağır uzaklaşıyordu. Celil Mahir, artık koşmağa, telâşa lüzum görmüyordu; Özdemiri, oyundan sonra, arkadaşları, ahbapları almışlar, tiyatroya götürmüş olacaklardı; tiyatroda, muhakkak ya bir balo, yahut bir eğlenti vardı.

İskele meydanından pazar yoluna doğru yürürken boşuna üzüldüğünü düşünüyordu:

— Ben, yolda vakit kaybettim ama, onlar da çok geç kalmışlar... Oyun on birde bitmiş olsa, on ikide motöre binebilirlerdi. Yarıma kadar ne yapmışlar?.. Özdemir, tiyatrodan da çıkıp başka bir yere gittise, işte o zaman iş kötü... Sabaha kaldı mı, bizim plân, hapı yutar...

Niyeti, Özdemiri kandırmasa bile, o gece, geç vakitlere kadar içirtip turneye gidecekleri vapuru kaçırtmaktı. Özdemir vapura gelmeyince, Fofo da gelmezdi. Keyfinden elleri-ni uğuşturuyordu:

— Ne ise, benim hesabıma çalışanlar varmış!

Altıyolağzından sapıp caddeye çıktı; durgun havada, kıvrak bir ses dalgası duyar gibi oldu, ümitleri tazelenerek titredi, adımlarını sıklaştırdı. Tiyatro görünmüştü; cadde üzerindeki üst salonun bütün ışıkları yanmış, cazbandın uğultusu, açık pencerelerden dışarıya taşıyordu.

Celil Mahir, bol ışıkları görüp, cazbandın sesini de duyunca, iskelede aldığı soluktan daha geniş bir solukla göğsünü şişirdi:

— Yoruldum ama, değdi...

Tiyatronun orta kapısından alışkın bir tavırla girdi, ara taşlığı geçti, sağdaki iç kapının önünde, siyah elbiseli bir genç, yolunu kesti:

— Davetiyeniz, efendim?

Celil Mahir, şaşaladı:

— Ne davetiyesi?..

Genç adam, nezaketle gülümsedi:

— Bu gece, düğün var... Salon, hususî surette kapatılmıştır. İçeriye, davetiyesi olmıyanları almıyoruz.

Celil Mahir'in hesabında, bu, yoktu. Siyah elbiseli gencin omuzu üstünden baktı; tiyatronun adamlarından biri gözüne ilişirse, çağıracak, kendini tanıtacak, derdini anlatacaktı.

Fakat tiyatronun girilen ön taşlığında, iki yan merdivenlerde, fraklı, smokinli, siyah elbiseli erkekler; şık tuvaletli kadınlar vardı.

Celil Mahir, bu kalabalığın arasında, tiyatronun adamlarını bulmanın, aramanın pek zor olduğunu anlıyordu; fakat buraya kadar geldikten sonra, çekilip gidemezdi de! Celil Mahir, kalabalıktan, sesten, ürken, çekinen insan değildi, çok şaşalamazdı. Siyah elbiseli gencin omuzunun üstünden, belki bir tanıdık, tanıdığın tanıdığı çıkar ümidile kalabalığı dikkatle süzdükten sonra, güldü:

— Düğün ha!.. Özdemir, kelepire düşmüş!

Siyah elbiseli genç, kaşlarını çatmıştı:

— Söyledik efendim!

Celil Mahir, pişkin bir tavırla omuz silkti:

— Biz de anladık...

— Peki, anladımızsa?...

Genç, cevap verecekti; smokinli, kır saçlı bir adam, Celil Mahire yaklaştı:

— Nedir efendim?

Celil Mahir, sıkıntıdan ter dökü-yordu:

— Azizim, ben, ne düğüne, ne de baloya gelmedim... Düğünden, balodan da haberim yok. Bir arkadaşımı arıyorum

— Arkadaşımızla burada mı sözleştiniz?

— Hayır! Burada olduğunu söylediler.

— Arkadaşınız kim?

Celil Mahir, vereceği ismin her halde bir iz bırakacağına güvenen tok bir sesle:

— Artist, Özdemir! dedi.

Smokinli, kır saçlı adam, siyah elbiseli gence, gözlerile sorar gibi baktı:

— Siz tanıyor musunuz?

— Hayır!

Kır saçlı adam, Celil Mahire dönmüştü:

— Artist Özdemir mi?

Celil Mahir, başını sallıyordu:

— Evet... Arkadaşları almışlar, buraya getirmişler?

— Arkadaşları kim?

— Bilmiyorum.

Onlar, kapının önünde konuşurken, sağ yandaki merdivenin üst basamaklarında duran bir genç kadınla bir genç erkek, Celil Mahiri, tanımışlardı. Parmaklarile, gizli gizli onu göstererek fısıldaşıyorlardı.

Celil Mahir, için için övünüyordu:

— Artistlik başkadır, be! Nereye gitsen tanırlar... Bu, düğün işime yarıyacak... Ozdemir, yaşıyor...

Çıplak tuvaletli genç, güzel kadınlara baktıkça, içini çekiyordu:

— Özdemir, yaşıyor, kâfir! Bu gece, sabaha kadar, baştan kara vuruz. Haydi bakalım, garip kuşun yuvasını Allah yapar. Özdemiri kandırmak için, çok zorluk çekmiyeceğiz.

Gülüyordu:

— Beyefendi, anafordan girmek niyetinde değilim.

— Istağfurullah... Yalnız, hususi davetlilerimiz arasında...

Celil Mahir, smokinli, kır saçlı adamın sözünü kesti:

— Arkadaşımı, mühim bir iş için muhakkak görmem lâzım..

Kır saçlı adam, siyah elbiseli genç, yalvarır gibi söyledi:

— Nekadar zahmetse, siz, yukarı salona çıkın, davetlilere sorun. Artist Özdemir Beyi arıyorlar, lûtfen buraya teşrif etsinler.

Sık adımlarla uzaklaşan gencin arkasından Celil Mahir bağırdı:

— Celil Mahir bekliyor, deyin... Artist Celil Mahir... Mühim bir iş için görüşecekmiş!

Onun ismini duyan içerdeki davetlilerden biri, Celil Mahire doğru ilerlemişti:

Arkası var

Sıcaklarla aranız nasıl?

Sinir Doktoru Fahreddin Kerimle son sıcaklar etrafında hararetli bir mülâkat

Sıcakların zihin melekeleri üzerinde tesiri vardır, sıcaklar yüzünden fikir bağlanışı güçleşir, zihin faaliyeti ağırlaşır

Şu, kafamızın içinde beynimizi kaynatacak kadar sıcak, bunaltıcı günde, okuyucularımıza hafif ve serinletici bir yazı mevzuu düşünüyordum. Buldum ve matbaadan fırladım.

Elimde mendil, alnımdan şakır şakır akan teri silerek Babıâli yokuşunu tırmandım. Vilâyetin karşısında akıl hastalıkları mütehassısı profesör Fahreddin Kerimin muayene evine girdim.

Rüştiye mektebinden arkadaşım olan Fahrettin Kerim, masasının etrafını çeviren içki aleyhtarı gençlerle bu pazar Çamlıcaya yapacakları gezinti üzerinde konuşuyordu. Elinde mendil, alnından boram boram akan teri silerek bana takıldı:

— Gazeteciler, akıl hocalığı yaparlar. Şu sıacklara ne çare düşünüyorlar?

Dedim ki:

— Serin ve havaî bir anket...

Ve konuşmağa başladık!

— Sıcakları sever misiniz?

— Alelıtlak her şeyin sıcağı soğuğundan iyi ise de yazın sıcağına tahammül pek güç.

— Yaz mı güzeldir, kış mı?

— Bu işler, mizaç meselesidir; fakat ben yazı, kışa tercih ederim.

— Sıcak günlerde ne düşünürsünüz?

— Sıcakların zihin melekeleri üzerindeki tesiri, fikir bağlanışı melekesinin güçleşmesi, bir kelime ile zihin faaliyetinin ağırlaşması şeklindedir. Binaenaleyh sıcak günlerde

Bir bardak soğuk su

fikir ve beden işçisi için en iyi düşünülecek şey, ya bir dağ başı veyahut deniz kenarında bir ay her türlü işten uzak olarak beden ve ruhu dinlendirmenin lüzumunu düşünüyorum.

— Peki, o halde bunu niçin tatbik etmiyorsunuz da, burada yanıyorsunuz?

— Aşağı, yukarı tatbik edenlerdenim. Lâkin kusurlu tatbik ediyorum ve bu kabahatimi itiraf ederim. Buna göre yetiştirilmemek ve muhitte her zümrenin, herkesin bunu tatbik etmemesi neticesidir ki, benim programımı da alt üst ediyor.

— Ne yemeli?

— Yaz günleri yenecek şeyler; mümkün mertebe mevsimin hararetine uygun fazla sıcaklık vermiyen, mideye oturmıyan hafif yemekler, bilhassa yağı az bol sebzeler, hafif etler ve meyvelerden mürekkep olmalıdır.

— Mazhar Osman, haftalık yemek listesi tertip ederdi?

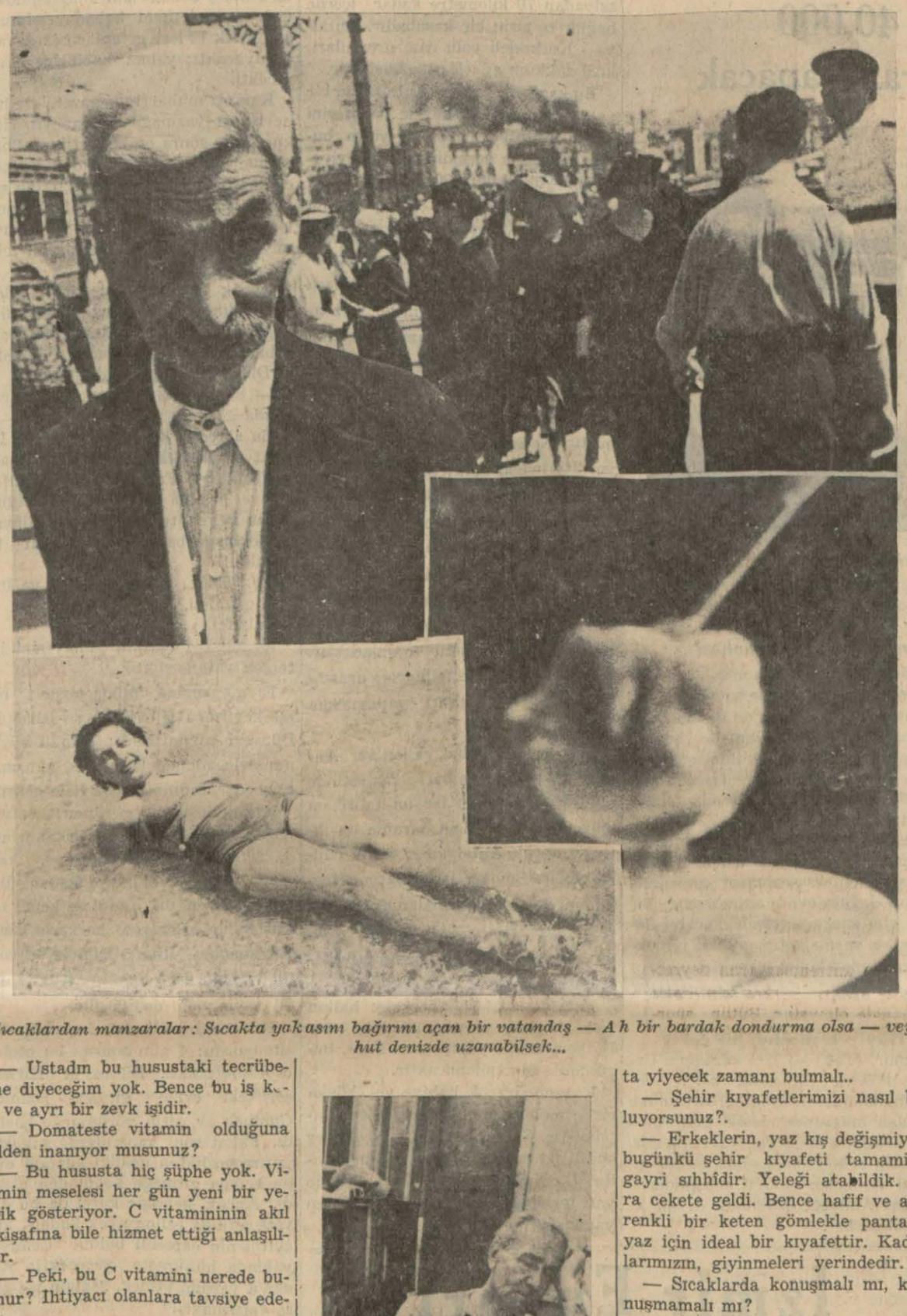

Sıcaklardan manzaralar: Sıcakta yakasını bağırını açan bir vatandaş — Ah bir bardak dondurma olsa — veyahut denizde uzanabilsek...

— Ustadım bu hususiaki tecrübesine diyeceğim yok. Bence bu iş kese ve ayrı bir zevk işidir.

— Domateste vitamin olduğuna cidden inanıyor musunuz?

— Bu hususta hiç şüphe yok. Vitamin meselesi her gün yeni bir yenilik gösteriyor. C vitamininin akıl inkişafına bile hizmet ettiği anlaşılıyor.

— Peki, bu C vitamini nerede bulunur? Ihtiyacı olanlara tavsiye edelim.

— Bu asid askorbikten ibarettir. Meyvelerde, kırmızı biberde, limonda, portakalda, lâhanada, domateste, marulda, ıspanakta, karnıbaharda, az olmuş üzümde, elmada, buzda bulunur. İnek ve dana südünde de vardır. Hulâsa vitamin, henüz modasını kaybetmemiştir.

— Hıyarda vitamin yok mudur?

— Hıyarın hatırı kalmasın ama, cacığı ve salatası herkesin hoşuna gitmekle beraber, vitamini hakkında bir şey diyemiyeceğim.

— Ya şu sarmısağa ne buyrulur?

— Sarmısaktan medet umanlar pek çok. Gençleşmek için baş sarmısakları yutanlara tahammül için vapurun güvertesini tercih ediyorum.

— Yazın günde kaç kilo su içmeli?

— Sarfiyata bağlı. Iyi terliyen ve vücuttaki su muvazenesini idare edenler, tahammülleri derecesinde içsinler. Bunu da mı ölçüye koyalım?

— Buzu ve buzlu şeyleri sever misiniz?

— Buzun şekli güzeldir. Fakat

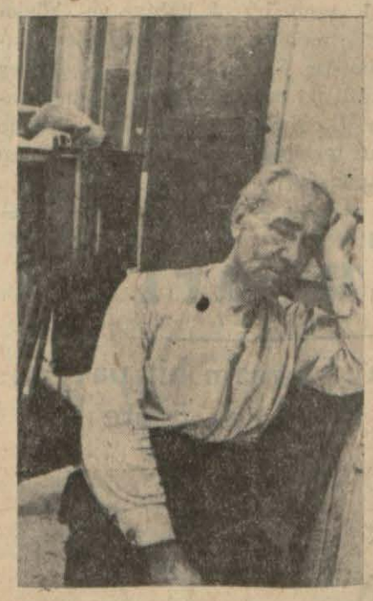

Bir parça şekerleme

her şeyin ifratı zarardır.. Bilhassa mide ve barsağı zayıf olanlar, hele böyle mevsim ishallerinin alıp yürüdüğü zamanlarda buzdan, buz gibi soğumalıdırlar.

— Denize girerek kumda marsık olanları nasıl buluyorsunuz?

— Denize girmeği anlarım. Dört tarafı denizle çevrili şu şehirde bundan istifade etmemek büyük bir günahtır. Ancak ölçüsüz bir şekilde moda olsun diye renk değiştirenlere doğrusu acırım. Belki onlar da kışa hazırlanıyorlar.

— Ya, mayo hakkındaki düşünceniz?

— Onu ancak moda çıkaranlara ve hanımlara sormalı.

— Sıcakta hangi içkileri tavsiye edersiniz?

— Güzel, soğutulmuş ayran, vişne şurubu. Bunların hepsinin üstünde güzel bir bardak su.

— Iyi ama, güzel ve gölgelik bir bahçeli gazinoda akşamları bir iki duble bira içilmez mi?

— Onu, içenlere sorunuz!

— Sıcakların sinirler üzerindeki tesiri nasıldır?

— Sıcaklar, alelûmum sinirleri gevşetir ve sinirliliği arttırır. Buna karşı da bol bol su dökünmeli, serin yerlere gidilmelidir.

— Dondurma yer misiniz?

— Severim. Fakat teri kurutup ta yiyecek zamanı bulmalı..

— Şehir kıyafetlerimizi nasıl buluyorsunuz?.

— Erkeklerin, yaz kış değişmiyen, bugünkü şehir kıyafeti tamamiyle gayri sıhhîdir. Yeleği atabildik. Sıra cekete geldi. Bence hafif ve açık renkli bir keten gömlekle pantalon yaz için ideal bir kıyafettir. Kadınlarımızın, giyinmeleri yerindedir.

— Sıcaklarda konuşmalı mı, konuşmamalı mı?

— Sükût, daima hayırdır. Galiba biz de fazla konuştuk.

*

Fahrettin Kerimden sonra caddenin başına çıkarak akıl hastalıkları hastanesi (Tımarhane) müdürü ordinaryüs profesör Mazhar Osmanın muayene evine gittim. Profesörün meşhur Habeşli (Lala) sı beni karşıladı. Ceketi atmış, beyaz gömleği içinde kuzgunî teni parlıyor.. Yüzüne ayrı bir güzellik veren inci gibi

Bir kadeh dondurma

beyaz dişlerini göstererek dedi ki:

— Efendiyle görüşmeğe geldin sanırım ama, o Avrupaya gitti. Ve sözüne devam etti:

— Bu sıcaklar da çekilmiyor ki! Hele bak, oturduğum yerde şıpır, şıpır ter döküyorum.

— Öyleyse, sıcaklar için ne düşünüyorsun?

— Üstadım (Lala) sı, tecrübeli bir tavır takınarak:

— Soyunmalı, dökünmeli, gölgede uyumalı, dedi ve bir kahkaha koyuverdi.

*

Oradan dönerken vilâyete uğradım. Vali muavini Hüdaî Karataban, fazla buzlu su içtiğinden midesi bozulmuş, doktora gitmiş. İdare heyetinin odasına girdim. Azadan Ferruh ve Enver, ceketlerini çıkarmışlar, bozulan telefonu yapan telefoncuya bakıyorlar.

Ferruh dedi ki:

— Görüyorsun ya, sıcaktan telefonun kablosu bile erimiş... Fakat re isimiz Sabri kurnaz çıktı. Bir ay izin aldı.

Ne mutlu ona ve o gibilere!

Tevfik Necati KOZOL

Sıcaklarda sokaklarda soyunup dökülenler

No. 3

MARI ANTUVANETin ROMANI

Yazan: Steffan ZWELIG *Çeviren: Rezzan A. E. YALMAN*

Gerek Fransa, gerek Avusturya için iktisada riayet etmek icap ediyordu

Muğlâk protokol meseleleri

Diplomatların işi zahiren bitmiş gibi görünüyordu. Fakat hakikatte asıl iş bundan sonra başlıyordu. Habsburg'larla Bourbon'ları biribirlerine dost yapmak, Marie Therese ile On Beşinci Louis'yi barıştırmak.. Bunlar gayet basit şeylerdi. Asıl müşkül iş, Avusturya ve Fransa hanedanının bu düğün merasiminde alacakları mevkii tesbit etmekti. Düğün merasimine ait protokol işleri bir senede halledilemedi. Bir müstakbel Fransa kralı bir imparatoriçe kızı ile evleniyordu. Iş mühimdi. Bir sene gece gündüz saray erkânı bu mesele ile uğraştılar. Birçok defalar memleketten memlekete adamlar koşturuldu. Teferruat ile meşgul olundu. Protokola muhalif küçük bir hareket vaki olsa sulh kurulacak yerde en müthiş harpler zuhûr edebilirdi. Meselâ nikâh merasiminde hangisinin ismi daha evvel zikredilecek? Imzayı kim evvel atacak? Ne kıymette hediyeler verilecek? Prensese kim refakat edecek? Kaç hizmetkâr, ne miktar muhafız, kaç tane doktor, kaç berber ve uşak beraber gelecek?

Bütün bu ince teferruat ile birçok kimseler uğraştığı halde bir senede meseleyi halledemediler. Eğer On Beşinci Louis düğünün tarihini paskalyada tesbit etmemiş olsaydı, bu iki hanedan ailesi biribirile belki de hâlâ evlenmiş olmıyacak, Büyük Fransa Ihtilâli ihtimalki vuku bulmıyacaktı. Gerek Fransa, gerek Avusturya için iktısada riayet etmek ve az para harcetmek lâzımdı.

Buna rağmen her iki taraf ta büyük debdebe ve tantana ile hareket ettiler. Ne Habsbourg'lar Bourbonlardan, ne Bourbon'lar Habsbourglardan geri kalmak istemiyorlardı. Viyanadaki Fransa sefareti küçük addedilerek on beş bin kişiyi alabilecek büyüklükte yeni binalar yaptırıldı. Versay sarayına da yine on beş bin kişiyi alabilecek bir merasim salonu ilâve edildi. Prensesi karşılamak için On Beşinci Louis iki müdepdep araba ismarladı. Bunların içi kadife döşenmişti. Kaplamaları en kıymetli ve nadide ağaçlardandı.

Genç prensese süslü elbiseler yaptırıldı. O zamanın en büyük pırlantası şapkasına takıldı. Diğer taraf Marie Therese kızının cihazına nadide dantelâlar ve kıymetli işlemeler ilâve ediyordu. Altışar at koşulmuş kırk sekiz arabadan mürekkep , bir kafile, yüz on yedi uşak, hepsi ayni renkte ve şekilde giyinmiş olarak Viyana sokaklarından ilerliyorlardı. Bütün bunlar Avusturya hazinesine üç yüz elli bin dokaya mal olmuştu. Merasim ve eğlence gayet muhteşem olmuştu. Üç bin kişilik bir balo, bin beş yüz kişilik yemek ziyafeti ve nihayet Fransa veliahdine vekâlet eden Dük Ferdinand ile resmî karşılaşma... Kilisede nikâh ve aynı yirmi birinde veda merasimi... Marie Antoinette kendisini almağa gelen mükellef arabaya güleryüzle bindi.

Marie Therese kızından ayrılırken çok müteessir olmuştu. Bu yorgun ve bezgin kadın senelerce bu izdivacı beklemişti. Habsbourg hanedanının selâmetini bunda buluyordu. Fakat gönlünün arzusu yerine geldikten sonra kalbinde bir sıkıntı peyda olmuştu. Imparatoriçenin hayatı ve mektupları iyice tetkik edilecek olursa tacının kendisine pek ağır bir yük olduğu anlaşılır. Hükümdarlık külfetini bin zâhmet ve meşakkatle taşımıştı. Şimdi Fransayı kendisine müttefik yapmış olduğu halde içi rahat etmemişti. Bir felâket arifesinde olduğunu iptidadan hissediyordu.

Ihtiyar imparatoriçenin evlâtlarından hiçbirisinde ümidi yoktu. Kendinden sonra memleketin paramparça olmasından korkuyordu. Senelerce verdiği emekleri oğlu az zamanda heba edecekti. Buna emindi ve bundan dolayı da müteessirdi.

Küçük kızı Marie Antoinette'in saadeti hakkında da ümidi yoktu. Kızın birçok iyi tarafları vardı. Kalbi çok temizdi. Derin zekâsı, parlak anlayış kabiliyeti vardı. Insanca duygulara malikti. Fakat kızının kusurlarını da pek iyi biliyordu: Olgun değildi. Hafifmeşrepli, düşüncesiz ve havaî idi. Bu beyinsiz çocuğu ciddî bir kraliçe yapabilmek için iki ay müddet onu odasında yatırmıştı. Başbaşa uzun uzun konuşarak yüksek mevkiine alıştırmak istemişti. Fakat ayrılmak saatleri geldikçe kraliçeyi, daha çok endişe kaplıyordu. Kalbinde tahlil edemediği bir sıkıntı ve ıstırap vardı. Ilerdeki felâketi vukuundan evvel duyuyordu.

Ayrılmadan evvel Marie Antoinette'e hareket tarzı hakkında bir cetvel verdi. Bunu her ay okumasını havaî kıza tembih etti. Bundan maada On Beşinci Louisye de hususî bir mektup yazarak henüz on dört yaşında olan bu çocuğun yapacağı hafifliklerin affini diledi. Daha Mari Versay sarayına varır varmaz kendisine nasihat dolu bir mektup gönderdi. Herkes düğün eğlencelerile meşgul iken ihtiyar imparatoriçe dua etmek için kiliseden çıkmıyordu. Kızının başına gelecek olan felâketi hissetmiş gibi çırpınıyordu.

340 beygirden mürekken kocaman gelin alayı Avusturya ve Bavyeradan geçmişti; Fransız hududuna yaklaşıyordu. Ren nehrinin adalarından biri üzerinde yapılan garip bir bina ile karşılaştı.

Versay ve Schömbrun saraylarının merasim nazırları uzun münakaşalara rağmen gelinin kabul resminin Fransız toprağında mı, yoksa Alman toprağında mı yapılması lâzımgeldiğine bir türlü karar verememişlerdi. Nihayet içlerinden birisi bir zekâ ve dirayet eseri göstererek Fransa ve Almanya arasındaki küçük adalardan birinde bir köşk yapılmasını teklif etmişti. Bu suretle kabul resmi ne Fransada, ne de Almanyada olmıyacak, tamamile bitaraf bir mıntakada yapılacaktı.

(Arkası var)

MEMLEKETTE "TAN,,

Urfada geniş bir imar faaliyeti

Asrî mezarlık inşaatı tamamlanmak üzeredir

Urfa, (Tan) — Urfada cidden örnek bir belediye vardır. Teşkilâtın son üç yıllık faaliyeti kasabaya yepyeni ve asrî bir çehre vermiştir. Üç yıl içerisinde yapılan işleri şöyle hulâsa etmek mümkündür:

19400 liraya gayet fennî ve Sıhhat Bakanlığının plânına tamamiyle uygun, elli bin nüfuslu bir şehrin ihtiyacına kâfi büyüklükte bir mezbaha yapılmış ve bu mezbahadan yıl - da yirmi iki bin lira varidat temin edilmiştir. (3700) liraya çıkarılan kasap çarşısı elli yedi dükkândan mürekkeptir. Senede 2500 lira geliri ve fennî tesisatı vardır. Urfa, eski pis ve kokulu kasap dükkânların - dan ancak bu suretle kurtarılmıştır.

Elektrik tesisatına iştirak edilerek şehir müteaddit lâmbalarla tenvir olunmuş, büyük bir Atatürk bulvarı açılarak asfalt döşenmiş, sokak ve caddeler tanzim edilerek binlerce metro kaldırım yapılmış ve temizli - ğe fazla önem verilmiştir.

Bunlardan maada, her türlü konforu havi mükemmel bir otelle beş yüz kişilik bir şehir tiyatrosu ve asrî bir park ve belediye kurağı yapılmıştır.

Aynızeliha ıslah edilmiş, etrafı ağaçlarla süslenmiştir. Bahçeyi evkaftan istimlâk eden belediye icap eden yenilikleri yaptıktan başka gölden çıkıp şehrin otuz dört muhtelif yerine dağılan suların üzerini kapatmış ve aşağı mahallelerde bu suların içilmesi yüzünden vukua gelen vefiyatın önüne geçmiştir.

Geniş bir sahada asrî mezarlık yapılmıştır.Mezarlığın duvarları bitmiş, a ğaçlanmasına ve su ihtiyacının temininе girişilmiştir. Şehrin en mühim ihtiyaçlarını karşılıyan Urfa belediyesinin faaliyeti takdire şayandır.

Şehrin imarı için yeni bir program yapılıyor

M. Kemalpaşa belediyesi elektrik tesisatı için 40.000 liralık bir istikraz yapacak

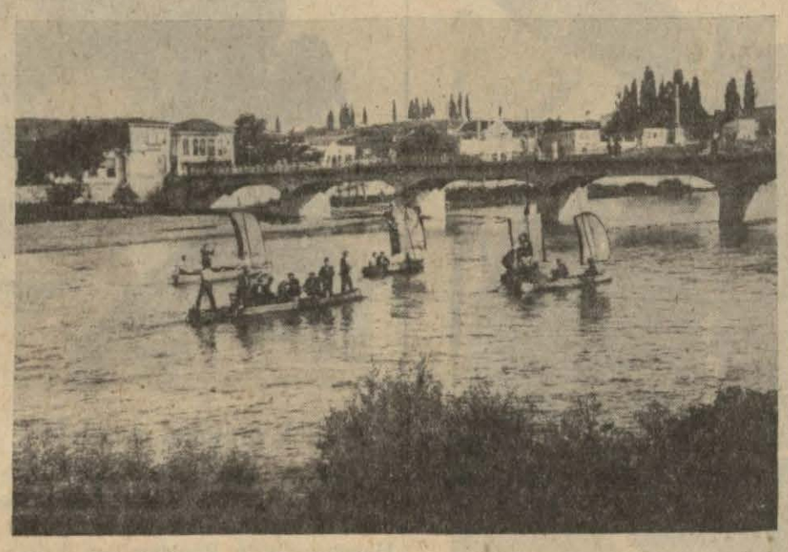

M. Kemalpaşadan güzel bir manzara

M. Kemalpaşa, (Hususî muhabirimiz yazıyor) — Urbay İbrahim Orayla uray işleri üzerinde konuştum. Uray bütçesi ve yapılacak muhtelif işler hakkında bana şu izahatı verdi :

— Bu seneki bütçe 43880 lira varidat ve sarfiyat olarak tevazün ettirilmiştir. Tahsilâtın muhammen varidattan fazla olacağı ümit ediliyor; nitekim geçen seneki bütçe varidatı 44050 lira iken tahsilâtın sene sonunda bu miktarı geçtiği görülmüştür.

Bu itibarla bütçemiz mevhum ve hayalî değil, bilâkis hakikate temamen uygundur.

Yeni yılın bütçe varidatı

Bütçe varidatı, 14050 lira devlet vasıtasile tahsil olunan belediye hisseleri, 19365 lira belediye vasıtasile tahsil olunan vergi ve resimler, 10330 lira mütenevvi varidat, 125 lira istikraz ve 10 lira teberrüden ibaretti.

Devlet vasıtasile tahsil olunan belediye hisseleri içinde en çoğu 12500 lira olmak üzere gümrük resimlerinden yüzde 10 belediye hissesidir. Uray vasıtasile tahsil olunan vergi ve resimler içinde de en mühimmi 8500 lira olarak ihtisap resmidir.

Bütçe sarfiyatı şöyledir: 5614 lira idare ve hesap işleri, 5610 lira sağlık işleri, 3245 lira imarat ve tezyinat, 9158 lira tenvirat, tanzifat, 9358 lira müessesat ve 10895 lira muhtelif masraflar.

Maaş ve ücret masarifini azaltmak mecburiyeti hasıl olduğu için bazı vazifeler lâğvedilerek birleştirilmiştir.

Çocuk Esirgeme Kurumu, Gençler Birliği spor klübü ile inşası için hazırlıklar yapılan Halkevi binası için bütçeye tahsisat konulmuştur.

Elektrik tesisatı için

Şehrin en mühim ihtiyaçlarından biri olan elektrik tesisatı işini başarabilmek için Belediyeler bankasından 5 senede ödenmek üzere 40.000 lira istikraz yapılması temin olunmuştur. Paranın alınması ve işe başlanılması için Belediyeler Bankasının muvafakat kararının Dahiliye Vekâletince tastik edilmesi beklenilmektedir. M. Kemalpaşa kasabasının bu büyük ve medenî ihtiyacını takdir ederek Vekâletin istikrazı yakında tasvip ve tasdik edeceğini ümit ediyoruz. Istikraz yapılır yapılmaz, şehrin daha uzun zaman elektriksiz kalmaması için derhal faaliyete geçilecektir.

Bir şehir plânı yapılacak

Şehir sokaklarının tanzimi için eski bir proje mevcut olmakla beraber, şehrin müstakbel hali nazarı dikkate alınarak yeni bir şehir plânı yapılması için teşebbüsler yapılacaktır.

Şehrin ortasından geçen çayın kenarlarına rıhtım inşasına ve bir çok yollara kaldırım yapılmasına bu sene de devam olunacaktır. Genişletilmesi kararlaştırılan Bandırma caddesinin istimlâk işleri tamamlanmıştır. İstimlâk edilen binalar yıktırılmış ve 17,5 metre genişlikte yapılacak olan yolun inşaatına başlanmıştır.

Yeni barsak imalâthanesi

Mezbaha binası yanında, ihtiyacı karşılıyacak gibi bir sucuk imalâthanesi yapılması için de tahsisat ayrılmıştır. Bu imalâthanede baytar nezareti altında sucuk imâl edilmesi suretile gayri sıhhî ve mahlût mamulâtın satılmaması temin olunacaktır.

Bir çok doğum vakaları tehlikelerinin önüne geçebilmek için bir doğum mütehassısı doktor getirilmiş ve bir doğum evi hazırlanmıştır. Bir kaç gün sonra açılacak olan bu doğum evi memelketin mühim bir eksiğini tamamlamış olacaktır.,,

H. Cahit Polat

Hüviyeti meçhul bir ceset

İzmir, (Tan) — Tire kazasının Urfalı köyü civarında bir ceset bulunmuştur. Doktor tarafından yapılan muayenesinde iki gün evvel öldüğüne dair rapor verilmiştir. Cesedin erkeğe mi kadına mı ait olduğu ve neden öldüğü anlaşılamamıştır. Adliyece tahkikata devam olunmaktadır .

Antalyada şirin bir kaza merkezi

Korkudeli bu mıntakanın zahire ambarıdır

Antalya, (Tan) — Korkudeli Antalyadan 70 kilometre kadar içerde bağlık ve şirin bir kasabadır. Antalya - Korkudeli yolu çam ormanları, kızıl zakkum ağaçları ile süslüdür.

Bu kaza, ötedenberi Antalyanın bir yaylası ve sayfiye kazası vazifesini görür. Antalyaya nisbetle yazın burası çok daha serindir. Deniz seviyesinden yüksekliği 800 metredir.

Kasabanın nüfusu 3473, umum kazanın nüfusu 27,047 dir. Belediye bütçesi fakirdir. Buna rağmen, belediye işleri aksamamaktadır. Geçen sene kasaba dışında sıhhî bir mezbaha yapılmıştır. Kasabanın ortasından geçen çay, kışın taşarak tahribat yaptığı için iki tarafına duvar yapılmak suretiyle bu tehlikenin önüne geçilmiştir. Kasabayı ikiye ayıran bu çayın üzerindeki muhtelif köprüler bugün ahşap haldedir. Belediye ve hususî muhasebe müştereken bu köprüleri beton olarak yaptıracaklardır.

Hükûmet konağı önünde geniş bir Cümhuriyet meydanı hazırlanmaktadır. Bu meydanın ortasına Atatürkün büyük bir büstü konulacaktır. Belli başlı köylerle nahiyeler arasında da telefon tesisatı yapılmasına başlanmıştır.

Pek fazla hububat ekilen ve Antalyanın zahire ambarı vaziyetinde olan Korkudelinde bir un fabrikası mevcut olmadığı için buranın un ihtiyacı ancak Antalyadan temin edilmektedir. Buğday istihsalâtının fazlalığını nazarı itibara alan evkaf idaresi buradaki emlâkini paraya tahvil ederek yeni sistem bir un fabrikası kurmaya karar vermiştir.

Antalya caddesi üzerinde halkın ve belediyenin yardımı ile güzel bir Halkevi binası yapılmıştır. Bina, bugünlerde tamamlanacaktır.

Kazanın birçok nahiye ve köylerinde modern tarzda mektepler yapılmıştır. Yelten ve Küçük köyde beş sınıflı iki mektep daha yapılmaktadır. Bu yaz, Kızılcadağ nahiyesinde yatı teşkilâtlı beş sınıflı bir mektep yapılacaktır.

Üzümlerimiz

Berlin Ticaret odasının hazırladığı rapor

İzmir, 28 (TAN) — Berlin Türk Ticaret Odası Almanyadaki mahsullerimiz piyasası hakkında hazırladığı bir raporu şehrimizdeki alâkadarlara göndermiştir. Bu raporda son hafta üzüm piyasası hakkında şu malûmat vardır.

Rapor haftası içinde kuru üzüm piyasası memnuniyete değer bir surette inkişaf etmiştir.

936 rekoltesine gelince, bu üzümler üzerinden de işlere devam edildiği bildirilmektedir. Ancak bazı ilgililerin Türkiyede asgarî fiatlerin tesbiti dolayısiyle şimdilik bir derece çekingen davranmak niyetinde oldukları da haber verilmektedir.

Yeni rekolte üzerinden satışların miktarı hakkında birbirinden ayrı tahminler yapılmaktadır. Fakat tahminlerin büyük bir kısmı 936 üzümleri üzerinden akdolunan mukavelelerin oldukça külliyetli sayılacak miktarları ihtiva eyledikleri merkezindedir.

Son haftalar içinde fiat bakımından dikkate değer bir vaziyet, Türkiyece tesbit edilen fiatlerin tekmil üzüm tiplerine teşmil edilmiş olmamasıdır.

Şöyle ki, büyük taneli üzümlerin fiati tesbit edilmiş iken küçük taneli üzümlerin fiati serbest bırakılmıştır. Alâkadarların kaanatine göre bu suretle fiat bakımından bazı kaçamaklar yapılmaya elverişli bir açık kapı bırakılmıştır. Yani küçük taneli tiplerin fiatlerinin gelişi güzel tesbiti, doğrudan doğruya alâkadarlara bırakılmakla, büyük tanelilerin yerine küçük taneli üzümlerin daha çok istenmesi bayağı teşvik olunmuştur. Bu itibarla küçük taneli kuru üzümlerin fiatleri meselesinin dahi alâkadar Türk makamlarınca tetkiki tavsiyeye şayan görülmektedir.

Bir çocuk çeşme yalağına düşerek boğuldu

İzmir, (Tan) — Karşıyakanın büyük Çiğli köyünde feci bir kaza olmuş ve Nuri oğlu üç yaşlarında Hüseyin köy içindeki çeşme yalağında oynarken içine düşmüş ve boğulmuştur. Tahkikata adliyece el konulmuştur.

İzmir Fuvarı

Sümer Bank 16 bin liraya muazzam bir pavyon kuruyor, park işleri bitirilmek üzere

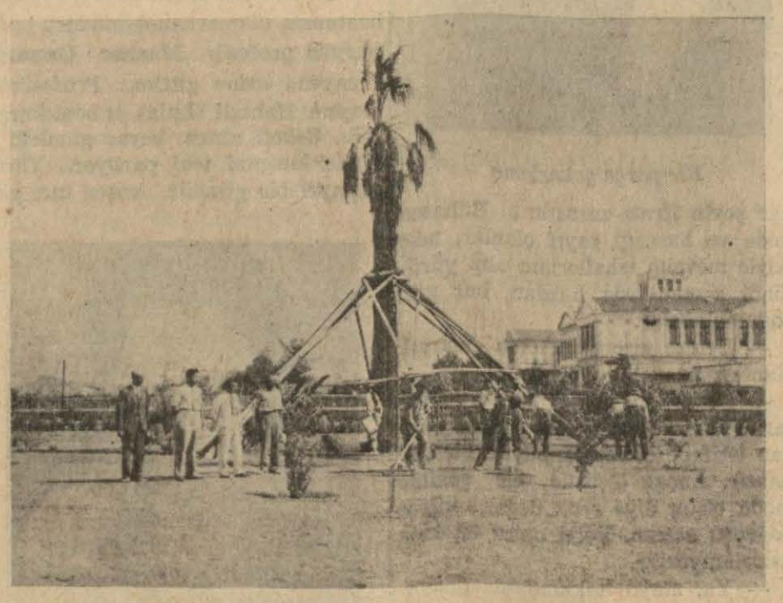

Belediye Reisi ve mühendisler fuvarda

İzmir, (Hususî muhabirimiz bildiriyor) — İzim Arsıulusal fuvarı hazırlıkları hümmalı bir faaliyetle devam etmektedir. Sümerbankın 16 bin liraya yaptırmakta olduğu pavyonun inşası bir hayli ilerlemiştir. Bugünlerde inhisarlar idaresi tarafından yapılacak büyük pavyonun inşasına da başlanacaktır.Bütün ekspoyozanlar pavyonlarında dekorasyon işlerine başlamışlar ve bu suretle fuvar yeri şimdiden bir müthiş kalabalığı sinesine toplamaya başlamıştır. Belediye reisi doktor Behçet Uz, günün dörtte üç kısmını fuvarda geçirmekte ve işlerin en hurda teferrüatına varıncaya kadar alâkadar olmaktadır. Fuvar yeri civarındaki caddelerin tefrişine başlanmış ve bir kısmı da yeni ihale edilmiştir.

Fuvarda yapılan büyük havuzun sularını renkliyecek olan ve Almanyadan 6 bin liraya sipariş edilmiş olan aletler dün gelmiş ve yerlerine takılmaya başlanmıştır.Kırk altı bin liraya inşa edilmekte olan gazino da bitmek üzeredir. Fuvarın park işleri tamamen bitmiştir. Trakya için iki bin liraya güzel bir pavyon inşa edilmektedir. Yunanlılar bu sene muvakkat pavyon yapacaklar, gelecek sene daimî pavyonlarını inşa edeceklerdir. Fuvar bir eylülde açılacak fakat 25 ağustosta bütün işler bitmiş olacaktır.

3 İstanbul

No. 2 Yazan: MİTHAT CEMAL

Adnana korkak gözlerle bakarak Dilâver sandalyasında küçüldü, küçüldü : Bir avuçtu ..

10 Temmuz olunca bu Dilâver birdenbire sokak kahramanlığından vazgeçmiş, içtimaî kabadayı olmuştu. Artık 12 lere gıyaplarında dayak atmıyacaktı; yalnız kabineler devirecekti.

Kari'siz muharrirsiz gazetelere bir nevi yazı yazmağa başlamıştı. Hükûmetten sonra en kuvvetli şey "basılmış yazı' ydı. Yazısından korkacaklar, Ittihatçılar onu içlerine almak istiyeceklerdi. Fakat boşuna ısrar edeceklerdi. O, cemiyete girmiyecek, dışarısında kalarak bir tehlike kesilecekti.

Ancak yıllar geçmiş, Ittihatçılar Dilâver'in tehlike olduğunu bir türlü görememişlerdi. Yalnız Talât Bey, Adnandan Don Kişotluğunu dinlediği Dilâver'e bir gün takılmıştı:

— Senin gibi erkek adamı aramızda görmek isteriz yahu.

Bu alaydan sonra Dilâver için Ittihat ve Terakkide "Tek adam vardı, Talât'tı!" Fakat ikinci tesadüfte Dilâver'in hâlâ cemiyete girmediğini Talât Bey hatırlamayınca, Dilâver haykırmağa başlamıştı: "Talât ta bozuldu!"

Ve "Talât,, a ina Hürriyet ve Itilâfa girmişti.

Fakat:

— Moskof çarının himayesini istemek vatansızlıktır.

Diye ağzımdan "münasebetsiz" bir lâf kaçırınca Hürriyet ve Itilâftan Dilâveri kovmuşlardı: Çünkü böyle namuslu adamlarla fırka, simasını kaybeder, tanınmıyacak hale gelirdi.

Ancak insanın görünen tarafına değen her leke gibi bu fırkanın adı da Dilâverin alnına yapışmış, kalmıştı. Artık o, ölünciye kadar "Itilâfçı Dilâver" di. Kendi de kendi talihsizliğile eğleniyor, herkesle beraber kendine "Itilâfçı Dilâver" diyordu. Demin de Adnan'a: "Itilâfçı değil miyiz ya?" dediği gibi.

Fakat Adnan bu lâfı duymadı; düşünüyordu: 4 gün sonra bu otelde oturamıyacaktı. Dilâver'in Hırkaişerifteki evine gitmesi lâzımdı. Cumbalı ev, şirin görünmeğe başladı. Fakat son zamanlarda sokakta görmemezlikten geldiği adamın evine hemen gitmeğe kendinden utandı. Ancak, kendine karşı da bu daveti, altında ezilmiyecek kadar küçültmenin çaresini buldu: "Cemiyet yakında hükûmete geçecekti; Adnan'a yardım etmek, sağlam işe para yatırmaktı!"

Daveti, Adnan kabul etmeğe hazırlanırken garson kapıyı vurmadan hızla açtı. Otelin merdiveninden Çerkez halâyık telâffuzlu ses bağırdı:

— Bu ne bitmez merdiven Mehmet Adnan Beyefendi Hazretleri?

Sesin arkasından odaya bastonla giren adam Mısırlı Prens Hasandı.

Adnan prensi görünce Dilâver'in davetini kabul etmediğine sevindi; bu keyifle haykırdı:

— Buyursunlar prens hazretleri. Merdivenlerimiz hakikaten yorucu... Bize düştük demiyorlar mı? Biz de düşmediğimizi göstermek için 5 inci kata çıktık işte.

Dilâver fenalaştı: "Adnan'a hâlâ prensler mi geliyordu? Adnan mahvolmuştu hani?"

Ve Adnana korkak gözlerle bakarak Dilâver sandalyesinde küçüldü, küçüldü; bir avuçtu.

Adnan prensin gelişine şaştı, çünkü bilmiyordu; Prenses Bahire bir haftadanberi: "Adnan Beyi bizim köşke alalım" diye tutturmuştu. Fakat prens Serkldoryandan dönerken Tepebaşındaki otele otomobilile uğrayıp Adnan'ı almağı hergün unutuyordu.

Ancak Adnan'ın Ankarayla mektuplaştığını bugün duyunca Adnan'ın köşkte beklendiğini hatırlamış, otele koşmuştu.

Prens Dilâver'i görünce, büsbütün zekileşti: Ankarayla mektuplaşan Adnanın' odasındaki bu adamın millî mücadeleyle münasebeti olduğu nekadar belliydi. Fakat nekadar tevazula oturuyordu. O kadar yokmuş gibi oturuyordu ki "Ankaraya yardım eden gizli Istanbul" dan olduğu bir görülüyordu. Prens bu heyecanla sordu :

— Beyefendi hazretlerile galiba bir yerlerde teşerrüf etmiştik?

Dilâver'e ömründe ilk defa "Beyefendi hazretleri" diyorlardı. Şaşırdı. "Beyefendi hazretleri" denilen "şahsı salis" in kim olduğunu görmek istedi: Az kaldı arkasına bakacaktı.

Adnan biraz güldü.

— Zannetmiyorum altes!

Dedi. Dilâver'i tanıttı:

— Maliye Nezareti Mektubî Kalemi Mümeyyizi Dilâver Bey!

"Gizli Istanbul" dan beklediği adam maliyede mümeyyiz çıkınca Prens Hasan somurttu. Kısa sesle: "Memnun oldum" dedikten sonra bütün yüzile Adnan'a döndü.

— Ziyaretinize prenses tarafından memuren geliyorum, evet... Kendi tarafımdan gelmiyorum. Çünkü zatı saminize bendeniz dargınım Mehmet Adnan Beyefendi Hazretleri. Niçin mi dediniz? Arzedeyim. Boğaziçinde insanın köşkü olur da insan otellerde oturur mu?

Adnan sevincinden göz ucile Dilâver'e baktı. Dilâvet bitmişti: "Prensin Boğaziçindeki köşkü demek Adnan'ındı?"

Prens Hasan:

— Dairenizi prens kendi elile hazırladı. Ahvalin inkişafına kadar Boğaziçindeki köşkünüzde istirahat buyuracaksınız. Yoook... Vallahi mazeret dinlemem. "Dahiliye nazırı" nın emri var; teşrif etmiyecek olursanız polisle götüreceğim.

"Dahiliye nazırı" prenses Bahire'ydi. Karısı için bu tabiri kullanınca prensin ince tebessümünde, bütün zekâsı ufak çizgilerle bir an için toplandı.

Oda kapısını garson yine vurmadan hızla açtı. Otelin kapısında duran prensin husuî otomobili o kadar mükellefti ki içinden kim çıkarsa onu Adnan'ın odasına garson izinsiz sokacaktı. Bu sefer de odaya soktuğu adam prensin förüydü.

Demin hızla açılan kapının sesi prensin vücudile karışarak Dilâver'in kulağında ve gözlerinde o kadar yer etmişti ki, kapının ayni sesile odaya giren şoföre Dilâver ayağa kalktı. Bereketki prens te kalkmıştı; çünkü gideceklerdi; şoför Adnan'ın eşyasını almağa geliyordu .

Adnan:

— Ne eşyamız olacak? Bir bohça, bir çanta!

Dedi. Birdenbire sevindi. Romanından demin yırttığı faslın adına hayatından mevzu bulmuştu. Kendini yazacaktı. Milletin önüne Harbi Umumiden bir bohça, bir çanta ile çıkacaktı. Kendi namusuna gözleri doldu.

Dilâver'in sarı suratının önünde acı acı parlıyan otomobile Adnan prensten evvel' binerken Dilâver'in cehresini çocuklaştıran kaba bir merhametle çenesini okşadı :

— Bir gün sana geleyim de iyi bir hasbihal edelim. Yine eski evdesin değil mi?

Dilâver'in kira evinde oturmadığını Adnan prensin köşküne giderken unutuyordu.

Dilâver mersiyeli sesle cevap verdi:

— Evet, aşı boyalı, cumbalı ev.

Otomobil, kıçında dumandan bir kuyrukla uçtu.

Düşen Adnan'ı Dilâver bir pehlivanın kollarındaki kavislerle kaldıramamıştı. Ömrünün sonuna kadar hikâye edeceği bir faziletin fırsatını onun elinden bu husuî otomobil kapmış, kaçıyordu. Otomobilin arkasından bakakaldı.

Arkası var

Bir çocuk boğuldu

Çanakkale, (TAN) — Çanakkalede Hastabayırında oturan fotoğrafçı Hasanın 14 yaşındaki oğlu Hüseyin, gece Su iskelesinden denize girmek istemiştir. Fakat, tepe aşağı dalış yaparken hızla kuma saplanmıştır. Çocuğun sudan çıkmadığını görenler yetişerek Hüseyini saplandığı yerden çıkarmışlardır. Hüseyin, evvelâ evine, ertesi gün de hastaneye kaldırılmışsa da birdenbire ağırlaşmış ve kafa tasının dahilen parçalanması neticesinde ölmüştür.

No. 2

— Yazan : Kadircan Kaflı —

Akdenizin ve Karadenizin her bucağını bir gök gürültüsü gibi dolduran ve titreten Türk Leventleri şimdi de bu zaferlerini haykırıyorlardı

Bu konuşmalar uzadıkça uzuyor, Türk denizcilerinin eşsiz zaferleri anlatılmakla bitmiyordu.

Bir aralık baş kasaranın korkuluğuna dayanarak ileriye bakan Çil Ali geminin provasına doğru seslendi:

— Hey, Dertli? Usanmadın mı engine bakmaktan? Vardiyalar gibi, bir av aradığını hiç sanmam. Çünkü pek dalgınsın!

Onun yanındakilerden biri söze karıştı:

— Savaş olmayınca hep dalgındır o... Yine sarı kızı düşünüyordu.

— Düşünmekten ne çıkar? Elbet ona bir başka sarı kız buluruz.

Bu sözleri arkadaşına cevap olsun diye söylemişti.

Sonra yine provada, mahmuzun orta yerine bacaklarını sarkıtarak oturmuş olan levende döndü:

— Dertli!.. Buraya gel, bize saz çal...

Oturanlardan birkaçı kalkmıştı:

— Getirin onu buraya... Çoktandır hasret kaldık...

Dertli hiç oralarda değildi.

Bunun üzerine iki levent başkasaranın korkuluklarına çıkarak baş direkle mahmuzun ucu arasına gerilmiş olan kalın urganlara sıçradılar. Aşağı doğru bir maymun çevikliğile kaydılar ve Dertlinin ardında ayaklarının üstünde doğrudlular:

— Haydi yukarı gel!

Diyerek Dertliyi kollarından tuttular. Bir top gibi havaya kaldırdılar. Prova toplarının dibinden başkasaraya uzattılar.

Dertli bağırıyordu:

— Ben giderim... Bırakın yahu!..

Dertli Hasan yirmi bir yaşında ince bir delikanlıydı. Süzgün bir yüzü vardı. Ağzının üstünde henüz uzun ve gür olmıyan bıyıklarını diğer leventler gibi büküp kaldırmamış, rast gele bırakmıştı.

— Saz nerede?.. Getirin Dertlinin sazını...

Dertlinin sazı ezeldenberi Anadoluda ve Orta Asyada Türkün çaldığı Kubuzdu. Buna daha sonra Cura adı verilmiş ve eski adını artık anan kalmamıştı.

Dertli Hasanın sazı geldi.

Biraz rönce oraya gelmeye nazlanan delikanlı, şimdi sazını hevesle ele almıştı.

— Ne istersiniz?..

Diye sordu.

— Ne dilersen çal...

Dertli Hasan hem çalıyor, hem söylüyordu:

"Murat Reisin gemileri seksen direkli,
İçinde tayfalar, ağalar aslan yürekli..."

Diğer leventler de ufukların veya dağların aradından akseden top gürültüleri gibi gür ve uğultulu seslerile Dertliye katılmışlardı:

"Enginlerden bir kuş kondu aman serene,
Beş Mısır hazinesi verem karayı görene...
Murat Reisin gemileri çamdır dayanmaz,
İçinde tayfalar, ağalar uyar, uyanmaz..."

O zamanlarda saz şairleri sazlarını boyunlarına, kılıçlarile palalarını da bellerine asarak hudut boylarına giderler; hem döğüşür, hem de gördükleri hakkında türkü yazıp besteliyerek bunları sonsuzluğa armağan ederlerdi.

Cezayirde de bu saz şairlerinden pek çoğu toplanmış, pek çok türküler yapmışlardı.

Dertli bu türkülerden birini bitiriyor, diğerine geçiyordu:

"Yine büktük Ispanyanın belini,
On dört beyzadeyle aldık malını...
Hani kapatırdın Mısır yolunu,
Hele ettiklerin bilmiş ol senin..."

Şimdi leventler Akdeniz türkülerinin en meşhur ve en coşkununa geçmişlerdi:

"Deniz üstünde yürürüz,
Düşmanı arar buluruz.
Ocümüz komaz alırız,
Bize Hayrettinli derler..."

Akdenizin ve Karadenizin her bucağını bir gökgürültüsü gibi dolduran ve titreten Türk leventleri şimdi de oradaki zaferlerini Atlas ve Okyanusun enginlerine, İskoçya dağlarına ve Irlanda ovalarına doğru haykırıyorlardı.

Recep Reis bunları gurur ve sevinç ile seyrediyordu.

Enginlerden bir kuş kondu aman, serene,
Beş Mısır haznesi verem karayı görene...

Çünkü o, bu uzun yolculuk sırasında hiçbir av yakalamadıkları halde leventlerin canlarının sıkılmış olmadığını görüyordu.

Güneş ufuka yaklaşıyordu.

Ertesi sabaha kadar İrlandanın garp kıyılarını geçmiş olacaklardı. Recep Reis oralarda artık bu kesatlığın devam etmiyeceğini umuyordu.

Son şarkıdan sonra hepsinin de gözlerinde Barbarosların ve Turgutların eşsiz zaferleri canlanıyordu.

Bir iki dakika için herkes susmuştu.

Bu aralık leventlerden biri:

— Dertli Hasan biraz da kendi türküsünü çalsın!

Dedi.

— Çalsın!

— İsteriz...

— Sarı kızı çal...

Dertli Hasanın gözlerinden ayrılmıyan aşk hatırası şimdi sanki canlanmıştı. Şimdi onun elindeki üç telli saz değil, kalbi inliyor gibiydi:

Ayrılık derdini hiç avutmazam,
Bin güzel verseler, canım sarı kız..
Canımdan geçsem de hiç unutmazam,
Sanki bir alevdir kanım sarı kız...

Başını curasının üstüne eğmiş, gözlerini yummuş, yavaş yavaş sallanarak parmaklarını tellerin üzerinde titretiyordu.

Ne zamandanberi sinsi sinsi bir kenarda oturan sarışın,kırmızı yüzlü, uzun boylu bir levent, türkü arasında bir İngiliz lehçesile ortaya bir lâf attı:

— Buralardaki kızların çoğu sarıdır. Reisin yerinde olsam yakın kıyılardaki köylere bir baskın yapar, Dertlinin derdine derman verirdim.

Bu Sarı Ömerdi. Otuz yaşlarında vardı. Üç yıl önce Türklere esir düşmüş, müslüman olunca azat edilerek levent yazılmıştı. Zaten Türkler bu yabancı sularda dolaşırken burala rın dillerini, yollarını, âdetlerini bilen böyle adamlara muhtaç olduklarını unutmazlardı. Fakat bu adamların hemen hemen hepsi de sahiden Türkleri sevdiklerinden değil, onların aralarında bulunarak az zamanda zengin olmak için dinlerini bırakırlardı.

Sarı Ömer de leventler arasında paraya düşkünlüğile,korkulu yerlere pek o kadar sokulmamasile tanımıştı. Hele insafsızlığı göze batacak kadardı. Fakat bunu ancak kürekçilere karşı gösterebilirdi. Bunun için kavganın en sıkı zamanlarında, hele kovalama sırasında elinde kırbaçla kürekçilerin aralarında dolaşır, biraz yavaşlıyanları sırtlarından ve kollarından kan fışkırıncıya kadar kırbaçlardı.

O gemide kürekçiler bir gün zincirlerini kırıp ta serbest olurlarsa ilk işleri hiç şüphesiz Sarı Ömeri paralamak olurdu.

Leventler arasında Sarı Ömer gibi İngiliz, yahut Danimarkalı, İsveçli, hattâ İtalyan, İspanyol iken müslüman olanlar da vardı.

[Arkası var]

Güzel San'atler birliğinin resim şubesi, dün 20 inci sergisini açtı

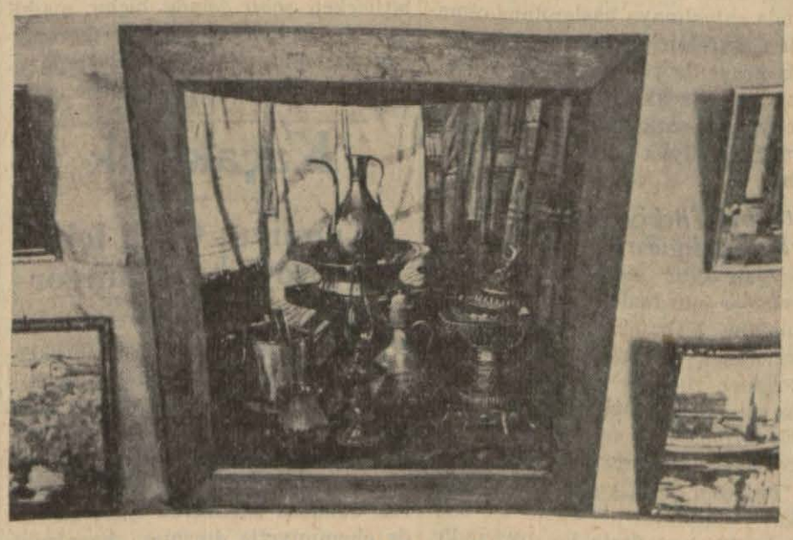

Resim sergisinde büyük muvaffakıyet kazanan tablolardan biri

Güzel Sanatlar Birliğinin resim şubesi, dün 20 nci sergisini Galatasaray lisesinde saat 16 da açmıştır. Sergi, yetişen kudretleri tanıtmak, yetişecek istidatları teşvik ve himaye etmek maksadını gözetmiştir. Sergide akademi direktörü merhum Namık İsmail için bir köşe ayrılmıştır. Teşhir edilen eserler 127 parçadır. Bunlar arasında bilhassa Ali H. Sözer, Ayetullah Sumer, Halit Doral, İbrahim Çallı, Nazmi Ziya Güran, ve Saadet Utkanın eserleri çok takdir edilmiştir. Sergi, bugünden itibaren halka açık bulundurulacaktır.

Gümrük komisyoncularının imtihanı

Gümrük komisyoncularından ikinci partinin imtihanı dün öğleden evvel yapılmıştır. Sirkeci gümrüğü direktörünün nezaretinde yapılan bu imtihana 40 komisyoncu iştirak etmiştir.

Dert ortağı

Onunla evlenmeyiniz

Ankaradan C. S. imzasile:

6 senedenberi sanatkâr bir gençle sevişiyoruz. Onun yaşı 25, benim 19 dur. Çok kıskanç ve biribirimize nispet etmekten pek hoşlanırız. O çok havaî bir gençtir. Önüne gelen her kadın ve kızla konuşur. Gözümle gördüm. Sevdiğim kadar sevildiğimi bildiğim halde gene şüpheleniyorum. Acaba ilerde evlendiğimiz zaman beni aldatıp başkasiyle alâkadar olur mu? İşte beni en fazla düşündüren bu noktadır. Bu gençle evlensem mes'ut olur muyum? Siz ne dersiniz?„

Daha şimdiden aranızda nispet vermek gibi oyunlar başladığına göre, biribirinizi sıkıyorsunuz. Yarın, evlendiğiniz zaman, her gün bu gibi hallere nasıl tahammül edeceksiniz? Muhakkak ki çok geçimsiz bir aile olacaksınız, ve her gün kavga edeceksiniz. Biribirinizi sevmenize gelince, biribirinizden uzak olduğunuz müddetçe size kuvvetli bir his görünebilir. Fakat gündelik hayatın küçük teferrüatları, sizde iki taraflı olan inatçılıkla birleşince, bu his, kine tahavvül edecektir. Siz, bu işten vazgeçiniz.

*

Çok naz âşık usandırır

Ankaradan S. Ö. A. imzasiyle:

"1,5 senedenberi 25 yaşlarında gayet güzel bir gençle sevişiyorum. Şimdiye kadar hiç ayrılmamıştık. Bu sene işleri dolayısiyle onu Fransanın merkezine gönderdiler. Orada 5 ay kalacak. O gündenberi gözlerim bir dakika durmadı, hep ağlıyorum. O gideli tam bir ay oldu. Bu zaman zarfında 2 kilo kaybettim. Acaba onu nasıl unutayım?

Ondan aldığım son mektubunda; 3 ay daha kalacağını yazıyor, ve şöyle bitiriyor:

"Seni çok göreceğim geldi. Eğer istersen 15 gün izinim var. Bu zamanı beraber geçirelim. Telgraflabildir, ben de tayyare ile hareket edeyim.„

Onu sevdiğimi söylemeyi ve yanıma çağırmayı gururuma yediremiyorum. Nasıl yapayım ki kendi isteğile gelsin?

Sevdiğimi hiç belli etmek istemiyorum. Bu sene orta mektebi bitirdim, liseye devam etmek istemiyorum. Fakat ailemin buna razı olmıyacağını çok iyi biliyorum. Annem ve babam çok müteassıp olduğu için evlenmek meselesinden bahsedemem. Hem yaşım 17 olduğundan kanun da müsaade etmez. Böyle bir gençle sevişiğimi anneme nasıl açayım?„

Sizin halledilecek iki meseleniz var, onları şu şekilde halletmenizi tavsiye ederiz:

1 — Sizi seven ve sizin sevdiğiniz bu gence, tatilini burada geçirmek için mektup yazarsınız. Çünkü çok nazın âşık usandıracağını unutmayınız.

2 — Buraya gelince, resmen müracaat ederek sizi annenizden ve babanızdan istesin. Şimdilik nişanlanırsınız, sonra evlenirsiniz. Lise tahsilinizi nişanlı olduğunuz müddetçe ikmal edersiniz.

*

Bu, belediyenin işidir

S. N. imzasiyle:

1 — Abidenin 4 köşesinde, yerde "1339„ tarihi vardır; ecnebilere hiçbir şey ifade etmiyen bu rakamın "1923„ olarak tashihi münasip olmaz mı acaba?

2 — Abidenin Camlıköşke giden yolu ne vakittenberi kabarmış ve kırılmıştır; çok kişinin ayağına takılıyor. Tamiri mümkün değil mi?

3 — Heykellere kuşlar pisliyor, temizlemek için yağmur mu beklemek lâzım?

1339 tarihini bırakmak lâzımdır. Çünkü o zaman bu tarih kullanılıyordu. Filhakika 1923 tarihini ilâve etmek kabildir ve faydalıdır.

Diğer iki nokta hakkında hakkımız var. Fakat elden ne gelir? Koskoca bir belediye var. Bu onun işidir.

*

Ne iş yapabilirim?

"Elimde 5000 lira kadar param var. Sanatım yoktur ve ticarette de bulunmamışımdır. 57 yaşındayım, sıhhatim yerindedir, gailem ve aylık masrafım pek çoktur, namus dairesinde ne iş yapabilirim?

Her iş namusludur ve yapabilirsiniz. Fakat yaşınız itibariyle bir memuriyet alamazsınız. Ticaret işleriyle de alâkadar olmadığınızı söylüyorsunuz, demek ticaret de yapamazsınız. Bizce yapılacak şey şudur. Kendisine itimat ettiğiniz ve tanıdığınız bir esnafla alâkadar olunuz, onun işini tetkik ediniz. Aklınız yatarsa, onunla ortaklaşa, fakat bir avukat vasıtasiyle, sermayenizi emin bir şekilde işe koymak şartiyle, çalışabilirsiniz. Kabiliyetleri, bilgileri olan fakat, sermayeleri olmıyan birçok vatandaşlar var. Sizin ise sermayeniz var. Birleşiniz. Muvaffak olursunuz. İnsan, isterse, her yaşta bir iş öğrenebilir.

ÇANAKKALEYE AİT
ASKERLİK HİKAYELERİ:

Dördüncü lağımcı neferi

Çanakkale harbinin yalnız yerüstü, hava içi, denizaltı değil yeraltında da muharebelerin başladığı günlerinde idi. Ingilizler maden mıntakalarında yetişmiş usta lâğımcı neferlerinden teşkil ettikleri müfrezelerle bizim siperlerin altlarına geliyorlar, tonlarla dinamit koyarak büyük siper parçalarını havaya uçuruyorlardı. Ayni şeyi biz de yapıyorduk, fakat ne çare ki, dinamit az, usta madenci bulmak güç. Bizimkiler çok defa yeraltında düşman lâğımına tesadüf ediyorlar, müteakiben canlarını dişlerine alarak Ingilizlerin öte tarafımıza yerleştirdikleri dinamit sandıklarını beri taraftan boşaltıp gerilere naklediyorlar, yeraltının bu korkunç dehlizlerinde bazen burun buruna gelerek tabanca hattâ hançer ve kasaturalara sarıldıkları da çok oluyordu.

Hülâsa yukarıdaki çetin savaşa, bir de yeraltında ayni derecede çetin ve hattâ daha korkunç savaş katılmıştı. Bunu gören ordu kumandanlığı gûya bizi takviye için genç çocuklardan mürekkep tek bir Alman istihkâm bölüğü getirtmiş, fakat muharebenin bu derece âmansızına ve hele silâhlar ve vasıtalar arasında bu kadar büyük farklar varken savaşmaya alışmamış olan bu çocuklar hastalanmışlar, korkudan ötleri patlamış ve hattâ çok defa bunları girdikleri bizim lâğım dehlizlerinden çıkarıp geri götürmek bile bize büyük bir dert olmuştu. Nihayet akla Türkiyede de maden mıntakası bulunduğu ve buralarda da yetişmiş Türk çocukları olacağı düşünüldü, her taraftan madenci arandı, bulundu ve fedakâr, cefakeş Türk istihkâm bölüklerine verildi. Bize de bunlardan dört tane gelmişti. Bunlar bölükte gözbebeği gibi sakınılıyor ve en çok uzun lâğım işleri bunların nezareti altında yapılıyordu.

Sakman göze çöp batar derler, Ahmet adındaki ilk nefer bizim bir lâğımda çalışırken bunun altında patlıyan bir Ingiliz lâğımile havaya uçtu, içimizden ayrıldı, Hepimiz çok acıdık.

Ikinci nefer İngilizlerle yeraltında bir karşılaşmada iki hasmını tabanca ile yere serdikten sonra Ingilizler tarafından atılan bir el bombasile bu korkunç dehlizde param parça edildi, oraya da artık kimse varamadı ve Durmuşun yüzünü bir daha gören olmadı. (hoş görülebilecek bir yüz kaldı mıydi? Bu da malûm değil a).

Üçüncü nefer yerüstünde öldü ama, onun da âkibeti pek feci oldu. Tam dehlizin kapısından çıkarken bu rayı bellemiş olan Ingiliz kara torpillerinden birinin tam isabetile ortadan kayboldu. O derecede ki, beş on dakika sonra oraya koşup gelen dördüncü arkadaşı Hüsnü etlerinden bir parça bile bulamadı. Hüsnü ortadan sır olmuştu. Nihayet bize kala kala bir dördüncü lâğım neferi, Bartınli Ramazan kalmıştı.

Yârabbi, ne üşenmez, yorulmaz, gözü yılmaz çocuktu o Ramazan. Bir taraftan ölümün kendisi için muhakkak ve mukadder olduğunu bilirdi. Üç evvelki arkadaşı gözünün önünde idi. Ikide bir hiç fütur getirmeden,

— Bizim de günler nasıl olsa sayılıdır derdi.

Öte yandan da ölen diğer üç arkadaşının postalarını da ayrı ayrı yerlerde çalıştırmak için koşmadığı siper parçası kalmazdı. Lâğımlar tabiatile düşmana yakın siper kısımların da yapılıyordu. Ve her kazma vurduk ça bir ses çıkardığı için İngilizler bunların yerini bilir ve hattâ haritalarını da yaparlardı. O halde yeraltından buraları aşmak için çalışırken yer üstünde de torpil, bomba, el bombası, hülâsa dik mahrekli silâhlarla bu lâğımların kapılarının önünü yakar kavururdu. Bütün bu kavrulan yerlerin hepsinde Ramazan, o kıyı çocuklarına mahsus çevikliğile hazır ve nazır bulunur, günlerce, haftalarca gözünü kırpmadan cehennemi andıran bu yerlerde dolaşıp dururdu. Bütün bu müddet zarfında ölmedi ve nihayet bir gün Ramazanın hiç aklına gelmedik bir iş oldu, lğıma doğru siperden giderken serseri bir kurşun sağ kalçasını deldi, bacak kemiğini kırdı onu yere serdi. Yürümiyordu iş te göremezdi, onu sedyeye yatırdılar, bölük karargâhına getirdiler olanı biteni bize haber verdiler. Biz, bu dördüncünün olsun ölmediğine sevinirken Ramazan bir kabahat işlemiş kadar mahcuptu, başı önünde âdeta yüzümüze bakamıyordu. Gözleri dolu dolu duruyordu. Yalnız sık sık kafasını sallıyor ve yüzümüze bakmıya cesaret edemeden tekrar ediyordu:

— Arkadaşlar ölürken cesetleri bile bulunmadı. Ben bu kadarcık bir yara ile onların öldüğü yerden ayrılırsam ne ayıp. Beyim ne ayıp.

M. ŞEVKİ

Veremle mücadele kongresi

Dünkü kongrede bulunanlar

Verem Mücadele Cemiyeti kongresi dün saat 15 te Cağaloğlundaki merkez binasında toplanmıştır. Kongreyi general Mehmet Ali açmış, kongre reisliğine Osman Nuri seçildikten sonra umumî kâtip Tevfik İsmail tarafından mesai raporu okunmuştur. Raporda yıllık mesai, istatistik meseleleri, eski ve yeni sene bütçeleri etrafında icap eden izahat verilmiştir.

Kongre, nizamnameye göre, her iki senede bir merkezi umumiden çekilen üçte bir azanın yerine yenilerini seçmiştir. Yeni seçilen dokuz kişi şunlardır:

Dr. Orhan Tahsin, Reşit, Necmettin, Avukat Şakir, Nuri, Doktor Emin, Hasan Rıza, Nâzım, Hamdi, Fuat İbrahim, İzzet.

Dün geceki mehtap âlemi

Adaları güzelleştirme cemiyeti tarafından tertip edilen mehtap âlemi, dün gece yapılmıştır. Akayın bir vapuru donanmış olarak saat 10 da Büyükadadan kalkmış, diğer adalara uğrıyarak Marmaraya açılmıştır. Vapuru motörler takip etmiştir. Kısa bir gezintiden sonra Boğaziçine gelinmiş, gece geç vakit adalara dönülmüştür.

Staja alınan ihtiyat subaylar

Kırk beş günlük staja tâbi tutulan 1913 - 1926 doğumlu ihtiyat subaylar dün ait oldukları veya misafiri bulundukları şubelere müracaat ederek kapalı zarflar içinde emirlerini almışlardır. İstanbuldaki ihtiyat subaylar, hemen civar kıt'alara tayin edilmişlerdir.

Her iki senede bir tekrarlanacak olan bu staja, bu yıl yalnız hükûmet memurları çağrılmışlardır.

EKONOMİ

Fındıklarımız

Yeni mahsulün iyi olacağı anlaşılıyor

Yeni yılın fındık rekoltesi 1 milyon kantar (300 bin çuval iç fındık) olarak hesaplanmıştır. Fındık mahsulü, umumiyetle bir sene iyi, bir sene fenadır. Geçen yıl mahsul iyi olduğu halde, içinde bulunduğumuz yılın mahsulü de bereketlidir. Fiyatlar 44 kuruş fob, 49 - 50 kuruş ciftir. Gelen haberlere göre, İtalya ve İspanyada da mahsul vaziyeti iyidir. İspanya karışıklıklarının piyasaya tesiri ihtimal dahilinde görülmektedir. Ancak, mahsulün yüzde 65 ini çeken Almanya kontrol dairesi yüksek fiyatlar tayin etmediği için, tacirlerimizin büyük ümitlere kapılmaması icap eder.

Fındık tüccar ve müstahsillerimizin nazarı dikkate almaları icap eden daha bir iki mühim mesele vardır. Bu meselelerden birincisi, fındık mahsulümüzü ancak marta kadar satabileceğimizdir. Ondan sonra, birçok sebepler icabı Avrupa mal çekmediğinden fiatların düşmesi ihtimali vardır. Malın fazla spekülâsyon yapmıyarak makul fiatlara satılmasını zarurî kılan sebeplerden diğeri de mahsulü vaktinde piyasaya arzetmek mecburiyetinde oluşumuzdur. Çünkü, İspanyol fındıkları üç sene dayanabildiği halde, bizimkiler daha az mukavemetlidir.

Diğer taraftan fındık piyasamızla yalnız Almanyanın alâkadar olması da şayanı dikkattir. Binaenaleyh Almanyadaki kuvvei iştiraiyeyi nazarı dikkate almak mecburiyeti vardır. Bilhassa Alman fiatları kontrol dairesinin aykırı bulabileceği fiatları istememek, müstahsil ve tüccarlarımızın en evvel düşünmeleri icap eden zaruretlerden biridir.

Almanyadan başka diğer memleketlerin ve bilhassa Amerikanın İspanyol malı alması, bizi daima itidale sevketmelidir. Bu sene, Almanya fazla miktarda kakao ithalinin menedilmiş olmasının da fındık piyasasına tesir etmesi mümkün ve muhtemeldir.

Bu sene İtalyada da mahsul bereketlidir. Binaenaleyh, Türk tüccar ve müstahsillerinin makul görülen fiatlar dahilinde alıcıların ihtiyaç ve düşüncelerini gözönünde tutarak hareket etmeleri, en makul bir hareket sayılabilir.

Çorap meselesi

Çürük iplik kullanılmasının sebepleri nelerdir?

Çorapların ekseriyetle çürük iplik kullanılarak yapıldığı hakkında ticaret odasına bir şikâyet yapılmıştır. Oda, alâkadar sanayi erbabile temas ederek bu şikâyeti tetkik etmiş ve İktisat Vekâletine takdim edilmek üzere rapor hazırlamıştır.

Çorapçılar, çorapların çürük olmasını en ziyade iyi sebebe atfetmektedirler:

1 — İktisadî buhran her şeyi ucuza mal etmek zaruretini doğurmuştur. Buna ilâve olarak rekabetin her nev'i karşısında, fabrika sahipleri her şeyden evvel imalâtın maliyet fiatini kabil olduğu kadar azaltmak iztırarında kalıyorlar. Ucuzla iyi, bir arada bağdaşamaz.Bunun neticesi olarak çoraplar iyi cins iplikten yapılamıyor. Çok eski olmıyan bir mazide iyi bir erkek çorabı 70-80 kuruşa satılıyordu. Bugün iptidaî madde fiatleri pek az ucuzladığı halde, "iyi,, diye satılan bir çorabı en fazla 35-40 kuruşa vermek mecburiyeti karşısında yız. Bunun için çorapların kalitesi tabiatile düşkün oluyor.

2 — Ticaret anlaşmaları ve klering sanâyi erbabını müşkülâta düşürmektedir. Bir çorap, makinesine, desenine, örgüsüne, rengine ve tevine göre muhtelif cins ipliğe mühtaçtır. Bunlar da ancak muayyen yerlerden tedarik edilebilir.

Halbuki biz,iptidaî maddemizi istediğimiz ve muhtaç olduğumuz yerden değil, ancak imkân bulabildiğimiz yerlerden tedarike mecburuz. Bunun zarurî neticesi, imkânsızlığı vaziyetile telif etmek oluyor.

Çorapçılara nazaran bu şerait dahilinde iyi ve uçuz çorap şimdilik bir hayaldir .

Arttırma ve eksiltme muhtırası

3 Ağustos Pazartesi

Millî müdafaa satın alma komisyonunda 15 bin çift yemeni.

İnhisarlar levazım ve mübayaat şubesinde 60 bin metre düz beyaz kanaviçe eksiltmesi,

İstanbul belediyesi daimî encümeninde Floryadaki dükkânların kiralanması,

İnhisar levazım ve mübayaat şubesinde 1500 kilo bergamut esansı ve 150 kilo kinin eksiltmesi.

Türk Hava Kurumu İzmir şubesinde İzmir Kültür Park paraşüt kulesi inşası,

Çatalca Tüm satınalma komisyonunda Çatalca için 10925, Hadımköy için 9500, Çerkesköyü için 9500 kilo koyun eti eksiltmesi, İstanbul Levazım âmirliği satınalma komisyonunda İstanbul M. M. V. kimyahanesi için 34 kalem malzeme ile elektrik tesisatı eksiltmesi,

Ankara belediye encümeninde Ankara bahçeleri için gül, leylâk, yasemin, ıhlamur, iğde ve küçük çam fidanları ve çiçek tohum ve soğanları eksiltmesi.

4 Ağustos Salı

İstanbul Levazım [illegible]nde 117500 kilo meşe kömürü, 93 ton sade yağı eksiltmesi.

İstanbul Levazım âmirliği satınalma komisyonunda Niğde garnizonu için 200 ton sömikok maden kömürü.

Askerî fabrikalar umum müdürlüğü satınalma komisyonunda Bakırköy barut fabrikasında bulunan 100 ton bisülfat satışı, Salıpazarı askerî fabrikalar yollamasında 120 bin torba çimento satışı, Tophane askerî fırınında mevcut 1400 kilo sönmüş kömür ile 800 kömür kazıntı ve kırıntı satışı,

İstanbul Kamutanlığı satınalma komisyonunda nakliye taburunda bulunan 222 çift köhne fotin satışı.

5 Ağustos Çarşamba

Askerî fabrikalar satınalma komisyonunda Kırıkkale inşaatı, İstanbul vilâyet muhasebe müdürlüğünde 20 bin adet türkçe hutbe kitabı bastırması.

6 Ağustos Perşembe

Çanakkale Tüm satınalma komisyonunda 240 bin kilo kuru ot, Haydarpaşa Demiryolları ve limanları işletme komisyonunda 500 kilo karbon mürekkebi, 6 adet hassas oturak terazi, ve muhtelif cins dirhemler, bir adet soğuk demir destere tezgâhı, hırdavat malzemesi, muhtelif şekilde eğe eksiltmesi.

7 Ağustos Cuma

Çanakkale Tüm satınalma komisyonunda 330 bin kilo yulaf. İstanbul belediyesi daimî encümeninde 209900 litre benzin eksiltmesi

8 Ağustos Cumartesi

Çanakkale Tüm satınalma komisyonunda 320 bin kilo yulaf

10 Ağustos Pazartesi

Cibalide eski Gül camii yeni Küçük Mustafa Paşa mahallesinde eski Fener yeni Abdülezel Paşa caddesinde 166 numaralı kârgir ev İstanbul millî emlâk müdürlüğünce satılacaktır. Millî saraylar müdürlüğünde Dolmabahçe sarayı dam ve saçak kurşunları tamiratı

Ankarada M. M. V. St. Al. komisyonunda Kayseride yaptırılacak yapılar.

Çanakkale Tüm satınalma komisyonunda 240 bin kilo kuru ot,belediye daimî encümeninde muhtelif cins kâğıt

Ankarada M. M. V. St. Al. komisyonunda 64650 adet kilim eksiltmesi

Haydarpaşada Devlet Demiryolları ve Limanları işletme komisyonunda 3560 adet kuru pil, 100 adet seyyar telgraf makinesi pili, 155 adet demir levha, 10 adet yuvarlak zımpara taşı, 4000 kilo üstüpü, 13500 adet Marsilya kiremidi.

Üniversite arttırma ve eksiltme komisyonunda Tıp Fakültesi için gliserin, asitfinik ve formol eksiltmesi.

İstanbul vilâyeti nafıa müdürlüğünde Üniversite hayvanat ve nebatat enstitülerine ait mobilye eksiltmesi.

İstanbul Belediyesi daimî encümeninde Karaağaç müessesatında çengel tesisatı ve belediye matbaası için mücellit levazımı eksiltmesi. İstanbul jandarma satınalma komisyonunda 10 bin kabara çivisi eksiltmesi.

İstanbul gümrükleri satış işleri müdürlüğünde satılacak 317039 kilo şeker arttırması.

11 Ağustos Salı

Nafıa vekâleti Demiryollar inşaat dairesinde Aydın demiryolu için balast ihzar ve nakliyesi.

İzmitte Tümen satınalma komisyonunda 417,700 kilo yulaf eksiltmesi.

BORSA

1 AGUSTOS CUMARTESİ

Paralar

	Alış	Satış
Sterlin	628,—	632,—
1 Dolar	122,—	126,—
20 İsviçre fr.	815,—	820,—
20 Belçika fr	80,—	84,—
20 Drahmi	21,—	23,—
20 Çek kuron	85,—	94,—
20 Ley	13,—	16,—
20 Dinar	49,—	53,—
Fransız fr.	163,—	168,—
Liret vesikalı	190,—	196,—
Florin	82,—	84,—
Avusturya şilin	22,—	24,—
Mark	28,—	30,—
Zloti	20,—	23,—
Pengo	22,—	24,—
Leva	22,—	25,—
Yen	32,—	34,—
İsveç kuronu	31,—	33,—
Altın	969,—	971,—
Banknot	243,—	244,—

Çekler

Londra üzerine		631.25
Parsi üzerine		12,05,50
1 Dolar	123,—	125,—
Liret		10,09
		4,71,63
Cenevre		2,43,40
Sofia		63,46,50
[illegible]		1,16,90
Çekoslovak		19,22,60
Avusturya		4,16,17
Mark		1,97,53
İsveç kuronu		3,07,60
İspanya pezeta		5,87,45

Esham

İş Bankası Mü	85,—
" N	9,90
" Hamiline	9,90
Anadolu % 60	25,70
" %100	42,—
Sirkethayriye	16,—
Tramvay	18,—
Domonti Nektar	9,30
Aslan Çimento	10,40
Merkez Bankası	73,50
Osmanlı Bankası	26,—
Şark Merkez Eczane	3,70

Tahvilat

[illegible]	21,70
" " II	20,10
" " III	20,50
[illegible]	96,50
Ergani A B C	96,—
Sivas — Erzurum I	99,25
" " II	99,25

Mısır tahvilleri

1886 I	— —	—,—
1908 II	102,—	103,—
1911 III	96,—	97,—

Tahvilât

Ziraat	10,25
Anadolu I ve II	45,30
" III	47,—
Anadolu Mümessil	46,95

Türk eshami gittikçe sağlamlaşıyor

Türk eshamı piyasası dün tekrar hararetlenmiştir. Uniturk şehrimizde de 21,45 den 21,75 e çıkmıştır. Merkez Bankası eshamı 73.50 liradır. Bu eshamın bir ay evvelki kıymeti 68,50, bir sene önceki kıymeti ise 56 liradır. Bonolar, 47 lira üzerinden muamele görmektedir. Obligasyonlar 45,30 kuruştur. Borsada Türk eshamında gittikçe artan bir sağlamlık görülmektedir.

Kuş yemi isteniyor

İngiltere, Almanya ve Belçikadan kuşyemi için talepler vukubulmaktadır. Çok müsait fiatlarla vukubulan bu taleplerin karşılanabilmesi için hazırlıklar yapılmaktadır. Mahsulün kısmı azamı alivre olarak daha şimdiden satılmıştır. Kuşyemi rekoltesinin bu sene üç bin ton olacağı tahmin olunmaktadır. Bu miktar geçen seneden 500 ton fazladır.

Küçük Haberler

* **Yeni damga pulları** — Büyük kıymetli yeni damga pulları satışa çıkarıldığı için eski harflerle basılı pullar dünden itibaren tedavülden kaldırılmıştır.

* **Maliye müsteşarı dün geldi** — Maliye müsteşarı Faik, dün tayyare ile Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Şenlikler bugünkü at yarışları ile başlıyor

M. Üstündağ "İstanbul ergeç büyük bir seyyah şehri olacaktır,, diyor

İstanbulda 40 gün 40 gece namiyle tertip edilen 1936 İstanbul sezonu, bugün saat 14 te Veliefendi çayırında yapılacak olan at yarışlarile başlıyacaktır. Sezona bugün yapılması mukarrer Moda deniz yarışlarile başlanacakken Millet Meclisinin fevkalâde olarak içtima davet edilmesi hasebiyle Moda klübünün fahrî reisi İktisat Vekili Celâl Bayar şehrimize gelemiyeceği için yarışlar ve yarışı takip edecek olan suvare 9 Ağustosa bırakılmıştır. Bu itibarla sezon bugün at yarışlariyle açılmış olacak ve yedi Eylûlde nihayet bulacaktır.

Vali ve Belediye Reisi Muhittin Üstündağ, İstanbul sezonunun başlaması münasebetile bu sezonun bu sene ihtiva ettiği hususiyetler ve şehrimize turist celbi meselesi hakkında dün bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

Turizm cereyanının ehemmiyeti

"— Türizm cereyanının harp sonundanberi kazandığı ehemmiyet malûmdur. Milletleri biribirine daha yakından tanıtmak, bilhassa hars ve Güzel San'atler sahasında vücuda getirdikleri eserleri yekdiğerlerine göstererek gündelik temas ve rekabetlerin üstünde fikrî bir bağ kurmak maksadını güden bu cereyana son on beş sene zarfında yeni bir saikin ilâve edildiğini görüyoruz.

Hakikaten iktisadî müvazenelerini düzeltmek vatandaşların iş sahalarını genişleterek refahlarını artırmak istiyen bütün milletler baş vurdukları muhtelif çareler arasında türizm hareketine âdeta ehemmiyet el ile sarılmışlar, memleketlerinin güzellik lerini tarihî zenginliklerini istismara başlamışlardır. Bu suretle türizm de bir medeniyet davası olmuş, milletler bu sahada da biribirile boy ölçüşmeye kalkışmışlardır.

Bir üstünlük devri olan Atatürk devrinde biz de bu harekete uymaktan geri kalamazdık. Bu düşüncenin tesiriledir ki, İstanbul belediyesi bundan yedi sene evvel türizm şubesini vücuda getirmiş, bu suretle turizm hareketine filen bir yer veren ilk resmî teşekkül olmuştur.

İstanbul şehri turistik bir merkez olacaktır

İstanbul tarihî zenginlik bakımından kıymeti ölçülemiyecek eserlerle doludur. Bu topraklarda birkaç medeniyet biribirini takip etmiş, eserlerini bırakmışlardır. Abidelerinin haşmeti, İstanbulun simasına silinmez çizgiler çizmiştir.

Tabiî güzellikler bakımından da İstanbulumuza ancak yeni dünyanın tanınmış bir şehri zaif bir eş olarak ileri sürülüyor. İşte biz bütün bu tarihî ve tabiî varlıklara dayanarak bu güzel şehri bir türistik merkez yapmıya çalışıyor ve her sene biraz daha artan çalışmamızla bu yolda muvaffak olacağımızı söylüyoruz.Bence bugünkü hareketimizin bütün kıymet ve ehemmiyeti böyle bir davanın geniş bir mikyas üzerinde ortaya atılmış bulunmasından ve bunun etrafında çalışılmaya başlanılmış olmasından ibarettir. Gündelik endişelerimiz arasında türizm büyük bir ehemmiyet alacak ve her türlü tedbirlerimizi birçok ümitlerle bağlandığımız bu büyük cereyana göre alacağız.

"İstanbul Türkiyenin ve Yakın Şarkın yazlığıdır!,,

Seyyah celbi meselesine gelince, ilk seneler için fazla hayallere kapılmamalıdır. Yabancı ziyaretçi bilhassa eğlenmek ve dinlenmek maksadile gelenler güçlükle memnun edilir. Buna muvaffak olmak için senelerce süren bir hazırlık ve imtihan devresi geçirmek lâzımdır. Bunun içindir ki, "İstanbul Türkiyenin ve yakın şarkın yazlığıdır.., parolasile işe başlıyoruz. İlk hedefimiz iç turizmdir. İç memleketimizden gelecek vatandaşı memnun etmek onun istirahatini temin edebilmek kabiliyetini kazanmadan yabancıyı kolay kolay memnun edemeyiz. Bu yolu takip ederek kusurlarımızı örtüp eksikleri mizi tamamlıyacağız. Yollarımız, bahçelerimiz, parklarımız, otellerimiz, münakale vasıtalarımız bizleri memnun etmezse yabancıyı nasıl memnun edebilir. Noksanlarımızın ikmali ancak bütün vatandaşlarımızın bu hareketi benimsemesi ve bunun etrafında el birliği yapmasile kaimdir. Bütün vatandaşların bu büyük işte rolleri vardır. Her şeyden evvel İstanbul hemşerisine yeni bir geçim yolu bulmak gayesini kovalıyan bu harekette bütün vatandaşların yardımma mazhar olacağımızdan eminim. Ancak bu sayededir ki, şehrimize her sene biraz daha çeki düzen verip biraz daha süsler, misafirlerimizi biraz daha ağırlayabiliriz.,,

Propaganda meselesi

Muhittin Ustündağ, Istanbula yaz ayları için hangi dış memleketlerden ziyaretçi getirtilebileceği hakkında da şunları söylemiştir:

"— Biraz evvel söylediğim gibi ilk hedefimiz yakın şark memleketleri bilhassa Balkan memleketleri ve nihayet Çekoslovakyadır, Tuna yolu yavaş yavaş güzel bir seyahat yolu halini alıyor. Yazın uzun müddet şimendüfer seyahati yapılamıyor. Biz de bunları düşünerek propaganda mızı bu memleketlerde teksif eyliyoruz.

Istanbulda son zamanlarda meydana çıkarılan eski eserlerden ve Ayasofyanın müze halini alarak mozaiklerin meydana çıkarılmasından bütün dünya seyyahları için ümide düşmekle bir hata tasavvur edilemez.

Bu yılın programı

Bu seneki programda Güzel Sanatlere, spora, eğlencelere ve Balkan festivaline ayrı ayrı haftalar tahsis edilmiştir.

Olimpiyatlar spor haftamızın zengin olmasına mâni oldu. Mamafih bu haftanın haricinde olarak Ağustosun yirmisinde bir de Boğaziçini yüzerek geçme müsabakası tertip ediyoruz. Belediye, bunun için bir kupa koyuyor. Bu müsabakanın beynelmilel bir mahiyet almasına çalışacağız.

Tiyatro festivali haftasında Türk tiyatrosunun bütün tekâmül seyrini göreceğiz. En kıymetli artistlerimiz bu festivale iştirak edeceklerdir.

Taksimde açacağımız fotoğraf sergisinin iyi bir teşebbüs olduğundan eminiz. Vatanımızın en güzel parçalarını nefis fotoğraflar halinde burada göreceğiz. Bunun haricinde olarak halı sergisinin Güzel San'atler Akademisinde açılacak olan ve yarım asırlık Türk resim ve heykeltraşlığının bütün eserlerini toplıyacak olan sergiyi ve nihayet yine Taksimde açılacak olan karikatür ve mizah sergisini zikretmeliyim.

Bundan başka itfaiye günü tertip ettik. Bunda Yeniçeri devrinden itibaren bütün itfaiye teşkilâtımızın birer örnekleri görülecek ve bugünkü yangın söndürme vasıtalarımızın tekemmül derecesi tecrübelerle anlatılacaktır.

Istanbul vatandaşları İtfaiyemizin bu tezahürüne davetlidirler. Nihayet son haftayı teşkil eden Balkan festivaline komşu Balkan milletleri daha geniş ekiplerle geliyorlar.

Bizim heyet te konservatuvar müdiriyeti tarafından hazırlanıyor.

Görüyorsunuz ki, programımız çok geniş ve şümullüdür. Sözlerimi bitirirken şehir işinde hiçbir maddî menfaat beklemeden ferağatkârane çalışan muhterem arkadaşlarima teşekkür etmeyi bir borç bilirim.,,

Kaçakçılık

Kanunun tadili için bir proje hazırlanıyor

Ankara, 1 (Hususî muhabirimizden) — Gümrükler umum direktörü Mahmut Nedimin cenup vilâyetlerimizde yapmış olduğu tetkik gezisine ait hazırlıyarak bakanlığa verdiği rapor tetkik edilmiştir. Bakanlık rapor muhteviyatını gözönüne alarak bilhassa kaçakçılık işleri üzerinde ehemmiyetle durmuş, kaçakçılık kanununun tadili neticesine vararak bir kanun projesi hazırlamaya başlamıştır. Bu proje ile kaçakçıların getirdikleri sigara kâğıtlarını bizzat ihbar ederek ikramiye almalarını önlemek için kaçak sigara kâğıdı muhbirlerine verilen ikramiye miktarının tenzili cihetine gidilecek, kaçak olarak tutulan eşyanın mahallinde değil, Istanbul piyasasında satılması temin edilecek ve peşin ikramiye verilmesine dair olan kaçakçılık kanununun 61 ve 62 inci maddeleri bugünkü vaziyete göre tadil olunacaktır.

Lâyiha bir iki gün içinde hazırlanarak mütaleası alınmak üzere inhisarlar umum direktörlüğüne gönderilecektir.

Fransada endişe var!

Asilerle faşistler arasında bir anlaşma olduğu söyleniyor

Londra, 1 (TAN) — Melilâdan verilen habere göre 21 İtalyan tayyaresinden on sekizi sağ ve salim İspanyol Fasına varmışlardır.

Bu tayyarelerin şefi yüzbaşı Giliberti idaresi altındaki heyete hususî bir İtalyan kumpanyası tarafından İspanyol âsilerine malzeme vermek için para verilmiş olduğunu ilâve etmiştir.

İtalyanlar nasıl tefsir ediyorlar

Roma, 1 (A.A.) — Selâhiyettar makamlar hükûmetin Fas'a düşen İtalyan tayyareleri hakkında hiçbir malûmatı olmadığını bildirmekte ve hükûmetin bu hususta tahkikata başlanmasını emrettiğini ilâve etmektedirler.

Asiler yeni bir harekete hazırlanıyorlar

Londra, 1 (Tan) — Ispanyadan gelen haberler biribirini tutmuyor. Bir taraftan âsilerin büyük bir harbe hazırlandıkları ve Sen Sebastiyen ve Bilbao geçidinin âsilerin taarruzuna uğraması muhtemel olduğu bildirilmiş diğer taraftan Madrit hükûmeti Başvekili Giral hükûmet kuvvetlerinin vaziyetinin her tarafta iyi olduğu ve âsilerin birçok yerlerde bombardiman edildiklerini söylemiştir.

Madritin müdafaası

Madrit, 1 (A.A.) — Oviedo hâlâ âsilerin elindedir. Ve şehre hücum etmekte olan bir tabur tarafından bombardıman edilmektedir.

Birkaç gündenberi Madridin müdafaası için devam eden siddetli muharebeler devam etmektedir.

Asilerin vaziyeti

Londra, 1 (Tan) — Şimali İspanyada müşkül vaziyete düşmüş olan asiler, Bilbaoya karşı yeni bir taarruza geçerek Akdenize doğru bir mahreç elde etmek istiyorlar.

Katalonyada teşekkül etmiş olan yeni "millî hükûmet, kendisini devletlere tanıtmak istemişse de hiçbir taraftan alâka gösterilmemiştir.

Röyter Ajansının Portugal menbalarından aldığı bir habere göre Madrit üzerine yürümekte olan asi kıtalardan biri merkezden yalnız 70 kilometro uzak bulunan Elpadro köprüsabasını zaptetmiştir. İkinci bir kıta ise Madritten 30 kilometro uzak bulunmaktadır.

Fransız kabinesinin toplantısı

Paris, 1 (Tan) — Kabin bu sabah Cümhurreisi Lebrön'in Başkanlığı altında toplanmış ve bilhassa İspanyadaki vaziyeti tetkikle meşgul olmuştur.

Dahiliye nazırı Salengronun beyanatına nazaran, Fransa Ispanyol hükûmetine şimdiye kadar hiçbir müavenette bulunmadığı gibi, bundan sonra da tam bir bitaraflık muhafaza edecektir.

Yalnız, Ispanyaya gitmek istiyen Fransızlara nizamı dairesinde müsaade edilecektir.

Kabinenin bu toplantısından sonra, hariciye nazırı Delbos Mebusan Meclisinde hükûmetin dış siyaseti hakkında izahat vermiş ve neticede kabine 200 e karşı 372 reyle itimat kazanmıştır.

Kıdem tablosu

18 Vali, 23 kaymakam terfi ettirildi

Ankara, 1 (Hususî muhabirimizden) — Içbakanlık, her yıl muntazaman dahiliye memurlarına ait kıdem tablosunu bir yılda çıkarmış ve valiliklere göndermiştir. Yeni kıdem tablosuna göre bu yıl 18 vali, 1 valimuavini, 23 kaymakam, 2 mektupçu, 12 nüfus direktörü terfi ettirilmiştir.

Doğu illerinde iki yıl memuriyet verenlerle 3 takdirname alanlara bir yıl kıdem verilmiştir. Memurlar tarafından yeni kıdem vaziyetlerine yapılacak itirazlar üzerine, iç bakanlık, kıdem tablosu üzerinde tashihler icra edecektir. Itiraz etmiyenlerin kıdem vaziyetleri aynen muhafaza olunacaktır.

Gümrükler Umum Direktörü geliyor

Ankara, 1 (Hususî muhabirimizden) — Gümrükler umum direktörü Mahmut Nedim, bir ay mezuniyetle yarın Istanbula hareket edecektir.

Poliste

Kardeşini vurdu

Üsküdarda dün gece kanlı bir kavga oldu

Usküdarda Gündoğdu caddesinde oturan Hasan ile kardeşi Hüseyin, sarhoşluk yüzünden biribirlerile kavga etmişlerdir. Bu kavgada Hasan, Hüseyini bıçakla sol böğründen yaralamıştır. Hüseyinin yarası ağır olduğundan hemen hastaneye kaldırılmış, kardeş katili Hasan yakalanmıştır.

Tabanca ile yaralama

Kemeraltında kahvecilik yapan Ali Raşit, Melek sineması caddesinden geçerken sabıkalılardan küçük Ali - nin taarruzuna maruz kalmıştır. Ali, bir aralık tabancasını çekerek Raşi de üç el ateş etmiştir. Çıkan kurşunlardan biri Ali Raşidin sol bacağına isabet etmiştir. Yaralı hastaneye kal dırılmış, suçlu hakkında takibata başlanmıştır.

Bir boyacı ağır yaralandı

Kasımpaşada oturan gazinocu Ali, otomobili ile harbiye caddesinden geçerken boyacı Saide çarpmıştır. Sa - it, tehlikeli surette yaralandığından hastaneye kaldırılmış, suçlu yakalanmıştır.

Geçimsizlik yüzünden yaralamış!

Sazlıderede Çınarlı sokağında oturan ve çingene lâkabile anılan Mehmet, geçimsizlik yüzünden karısı Esma ile kavgaya tutuşmuştur. Kavga da Mehmet, eline geçirdiği bir bıçakla karısını vücudünün muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralamıştır. Kadın, hastaneye kaldırılmış suçlu bıçağile yakalanmıştır.

Dolandırıcılardanbiri daha tutuldu

Mavnacılar cemiyeti eski reisi Yakubu dolandıranlardan Fehmi, Rizede yakalanmış, çalınan 1900 liranın bir kısmı üzerinde çıkmıştır. İstanbul emniyet direktörlüğü, suçlunun getirtilmesi için Rize emniyet direktörlüğüne müracaat etmiştir.

Kızgın demiri götürürken

Şirketihayriyenin Hasköydeki fab rikasında çalışan Şerafeddin, kızgın demiri kıskaçla götürürken önündeki önlük ateş almış ve alev elbisesine sirayet etmiştir. Şerafeddin, ateş söndürülünceye kadar vücudunun muhtelif yerlerinden yanmıştır. Ya - ralı hastaneye kaldırılmıştır.

Yolcu salonu projesi

Liman idaresi tarafından yaptırılacak olan yeni yolcu salonunun projesi, tasdik edilmek üzere vekâlete gönderilmiştir. Proje tasdikten çıkar çıkmaz inşaata başlanacaktır.

Yeni salon, her türlü modern tesisatı haiz olacak ve süratle ikmal edilecektir.

İzmir sergisine iştirak edecek firmalar 15 i buldu

İzmir bir Eylûl beynelmilel sergisine iştirak için İstanbul sanayi firmalarından müracaat edenler on beşi bulmuştur. Müracaatların sonu alındıktan sonra, iştirak etmiyen sanayi şubelerinin grup halinde temsili için ticaret ve sanayi odası tarafından tertibat alınacaktır.

Afyon alımı için

Ziraat Bankası ile uyuşturucu maddeler inhisarı arasında, köylüden bir senenin mahsulünü toplamak mevzuu üzerinde bir anlaşma yapılmıştır. Bu anlaşmanın tatbikatı etrafındaki formüller hazırlanmaktadır. mübayaata bir ay içinde başlanacaktır.

YENİ NEŞRİYAT

Avcılık ve Balıkçılık

Ayda bir kere intişar etmekte olan Avcılık ve Balıkçılık mecmuasının dördüncü nushası da çıkmıştır. Yurdumuzda ilk defa olarak çıkarılmakta ve pek büyük fedakârlıklar mahsulü olan bu mecmuayı tavsiye ederiz.

Üsküdar İcra Memurluğundan : Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer olan oda takımı ve piyano ve sair eşya 7-8-936 t. ne müsadif cuma günü saat 10 dan 12 ye kadar Kadıköyünde Halit ağa sokağında 26-1 No. lu apartıman önünde satılacağından talip olanların yövmi mezkûrda mahallinde hazır bulunacak memura müracaat eylemeleri ilân olunur. (24736)

RESMİ İLÂNLAR TÜRK LİMİTED ŞİRKETİ ANKARA MÜMESSİLLİĞİ.

RESMİ İLÂNLAR TÜRK LİMİTED ŞİRKETİNDEN :

Şirketimizin Ankara Mümessilliğine Bilâl Akba tayin olunmuştur. Ankara'da Devairden para ahzü kabzi, Şirket namına temas ve müzakerede bulunmak selâhiyeti yalnız mumaileyhe tevdi edilmiştir. Keyfiyet bil'umum Resmî Devairin nazarı dikkatine vaz olunur.

Usküdar icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayi mahcuz ve satılması mukarrer Karyola, Sandalye ve yataklar ve sair 11-8-936 salı günü saat 15 te Yakacıkta çarşı içinde satılacağından talip olanların mahallinde hazır bulunacak icra satış memuruna müracaatları ilân olunur. (24744)

Deniz Yolları
İŞLETMESİ
Acenteleri: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel. 22740
imroz postası
Bu günkü İmroz yolu postası yapılmıyacaktır. (4378)

Sultanahmet Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden : Mediha, Halidun, Kemal, Ragıb ve Bedia ile Haluk namına velesi ve pederi Sadettinin şayian ve müştereken mutasarrıf oldukları Istanbulda Bayazıtta eski Soğan ağa ve yeni Tavşan taşı mahallesinin eski Imam camii ve yeni Küçük Haydar sokağında 688 ada ve 9 parsel ve 5 Taj No. lu arsa ile Istanbulda Bayazıtta eski Soğan ağa ve yeni Tavşan taşı mahallesinin eski Soğan ağa ve yeni Turanlı sokağında eski 24 ve yeni 46 ve 688 ada 10 parsel No.lu hanenin şuyularının izalesi suretile satılamsına karar verilerek müzayedeye konulmuştur. Muhammen kıymetleri arsanın 500 ve evin 7500 liradır. Birinci açık arttırması 3-9-936 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 de icra kılınacaktır. Muhammen kıymetlerin yüzde 75 şini bulduğu taktirde kat'i ihaleleri yapılacaktır. Bulmadığı takdirde en son arttıranın taahhüd hakkı baki kalmak üzere 15 gün müddetle temdit edilerek ikinci açık arttırması18-9-936 tarihine müsadif cuma günü saat 15 de yapılacaktır. Ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların işbu gayri menkuller üzerinde ki haklarını hususile faiz ve masrafa mütedair olan iddealarını evrâkı müsbitlerile 20 gün içinde bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklardır. Ferağ vergi borçları hisseleri nisbetinde ve Vakıflar kanunu mucibince verilmesi lâzım gelen taviz bedeli ve tellâliye ve pul ve tapu masrafları müşteriye aittir. Arttırma şartnamesi işbu ilân tarihinden itibaren mahkeme divanhanesine talik kılınmıştır. Talib olanların kıymeti muhamminesinin yüzde 7,5 nisbetinde pey akçesini hamilen yevm ve saat mezkûrda Eminönünde Gülbenkyan hanında Sultanahmet birinci sulh hukuk mahkemesi baş katabetine 36-16 No. lu dosya ile müracaatları ilân olunur. (24733)

İstanbul Altıncı İcra Memurluğundan : Bir borçtan dolayi mahcuz ve bu kere paraya çevrilmesi mukarrer kürk ve kürk imaline mahsus muhtelif deriler 5-8-936 çarşamba günü saat 16-17 ye kadar İstanbul Çarşui Kibirde 41 No. mağazada ilk açık arttırma suretile satılacağından taliplerin yövmi mezkûrde mahallinde bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (24731)

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 30 (Cağaloğlu eczanesi bitişiği).
Tel. 22566

KUMBARA

BİRE 1000 VEREN TARLADIR

TÜRKİYE ZIRAAT BANKASI

İSTANBUL BELEDİYESİ İLANLARI

Ton	Adet	Beherinin muhammeni 17 lira		Maden kömürü	Teminatı 9 lira
7	700	90	Kuruş	Çiğdene tahtası	,, 69,5 lira
	70	55	,,	Gürgen tahtası	
	70	125	,,	Taban ağacı	
	200	50	,,	Kol ağacı	
	5000	tane çifti 6	kuruş	Tekerlek parmağı	
	2000	,, 22	,,	İspit	71,5 lira
	350	adet 60	,,	Tekerlek başlığı	
	200	kilo kilosu 48	kur	uştan gırı yağlı boya	7,50 lira
	3500	kilo ,,	8,5	kuruştan lama demir	
	6000	adedi	3	,, civata	
	3000	,,	1	,, Pul	41 lira
	150	kilo	16	,, çivi	
	25	adet adedi	2	,, Matkap	

Balat atelyesi için lâzım olan beş türlü malzeme cinsleri itibarile beş kısma ayrılarak ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. İstekliler kanunun tayin ettiği vesika ve hizalarında gösterilen muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 17 Ağustos 936 pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdır. (B.) (4337)

Türk Hava Kurumu Büyük
PİYANGOSU
Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir
4 cü keşide 11 - Ağustos - 936 dadır.
Büyük ikramiye
35.000 Liradır
Ayrıca : 15.000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (20.000) liralık bir mükâfat vardır.

KİNOPRİN kaseleri HER YERDE 7½ KURUŞ
BAŞ-DİŞ-ROMATİZMA AĞRILARİLE, GRİP VE NEZLEYE KARŞI BİRİCİK İLAÇTIR

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Değeri L. K.	Pey parası L. K.	
343 15	25 75	Bayazıd : Eminbey mahallesinde Okçular başı caddesinde 51 No. lı üstünde iki katta iki odası olan kârgir dükkânın altıda iki hissesi. 5740
203 35	15 25	Çarşı Haffaflarda 40 No. lı dükkânın sekizde beş hissesi.
112 75	8 46	Bayazıd : Tavşantaşı mahallesinde Haznedar sokağında 15 No. lı kârgir dükkânın üçde bir hissesi. 3227
106 [illegible]	[illegible]0	Mahmudpaşa : Tarakçılarda Dayahatun mahallesinde Sünbüllü han ikinci katta 29 No. lı odanın 16 da 4 hissesi 8259
	3	Mahmudpaşa : Tarakçılar Dayahatun mahallesinde Sünbüllü han üçüncü katta 33 No. lı odanın 16 da 4 hissesi. 7683
98 55	7 40	Çarşı Bat pazarı Hakkâklar caddesinde 35 No. lı dükkânın yarım hissesi. 2375
13 88	0 97	Tahtakale : Demir taş mahallesinde Kutucular caddesinde eski 28 No. lı dükkân arsasının 36 da üç hissesi. 1562

Yukarda yazılı hisseli mallar satılmak üzere 31 gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 10-8-936 Pazartesi günü saat onbeşte İstanbul Vakıflar Basmüdürlüğü komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin Mahlûlât idaresine gelmeleri. (3850)

Kartal Icra Memurluğundan : Bir borçtan dolayi mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen Kartalda Çeşme sokağında iki oda bir sofa bir hala ev altı ve ocağı havi 7 No.lu ev 3-9-936 perşembe günü saat 14 te açık artırma ile satılacağından talip olanların kıymeti muhammenesi olan 800 liranın yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçesile ve şartnamesini görmek isteyenlerin tarihi ilândan itibaren Kartal Icra Memurluğuna müracaatları. (24734)

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan : Müflis ahşap ve demir malzeme şirketi masasına gelen Adapazarı Türk Ticaret Bankasının istediği 8527 lira 28 kuruşun ve hali tasfiyede bulunan Şark Italyan Bankası tasfiye memurlarına izafeten Avukat Hikmet Süleymanın istediği 3801 lira 50 kuruşun altıncı sıraya kayd ve kabuluna ve sıra defterinin düzeltilmesine İflâs idaresince karar verilmiş olduğu ilân olunur. (24738)

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasından

Bankamızın Mersin şubesi için Mersinde satın alınmış olan arsa üzerinde yaptırılacak Şube binasının inşasını Banka muvafık göreceği teklif sahibine ihalede muhtar olmak üzere münakasaya koymuştur.

Münakasaya girmek isteyenlerin Ankarada Umum Müdürlüğe ve İstanbul, İzmir, Samsun ve Mersinde Şubelerimize müracaatla lâzımgelen izahat ve evrâkla plânları almalarını dileriz. (4347)

430

M. M. Vekâletinden:

Gedikli erbaş hazırlama mekteblerine talebe alınıyor.

1 — Ankara ve Konyadaki Gedikli Erbaş hazırlama mekteblerinin ihzari sınıflarına 3 sınıflı ve gedikli orta kısmın 6. sınıflarına da 5 sınıflı köy ilk mekteb mezunları alınacaktır.

2 — Bu mektebler yatılı ve parasızdır. Mektebe giriş şartları askerlik şube başkanlarından öğrenilebilir.

3 — Yukardaki şartları taşıyan ve gedikli erbaş olmıya istekli olan köylü çocuklarının en geç 20 Eylül 936 tarihine kadar mensup oldukları Askerlik şubelerine müracaat etmiş ve evrakını tamamlamış olmaları lâzımdır. (136) (4349)

407

TACETTİN GÜRTAN
BÜYÜK MOBİLYA MAĞAZASI

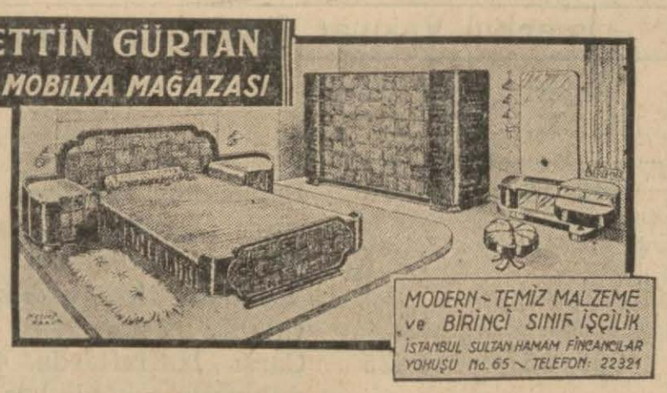

Bir defa gelip görünüz.

6

Geyve Şarbaylığından:

Geyve Kasabasının Belediye yapı ve yollar kanunu ve Bayındırlık Bakanlığının 17-3-936 gün ve 915/3209 sayılı Emirlerine bağlı Nafıa Meclisinin 29 sayılı kararile tasdik edilen şartname mucibince Halihazır Haritası yaptırılacaktır. Halihazır haritaları yapacak Mühendisin ihtisası Bayındırlık Bakanlığınca musaddak olması şarttır. İstekliler Hektar üzerinden bir fiat teklif edeceklerdir. İşbu Harita işi eksiltme ve ihale kanununa tevfikan 1 Ağustos 936 tarihinden 1 Eylül 936 tarihine kadar eksiltme müddeti bir ay olup ihale kanunu mucibince 50 lira teminatı muvakkate ile beraber 936 senesi Eylülün birinci salı günü saat 15 şe kadar Geyve Belediye Encümenine talipler müracaat edebileceklerinden daha sonra müracaat kabul edilmiyecektir. İstekli bulunanlar Belediyemizde mevcut şartnameleri Bedelsiz isteyebilecekleri ilân olunur. (4374)

İstanbul Harici Askeri Kıtaatı İlânları

Tümen birlikleri için 29750 kilo sade yağı 12-8-936 saat 16 da kapalı zarfla alınacaktır. Teklif mektubları saat 15 e kadar kabul edilir. Muhammen bedeli 22313 lira ilk teminatı 1674 liradır. İstekliler şartnameyi görmek üzere her gün ve eksiltmeye iştirak için belli gün ve saatte kanunun 2 : 3 cü maddelerindeki vesikalarla ilk teminat mektub veya makbuzlarile birlikte Lüleburgazda Tümen ST. AL. KO. da bulunmaları. (4170)

(108) 243

*

Kayseride yaptırılacak yapılar kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Keşif bedeli 55229 lira olup ilk inanç parası 4011 lira 45 kuruştur. İhalesi 10-8-936 pazartesi saat 15 tedir. Keşifname resim ile fennî şartnamesini almak isteyenler 280 kuruş mukabilinde KO. dan alırlar. Eksiltmeye girecek lerden ilğili bulunanlar için 2490 sayılı kanunun 2 : 3 üncü maddelerinde istenilen ve bayındırlık bakanlığından alınması gereken fennî ehliyetnameler için ihale gününden sekiz gün evvel mezkûr bakanlığa müracaat edilerek buradanda alınacak belgelerle idari şartnamede istenen ve behemahal verilmesi mecburî olan vesaikle birlikte teklif ve teminat mektuplarını ihale saatından bir saat evveline kadar Ankarada M.M.V. ST. AL. KO. na vermeleri. (4194)

244

Kartal İcra Memurluğundan : Bir borçtan dolayi mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen Pendikte Gazi Paşa caddesinde on metre bahçeyi havi 70 No. lu tatlıcı dükkânı 3-9-936 perşembe günü saat 14 te açık artırma ile satılacağından talip olanların kıymeti muhammenesi olan 1500 liranın yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçesile ve şartnamesini görmek isteyenlerin tarihi ilândan itibaren Kartal İcra memurluğuna müracaatları. (24735)

SATILIK ARSA

Kınalıada'da Şahap Oteli bitişiğinde ve çok havadar bir yerde bin beş yüz metro murabbaı bir arsa çok ehven fiyatla ve acele satılıktır. Tan gazetesi Gürgân rumuzuna müracaat.

335

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İstanbul M. M. V. kimyahanesi için 34 kalem malzeme ile elektrik tesisatının pazarlığı 3 Ağustos 936 pazartesi günü saat 14 te Tophanede Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 139 lira 60 kuruştur. Teminatı 21 liradır. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri.

(58) (4345) 403

* * *

İstanbul Levazım Âmirliğine bağlı müesseseler için 50 bin kilo kavun 50 bin kilo karpuz 3-8-936 pazartesi günü saat 14,30 da Tophanede Satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 4500 liradır. İlk teminatı 337 lira 50 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte kanunî vesikalarile beraber komisyona vermeleri.

(60) (4349) 427

SIHHÎ Balsamin Kremi

Esmer, sarışın, kumral her tene tevafuk eden güzellik kremleridir. Sıhhî usullerle hazırlandığından cildi besler ve bozmaz. Çil, leke, sivilce ve buruşuklukları kâmilen giderir.

4 şekilde takdim edilir:

1 — Krem Balsamin yağlı gece için pembe renkli
2 — Krem Balsamin yağsız gündüz için beyaz renkli
3 — Krem Balsamin acıbadem gece için
4 — Krem Balsamin acıbadem gündüz için

Kibar mahafillerin takdir ile kullandıkları yegâne sıhhî kremdir.

INGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Hamiş: Meccanî nümunelikler tükendiğinden 20 temmuz 36 tarihinden sonra gelecek talebnamelerin is'afı kabil olamıyacağını arzeyleriz.

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

KIZ KISMI: Amerikan Kız Koleji, Arnavutköy, Tel. 36.160 — Robert Koleji, Bebek, Tel. 36...3 : ERKEK KISMI

Mektep, İngilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Almanca veya Fransızca ihtiyari olarak mütehassıs muallimler tarafından öğretilir. Milli terbiye ve kültüre son derece ehemmiyet verilir. Aile hayatı yaşatılır. Kütüphaneleri mükemmeldir. Kız ve erkek beden terbiyesi ve sporlar talebenin bedenî tekemmülünü temin eder. Lise kısmı derslerine munzam olarak ticaret dersleri gösterilir.

MÜHENDİS KISMI — Ameli ve nazari usullerle elektrik, makine ve Nafıa mühendisi yetiştirir.

KAYIT GÜNLERİ:
1 Ağustos'tan sonra Çarşamba ve Cumartesi günleri saat 9:00 dan 12:00 kadar. 7 Eylülden sonra her gün.
Fazla malûmat için mektupla veya bizzat müracaat edilebilir.

Sahibi: Ahmet Emin YALMAN—Umumî Neşriyatı İdare Eden: S. SALİM
Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi—Basıldığı yer TAN matbaası

KÜÇÜK ÇİFTLİK PARKINDA
Bu akşam
MÜNİR NURETTİN
VE ARKADAŞLARI

Daktilo aranıyor

Güzel San'atlar Akademisinden:

Güzel San'atler Akademisi için 60 lira ücretli seri yazar, tecrübeli ve türkçesi kuvvetli bir daktiloya ihtiyaç var. En azı orta derecede tahsil gören taliplerin Pazartesi ve Perşembe günleri Akademi Direktörlüğüne müracaat etmeleri. (4320)

382

Taksimde PANORAMA Bahçesinde
6 Ağustos Perşembe günü
SÜNNET DÜĞÜNÜ
Hergün Bançeye müracaat. Tel. 41065

Istanbul Ziraat mektebi Çiftlik idaresinden:

16 dönümden ibaret bağların üzüm mahsulü için yapılan açık arttırmada verilen fiyat haddi lâyık görülmediğinden arttırma 10 gün daha uzatılmış ve 10 Ağustos 936 pazartesi günü saat 15 e talik edilmiştir. İsteklilerin mezkûr günde 31 lira muvakkat teminat ile beraber Halkalıda bulunan Ziraat mektebi dahilindeki çiftlik idare heyetine müracaatları.

Hava Yolları Devlet işletmesi idaresinden:

1 — **Ankarada :**

Ankarada - Bankalar caddesinde P. T. T. Genel Direktörlüğü binası alt katında tayyare yolcu biletleri satış gişemiz açılmış ve bilet satmaya başlamıştır.

a — Yolcu biletlerimizi satan Ankara Vagonli İdaresi biletlerimizi 7. 8. 936 akşamına kadar satacak ve 8. 8. 936 dan itibaren satmayacaktır.

b — Yolcularımızı - tayyare meydanına getirecek otobosumuz 8. 8. 936 dan itibaren; bilet gişemizin bulunduğu P. T. T. Genel Direktörlük binası önünden kalkarak Ulus meydanı - Ankara palas yolu ile her gün saat 9,30 da hareket edecektir.

2 — **İstanbulda :**

İstanbulda - (Karaköy) deki P. T. T. Şubesi binasında tayyare yolcu biletleri satış gişemiz açılmış ve bilet satmaya başlamıştır.

a — Yolcu biletlerimizi satan İstanbul Vagonli İdaresi biletlerimizi 7. 8. 936 akşamına kadar satacak ve 8. 8. 936 dan itibaren satmayacaktır.

b — Yolcularımızı Yeşilköydeki tayyare meydanına getirecek otobosumuz 8. 8. 936 dan itibaren (Karaköy) dekı P. T. T. şubesi önünden her gün tam saat 14 de kalkacak ve hiç bir yere uğramadan Yeşilköye hareket edecektir.

c — 7. 8. 936 (dahil) kadar otobosumuz şimdiki gibi Taksim meydanından kalkacaktır.

3 — Yolcularımızı nakleden otoboslarımızda (Hava Yolları) yazısı vardır.

Sayın halka ilân olunur.

Istanbul Universitesi Rektörlüğünden:

Fen Fakültesi Riyaziye ve Jeoloji Doçentlikleri açıktır. İmtihan 30 Eylül 936 tarihinde yapılacaktır. Doçent olmak şartlarını haiz isteklilerin müracaatları.

(4355)